

018.8
ส 8560
5.2

การใช้หนังสือบันทึกความก้าวหน้าของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนวัดประชานิยมธรรม สังกัดกรุงเทพมหานคร

51
52
53

ปริญญานิพนธ์

ของ

สุรัชณี เปี่ยมญาติ

7 ก.ย. 2536

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์

มีนาคม 2536

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

185376

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
บรรณารักษศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์เจสียว พันธุ์สีดา)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์เจสียว พันธุ์สีดา)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ .5. เดือน มีนาคม พ.ศ.2536

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีก็เพราะความเมตตา ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของรองศาสตราจารย์เฉลียว พันธุ์ลีดา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา ที่ได้กรุณาร่วมเป็นกรรมการสอบปากเปล่า และได้ให้ข้อเสนอแนะที่มีค่ายิ่ง ซึ่งส่งผลให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์สุมาลี โสมนัส อาจารย์พิเศษหลักสูตรสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยมหิดล และเรืออากาศเอก เอนก นนทวงษ์ หัวหน้าฝ่ายควบคุมการยิงภาคอากาศ กองโรงงานสรรพาวุธที่ 6 กรมสรรพาวุธทหารอากาศ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือสำหรับงานวิจัย และให้ความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนวัดประหาระบือธรรม อาจารย์ประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการใช้สถานศึกษา และกลุ่มตัวอย่าง ตลอดจนอำนวยความสะดวกในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์สมควร ณ ตะกั่วทุ่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดน้อยนพคุณ ที่ให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณน้องชายของผู้วิจัย คุณสมชาย บุชาพันธ์ คุณพรศรี สุขสวัสดิ์ อาจารย์จงกลณี และอาจารย์อรณ เขียวหวาน อาจารย์กัลยาณี เตียวฉิมมานนท์ อาจารย์บุญศรี ทรัพย์เวชการกิจ อาจารย์วิจิตร ภูมิการณิก อาจารย์อินทรา ขาวละเอียด อาจารย์ศิริชัย วงศ์พม อาจารย์สายทิพย์ ประทุม อาจารย์ตัมทอง ชนะชัย อาจารย์บุรินทร์ ผลเกิดดี อาจารย์ศุภวรรณ นุชาหาญ อาจารย์เสริย์ ต้วงบัว อาจารย์ยุพิน กรณ์ทอง อาจารย์รุ่งนภา นุตราชวงศ์ และอาจารย์หมวด ภาษาต่างประเทศทุกท่านที่ห่วงใยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลืออย่างดีมาตลอด ผู้วิจัยซาบซึ้งในความมีน้ำใจเป็นอย่างยิ่ง

ท้ายสุดนี้คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณพ่อผู้ล่วงลับ และคุณแม่ผู้ที่ยังคอยห่วงใยดูแลผู้วิจัยตลอดมา อีกทั้งครูอาจารย์ทุกท่าน

สุรชัย เปี่ยมญาติ

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	ความก้าวร้าว	8
	✓ ทฤษฎีเกี่ยวกับความก้าวร้าว	11
	✓ การบำบัดด้วยหนังสือ	18
	การอภิปรายกลุ่ม	23
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	26
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความก้าวร้าว	26
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดด้วยหนังสือ	29
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	33
	การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	33
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	34
	การดำเนินการทดลอง	39
	การจัดกระทำข้อมูล	42
	การวิเคราะห์ข้อมูล	42

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	49
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	49
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	49
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	51
การอภิปรายผล	51
ข้อเสนอแนะ	56
บรรณานุกรม	57
ภาคผนวก	66
ประวัติย่อของผู้วิจัย	141

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แบบแผนการวิจัย	41
2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวก่อนและหลังการทดลอง บำบัดด้วยหนังสือแต่เพียงอย่างเดียวของกลุ่มทดลองที่ 2	46
3 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวก่อนและหลังการทดลอง การบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่มของกลุ่มทดลอง	47
4 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวหลังจากการบำบัดด้วย หนังสือระหว่างนักเรียนที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือแต่เพียง อย่างเดียวกับนักเรียนที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปราย	48

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการเพิ่มจำนวนประชากรอย่างรวดเร็ว เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดปัญหาทั้งทางด้านสุขภาพจิต การปรับตัวของเด็ก และที่สำคัญคือ การขาดความอบอุ่นในครอบครัว อันเนื่องจากบิดามารดา ผู้ปกครองไม่มีเวลาให้กับลูกมากนัก และต่างก็แก่งแย่งดิ้นรนทำมาหากินเพื่อความอยู่รอด รวมทั้งสภาพที่ครอบครัวแตกแยกด้วยสาเหตุต่าง ๆ กัน ทำให้เด็กที่กำลังเจริญเติบโตมามีพฤติกรรมเบี่ยงเบน รวมทั้งสุขภาพจิตและสุขภาพกายทรุดโทรมจนทำให้ปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างลำบาก ทำให้เกิดความคับข้องใจ อันเป็นสาเหตุให้บุคคลแสดงออกมาในลักษณะความก้าวร้าว (ชีรวพันธ์ นิจนตร. 2526 : 1 - 6) ซึ่งปรากฏออกมาในรูปแบบอาชญากรรมประเภทต่าง ๆ เช่น ฆ่า ชิงทรัพย์ ฯลฯ จากสถิติเด็กและเยาวชนกระทำความผิด สาเหตุของการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนที่ถูกส่งตัวมายังสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก กลางในปี พ.ศ. 2530 แยกตามอายุ 7 - 14 ปี มีจำนวน 498 คน เยาวชนอายุ 15 - 18 ปี มีจำนวน 1,696 คน และปี พ.ศ. 2531 เด็กที่กระทำความผิดอายุ 7 - 14 ปี มีจำนวน 446 คน เยาวชนที่กระทำความผิดอายุ 15 - 18 ปี มีจำนวน 1,734 คน โดยแบ่งสาเหตุแห่งการกระทำความผิดในปี พ.ศ. 2530 จากสาเหตุทางครอบครัว สถานพินิจ มีจำนวนถึง 442 คน สาเหตุแห่งการคบเพื่อนเลวมีจำนวน 270 คน และในปี พ.ศ. 2531 มีสาเหตุทางครอบครัว สถานพินิจ มีจำนวน 555 คน และสาเหตุจากการคบเพื่อนเลวมีจำนวน 514 คน ซึ่งนับว่าจำนวนเด็กและเยาวชนกระทำความผิดจะมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งพื้นฐานของการกระทำความผิดนั้นล้วนแล้วแต่มาจากความก้าวร้าวทั้งสิ้น (รายงานประจำปีศาลคดีเด็กและเยาวชน. 2531 : 2)

ในต่างประเทศ จากสถิติผลที่บุคคลตกเป็นเหยื่อผู้เคราะห์ร้ายทางเพศ พบว่าหญิงในอเมริกาที่ถูกข่มขืนฉวนลามทางเพศและถูกชิงทรัพย์ จะเป็นโรคประสาทคิด

ฆ่าตัวตายและพยายามฆ่าตัวตายในอัตราที่สูง สิ่งเหล่านี้มีสาเหตุมาจากความก้าวร้าวของบุคคลเป็นสำคัญ (Vincent. 1985 : 48)

ความก้าวร้าวนี้เป็นลักษณะอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่จะขจัดความคับข้องใจหรือความโกรธต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นไปยังผู้อื่น เป็นพฤติกรรมที่กล่าวร้ายรุกราน หรือทำให้ผู้อื่นบาดเจ็บ/ดังเช่น ซิกมันด์ ฟรอยด์ (เพชรสุดา เพชรใส. 2525 : 11 ; อ้างอิงมาจาก Sigmund Freud) มีความเห็นว่า มนุษย์ทุกคนมีความก้าวร้าวอยู่ในตัวทั้งนั้น จะมากหรือน้อยแตกต่างกัน ที่เห็นได้ง่ายได้แก่ การนินทาหรือการใส่ร้ายผู้อื่น ความก้าวร้าวนี้ถ้าเป็นมาก ๆ ถือว่ามีความสุขที่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เจ็บตัว เจ็บใจ เรียกว่า ซาดิสซึม (Sadism) ในทางกลับกัน ถ้าความก้าวร้าวมุ่งมาหาตนเอง ชอบทำให้ตนเองไม่สบายใจ ทุกข์ทรมาน เรียกว่า มาโซคิสซึม (Masochism) นอกจากนี้ แบนดูรา (Bandura. 1977 : 80) มีความเห็นว่า ความก้าวร้าวของมนุษย์เกิดจากการเรียนรู้ การสังเกต การเลียนแบบพฤติกรรมผู้อื่น และส่วนหนึ่งเกิดจากการเสริมแรง ซึ่งความก้าวร้าวนั้นได้รับการเสริมแรงมากเท่าใด ก็มีแนวโน้มจะเกิดพฤติกรรมนั้นซ้ำมากขึ้น และจากการศึกษาของ คอนเนลล์ (Connell. 1979 : 114 - 115) พบว่าเด็กที่มีปัญหาทางความก้าวร้าวนี้เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง และพบในสังคมที่ประกอบอาชีพอุตสาหกรรมหรือสังคมในเมืองใหญ่ ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะพบมากในวัยรุ่นที่เติบโตมาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำหรือขาดการอบรมเลี้ยงดู

จากการศึกษาของ กอริสัน (Garrison. 1959 : 153 - 156) เกี่ยวกับการฝึกให้นักเรียนมีวินัยในโรงเรียนมัธยมศึกษา 2 แห่งในรัฐจอร์เจีย ปรากฏผลว่าเด็กหญิงและเด็กชายจะมีพฤติกรรมทำผิดวินัยแตกต่างกัน พฤติกรรมที่เด็กหญิงกระทำผิดมากที่สุดในเวลาเรียน คือการนุดและหัวเราะ ส่วนเด็กชายนั้นไปทางก้าวร้าวมากกว่าเด็กหญิง และจากการวิจัยของศูนย์อินโนเทค (Innotech Center) ที่ สำเร็จบุญเรืองรัตน์ (2515 : 112 - 116) ได้เข้าร่วมทำการศึกษาวิจัยปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มประเทศซีมีโอ ซึ่งประกอบด้วย อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม พบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในห้อง

เรียนมี 17 รายการ แต่สำหรับประเทศไทย ปัญหาที่พบมากคือ ไม่สุภาพ ไม่เคารพ
นับถือครู หนีโรงเรียน เรียนหนังสือไม่ดี รบกวนชั้นขณะครูกำลังสอน ฝ่าฝืนระเบียบ
ข้อบังคับของโรงเรียน และแสดงความก้าวร้าว

(จากการวิจัยต่าง ๆ ได้พบว่า ความก้าวร้าวนั้นมีมาแต่แรกเกิด โดยเริ่ม
ต้นจากที่บ้านมาสู่โรงเรียนและสังคมใหญ่ ซึ่งมนุษย์จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
ก้าวร้าวนี้ให้เป็นไปในรูปแบบที่สังคมยอมรับ ประสาน ทิพย์ธารา (2521 : 90)
ได้กล่าวว่า โรงเรียนเป็นสถานที่ที่ให้ความรู้ ดูแลความประพฤติ ตลอดจนให้การ
อบรมบ่มนิสัย จึงมีหน้าที่โดยตรงในการพยายามเปลี่ยนแปลงแก้ไขพฤติกรรมที่เป็น
ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะเป็นการป้องกันปัญหาอาชญากรรมในเบื้องต้นแล้ว ยัง
จะมีส่วนช่วยให้การเรียนการสอนในชั้นเรียนเป็นไปโดยเรียบร้อย ดังเช่นที่ บูลล็อก
และบราวน์ (เบญจกุล จินาพันธุ์, 2517 : 8 ; อ้างอิงมาจาก Bullock and
Brown, 1962) ได้สอบถามความคิดเห็นของครูจำนวน 112 คน ที่สอนเด็กมีปัญหา
ทางอารมณ์ พบว่าความคิดเห็นของครูร้อยละ 96 เห็นว่าความก้าวร้าวคือ ชน ทำลาย
สิ่งของ เกเร และอยู่ไม่เป็นสุข เป็นปัญหาอันดับแรก ๆ /นอกจากนี้ มานะ วีระไพบุลย์
(2514 : 50) ยังได้กล่าวว่า พฤติกรรมที่เป็นปัญหา ถ้ามีการแสดงออกในลักษณะ
ที่รุนแรงบ่อยครั้งจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างหนักต่อสังคมส่วนรวม เป็นอุปสรรค
ขัดขวางการพัฒนาการเรียนรู้อย่างบุคคลอื่นให้หยุดชะงักไปด้วย ความก้าวร้าวจึงเป็น
พฤติกรรมที่ครูจะต้องช่วยกันบำบัดรักษา เพื่อรักษาระเบียบวินัยของห้องเรียน และทำ
ให้นักเรียนเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ตลอดจนอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ไม่
เป็นปัญหาต่อสังคมในภายหลัง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงได้มีผู้พยายามลดความก้าวร้าวของนักเรียนด้วยกัน
หลายคน เช่น สก็อต และคนอื่น ๆ (Scott and others, 1967 : 53 - 63)
ได้ศึกษาผลของการลดความก้าวร้าวโดยใช้แรงเสริมทางสังคม โดยการให้คำชมเชย
และให้ความสนใจต่อเด็กชายอายุ 4 ขวบ ซึ่งเป็นนักเรียนอนุบาลในโรงเรียนแห่งหนึ่ง
พบว่าผลของการใช้แรงเสริมทางด้านสังคมในการลดความก้าวร้าว นั้น ทำให้ความถี่
ของความก้าวร้าวลดลง ในทำนองเดียวกัน เรนุ ผดุงถิ่น (2517 : 16 - 17)

ได้ศึกษาการให้แรงเสริมทางสังคม โดยการให้ความสนใจ ยกย่องชมเชย ในการลดความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนประดุษัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 8 คน และพบว่าผลของการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของ สก็อต และคนอื่น ๆ กล่าวคือ สามารถลดความก้าวร้าวลงได้

ในการบำบัดความก้าวร้าวของเด็กนั้น นักการศึกษาได้พยายามแสวงหาวิธีการต่าง ๆ มาใช้ในการบำบัดจิตใจให้แก่เด็กที่มีปัญหา เช่น วิธีให้คำปรึกษา (Counseling) การบำบัดทางจิต (Psychotherapy) การบำบัดด้วยดนตรี (Musicotherapy) และมีวิธีการหนึ่งที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายคือ การบำบัดด้วยหนังสือ (Bibliotherapy) เพราะมีความเชื่อประการหนึ่งว่า หนังสือเป็นสื่อสำคัญของมนุษยชาติที่นอกจากจะช่วยเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้นแล้วยังช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน นอกจากนี้ยังทำให้ผู้ป่วยกลับคืนสู่ภาวะปกติโดยเร็ว รวมทั้งการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมที่เหมาะสม (Education Research and Social Development. 1973 : 73 - 74) และการอ่านหนังสือเป็นหนทางหนึ่งที่สามารถบำบัดผู้มีปัญหาทางจิตได้ ผลจากการอ่านนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ในการปรับตัวและพัฒนาการต่าง ๆ ของบุคคล (Darling. 1957 : 293) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฮาฟเนอร์ (Hafner. 1967 : 3) ที่ว่าการอ่านมีความสำคัญในการดำรงชีวิต การอ่านเป็นการสร้างประสบการณ์ขึ้นพื้นฐาน และจะช่วยให้นักเรียนรู้จักแก้ปัญหาเพื่อการดำรงชีพในสังคมอย่างมีความสุข ด้วยเหตุนี้นักการศึกษาจึงนำเอาวิธีการบำบัดด้วยหนังสือมาใช้ เช่นที่ห้องสมุดซานตา คลารา คันทรี (Santa Clara Country Library) ในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ได้นำเอาการบำบัดด้วยหนังสือไปใช้กับผู้ที่มีความบกพร่องทางจิตผู้ติดยาเสพติด และผู้ป่วยโรคพิษสุราเรื้อรัง ผลปรากฏว่าผู้ที่เข้ารับการบำบัดด้วยหนังสือมีสุขภาพจิตและบุคลิกภาพในทางที่ดีขึ้น (Santa Clara Country Library Runs Bibliotherapy Program. 1974 : 1510)

การบำบัดด้วยหนังสือนั้น ในต่างประเทศมีมานานกว่า 50 ปีแล้ว (Grayson. 1920 : 291 - 295) และได้รับความสำเร็จเป็นอย่างดี แต่สำหรับประเทศไทยวิธีการบำบัดด้วยหนังสือมีผู้นำไปใช้น้อยมาก

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับการนำหนังสือไปใช้ลดความก้าวร้าว โดยการเข้าร่วมกับกิจกรรมการอภิปรายกลุ่มกับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความก้าวร้าวสูงกว่าเด็กปกติ ทั้งนี้เพื่อให้ผลการศึกษาที่ได้สามารถใช้เป็นแนวทางให้บรรณารักษ์ ครู ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำวิธีการบำบัดด้วยหนังสือโดยมีกิจกรรมในการแสดงออกไปใช้กับบุคคลที่มีปัญหาทางอารมณ์และจิตใจต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือเพียงอย่างเดียวก่อนและหลังการทดลอง
2. เพื่อเปรียบเทียบความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือ โดยมีการอภิปรายกลุ่มก่อนและหลังการทดลอง
3. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความก้าวร้าวหลังการทดลองระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือเพียงอย่างเดียวกับการบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่ม

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำให้ทราบว่าความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือเพียงอย่างเดียว และการบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่มว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่เพียงใด และยังเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อบรรณารักษ์ในการคัดเลือกวรรณกรรมให้เหมาะสมกับการพัฒนาบุคลิกภาพให้นักเรียน ตลอดจนเสริมประสบการณ์ ความคิด และการควบคุมอารมณ์ นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางสำหรับครู ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็ก ได้นำผลการวิจัยไปใช้ในการเลือกหนังสือที่เหมาะสมให้แก่เด็ก อันเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยลดความก้าวร้าว

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้านี้จะกระทำเฉพาะในขอบเขตดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนวัดประชาราษฎร์บวรธรรม สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีพฤติกรรมแสดงออกมาในลักษณะก้าวร้าวเกรสูง โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 12 คน และกลุ่มควบคุมอีก 12 คน การที่ผู้วิจัยเลือกโรงเรียนนี้ เพราะว่าเป็นโรงเรียนที่มีผู้บริหารและครูอาจารย์ให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการวิจัย

2. ตัวแปรที่ศึกษาในครั้งนี้คือ

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ วิธีการบำบัดด้วยหนังสือแบ่งเป็น

1. วิธีการบำบัดด้วยหนังสือแต่เพียงอย่างเดียว
2. วิธีการบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่ม

2.2 ตัวแปรตาม คือ ความก้าวร้าว

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความก้าวร้าว (Aggression) หมายถึง การแสดงออกของบุคคลต่อบุคคลอื่นหรือสิ่งของ ด้วยการกระทำที่ไม่เหมาะสม ซึ่งจะแสดงออกมาในลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น การแสดงออกทางกาย ได้แก่ ขว้างปาสิ่งของใส่ผู้อื่น การทำร้าย ต่อย ตี ผลัก ต่อย แก้ง รังแก การแย่งชิงหยิบฉวย การทำลายสิ่งของ การโทษผู้อื่น การแสดงความโกรธผู้อื่นทดแทน และการไม่ทำตามคำสั่ง การแสดงออกทางวาจา ได้แก่ การด่า การพูดคำหยาบ เยาะเย้ย ข่มขู่ โต้เถียง ล้อเลียน การต่อว่า พูดกระทบ พูดทำลาย ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้วัดความก้าวร้าวโดยใช้แบบสอบถาม วัดความก้าวร้าวที่ปรับปรุงมาจากแบบสอบถามของ สมชาย เดียวตระกูล

2. หนังสือ หมายถึง วัสดุการอ่านที่คัดเลือกมาใช้บำบัดแก่นักเรียนในช่วงทำการวิจัย โดยมีเนื้อหาจูงใจ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความก้าวร้าวสูง ซึ่งผู้วิจัยทำการคัดเลือกมาจากหนังสือประเภทบันเทิงคดี และเป็นหนังสือที่เหมาะสมกับเด็กชั้นประถมศึกษาตอนปลายจำนวน

40 ชื่อเรื่อง

3. การบำบัดด้วยหนังสือ (Bibliotherapy) หมายถึง การใช้ประโยชน์จากการอ่านหนังสือ เพื่อให้เนื้อหาและแนวทางในการแก้ปัญหาในหนังสือเป็นสื่อช่วยลดความก้าวร้าวของบุคคลที่มีความก้าวร้าวสูง

4. การบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่ม หมายถึง การให้นักเรียนในกลุ่มได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ข้อคิด ในหนังสือ หลังจากได้อ่านหนังสือแล้ว โดยผู้วิจัยจะตั้งคำถามนำ เพื่อให้บรรลุตามแผนการทดลองที่ได้วางไว้

5. แบบตรวจสอบการอ่าน หมายถึง แบบฝึกหัดที่ให้นักเรียนทำหลังจากนักเรียนอ่านหนังสือจบในแต่ละสัปดาห์ เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนได้อ่านหนังสือจริงหรือไม่ แบบตรวจสอบการอ่านนี้เป็นแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก ซึ่งมีเนื้อหาจากหนังสือที่นักเรียนได้อ่าน หนังสือแต่ละชื่อเรื่องจะมี 3 คำถาม

สมมติฐานในการค้นคว้า

1. หลังการทดลอง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือแต่เพียงอย่างเดียว จะมีความก้าวร่วมน้อยกว่าก่อนการทดลอง

2. หลังการทดลอง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่มจะมีความก้าวร่วมน้อยกว่าก่อนการทดลอง

3. หลังการทดลอง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่ม จะมีความก้าวร่วมน้อยกว่านักเรียนที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือเพียงอย่างเดียว

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้านี้ สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ส่วนดังนี้

1. ความก้าวร้าว
2. การบำบัดด้วยหนังสือ
3. การอภิปรายกลุ่ม
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

ความก้าวร้าว

ความหมายเกี่ยวกับความก้าวร้าว (Aggression)

ความก้าวร้าวเป็นการกระทำที่นักจิตวิทยาและบุคคลโดยทั่ว ๆ ไปให้ความสนใจกันมาก จึงมีผู้แสวงหาคำตอบว่าทำไมมนุษย์จึงก้าวร้าว ซึ่งก็มีผู้ให้ความหมายและตั้งทฤษฎีของความก้าวร้าวไว้มาก ดังนี้

สุชา จันทน์เอม (2525 : 97) อธิบายว่า ความก้าวร้าวจัดเป็นพฤติกรรมของคนที่ขาดความสุข อาจแสดงออกทางร่างกายหรือวาจาก็ได้ เช่น การทำลายข้าวของ การทำร้ายร่างกาย การดุด่า การพูดหยาบคาย เป็นต้น ความก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมที่เด็กเรียนรู้จากสังคม เด็กใช้ป้องกันตัวเองจากการรุกรานของผู้อื่น เช่น เมื่อถูกพ่อแม่ตี เด็กมักจะโต้เถียง เมื่อถูกเพื่อนล้อเลียน เด็กมักชกต่อย เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีวิธีเรียกร้องความสนใจจากเพื่อน ๆ อีกด้วย เพื่อให้เพื่อน ๆ เกรงกลัวความก้าวร้าวนี้สังคมมักจะติเตียน ทำให้พวกก้าวร้าวมักจะต่อต้านสังคม

เครือวัลย์ ขจรพันธุ์ (2524 : 73) กล่าวว่า ความก้าวร้าวเป็นกิริยาตอบสนองต่อความไม่สมหวัง เด็กที่มีกิริยาก้าวร้าวอยู่เสมอ เป็นเด็กที่มีความคับข้องใจและถูกลดโทษอย่างแรง ถ้ามีบิดามารดาที่มึนสยี่เป็นคนก้าวร้าวและไม่คงเส้น

คงมาแล้ว เด็กจะมีความก้าวร้าวเสมอ

กิติกร มีทรัพย์ (2524 : 150) ให้ข้อเสนอว่า ความก้าวร้าวเป็นคุณสมบัติอย่างหนึ่งของบุคคล อันจะแสดงออกมาในรูปข่มขู่ กดขี่ แข่งขัน ซึ่งการแสดงความก้าวร้าวออกมาน้อยหรือในระดับอ่อน ๆ ก็จัดอยู่ในลักษณะประนีประนอม แต่ถ้าประนีประนอมมากเท่าใด ก็ยิ่งระบายความเครียดออกไปได้น้อย ความก้าวร้าวก็จะตรึงอยู่ในนิสัย

เตโช สนวนานนท์ (2520 : 12) ให้ความหมายของความก้าวร้าว คือ การกระทำที่จงเกลียดจงชัง เป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความกลัวและหวั่นไหวในอีกฝ่ายหนึ่ง เมื่ออีกฝ่ายหนึ่งไม่หวั่นไหวก็จะนำไปสู่การใช้กำลังเข้าต่อสู้กัน

ส่วนในทัศนะของ พรวณีย์ ชูทัย (2523 : 2 - 20) กล่าวว่า การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมนั้น ขึ้นอยู่กับสาระสำคัญสองประการคือ

1. ตัวกำหนดพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้อันเนื่องมาจากการที่บุคคลแสดงพฤติกรรมนั้นจนเป็นนิสัย และกลายเป็นบุคลิกภาพไปในที่สุด
2. แรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรม อันได้แก่ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์และแรงจูงใจทางสังคม ฉะนั้นแรงจูงใจจึงเป็นตัวกระตุ้นและควบคุมแนวทางพฤติกรรมของบุคคล

ดังนั้น การแสดงความก้าวร้าวจึงเป็นปฏิกิริยาโต้ตอบระหว่างการเรียนรู้และแรงจูงใจใฝ่ก้าวร้าว ซึ่งไม่ว่าจะแสดงออกทางกายหรือวาจานั้นก็จะเป็นการขจัดความคับข้องใจ หรือความรู้สึกโกรธต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นไปสู่ผู้อื่น

ในปี ค.ศ. 1961 บัสส์ (Busse, 1961 : 1 - 7) อธิบายความหมายของความก้าวร้าวว่า "ความก้าวร้าวเป็นการตอบสนองต่อสิ่งที่มากระตุ้นในรูปของการกระทำอย่างทันที โดยมีเจตนาจะทำให้ผู้อื่นเจ็บปวด" บัสส์แบ่งความก้าวร้าวออกเป็นสองชนิดคือ

1. ความก้าวร้าวทางกาย (Physical Aggression) เป็นความก้าวร้าวที่แสดงออกโดยใช้วิธีทางกาย เช่น แขน ขา ฟัน หรือใช้วิธีทางกายร่วมกับอาวุธ เช่น มีด ปืน เพื่อทำให้ผู้อื่นได้รับความเจ็บปวด

2. ความก้าวร้าวทางวาจา (Verbal Aggression) เป็นการตอบสนองต่อสิ่งที่มากระตุ้นโดยใช้ถ้อยคำให้ผู้อื่นได้รับความเจ็บปวด ซึ่งจำแนกออกเป็นสองลักษณะด้วยกันคือ

2.1 การปฏิเสธ ในการปฏิเสธมักจะแสดงท่าทางประกอบด้วย เช่น หลบหน้าแสดงท่าทางรังเกียจ ไม่ยอมเข้ากลุ่ม ส่วนคำพูดที่ใช้ในการปฏิเสธได้แก่ การพูดตรง ๆ เช่น "ออกไปเดี๋ยวนี้" หรือการพูดให้ร้าย เช่น "ฉันไม่ชอบคุณ" ร่วมกับการแสดงอารมณ์เพื่อทำร้ายความรู้สึกของผู้อื่น

2.2 การบังคับ การพูดบังคับเป็นสัญลักษณ์ของการกระทำให้ผู้อื่นได้รับความเจ็บปวด สำหรับการบังคับนี้ บุคคลเรียนรู้การบังคับจากการสังเกต หรือ การเลียนแบบจากการกระทำของบุคคลอื่น เช่น บิดา มารดา ครู ผู้ปกครอง เป็นต้น

นอกจากนี้ บาซ (Bach, 1970 : 279) ได้แบ่งความก้าวร้าวออกเป็นสองลักษณะด้วยกันคือ

1. ลักษณะการก้าวร้าวที่แสดงความโกรธออกมาอีก เนื่องจากเกิดความคับข้องใจในการแก้ปัญหา และมีเจตนาที่จะทำให้อีกฝ่ายหนึ่งได้รับอันตราย บาดเจ็บ หรือ ได้รับการหมิ่นประมาท (Hostile-type Aggression)

2. ลักษณะการแสดงออกถึงความต้องการที่แท้จริง เพื่อที่จะให้อีกฝ่ายหนึ่งได้รับการปรับปรุงพฤติกรรมของเขา แต่ทำให้มีผลกระทบกระเทือนต่อสัมพันธ์ภาพที่เคยมีต่อกัน ทั้ง ๆ ที่วัตถุประสงค์จริง ๆ แล้วไม่ต้องการที่จะทำลายหรือทำร้ายผู้อื่น (Impact-type Aggression)

อัลเบอร์ตี และเอมมอนส์ (Alberti and Emmons, 1978 : 21 - 24) ก็ได้แบ่งความก้าวร้าวออกเป็นสองลักษณะเช่นกันคือ

1. ความก้าวร้าวโดยทั่ว ๆ ไป (General Aggressiveness) หมายถึง ลักษณะที่บุคคลแสดงความก้าวร้าวต่อผู้อื่นในทุก ๆ สถานการณ์ อันเนื่องมาจากบุคคลเหล่านี้มีความมั่นใจในตนเอง (Self-confidence) มากเกินไป จะพูดกับใครมักจะออกคำสั่ง และพูดถูกความคิดของผู้อื่น ดังนั้น บุคคลเหล่านี้มักจะเกิดความขัดแย้งกับกลุ่มเสมอ จึงทำให้มีเพื่อนน้อยมาก และบุคคลเหล่านี้ต้องการความรักและการยอมรับ

รับจากผู้อื่นมาก แต่เขามักจะไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรเพื่อที่จะมีพฤติกรรมที่เหมาะสมได้

2. ความก้าวร้าวตามสถานการณ์ (Situation Aggressiveness)

หมายถึง ลักษณะที่บุคคลแสดงความก้าวร้าวต่อผู้อื่นตามสถานการณ์ และต้องการปรับปรุงพฤติกรรมของตนเองใหม่ตามที่ให้มีผู้เสนอแนะไว้

จากคำจำกัดความและแนวความคิดเกี่ยวกับความก้าวร้าวที่กล่าวมาข้างต้นนั้น พอสรุปได้ว่าความก้าวร้าวเป็นคุณสมบัติอย่างหนึ่งของบุคคลที่จะแสดงการกระทำในลักษณะที่รุนแรงผิดปกติ เพื่อตอบสนองหรือปลดปล่อยความเครียด ความคับข้องใจ ความโกรธ และความรู้สึกที่ไม่ดีต่าง ๆ ซึ่งการกระทำนั้นก่อให้เกิดผลเสียทั้งแก่ตนเองและผู้อื่นได้ เช่น ในกรณีที่นักเรียนทะเลาะวิวาท ชกต่อย ทำลายทรัพย์สินสาธารณะสมบัติ เด็กเหล่านี้ก็เสียอนาคต จึงสมควรที่ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ครูผู้สอน ครูแนะแนว จะต้องหาวิธีการลดความก้าวร้าว และส่งเสริมให้เด็กเหล่านี้มีพฤติกรรมที่สร้างสรรค์ขึ้นทดแทน เพื่อให้นักเรียนเหล่านั้นเป็นผู้ที่สังคมยอมรับ ซึ่ง อีแวนส์ (สมชาย เตียวตระกูล. 2529 : 10 ; อ้างอิงมาจาก Evans. 1978 : 486) กล่าวว่า นักเรียนที่มีความก้าวร้าวต่อกลุ่มเพื่อน จะถูกเพื่อนไม่ยอมรับ (Rejected) ทำให้ถูกตัดขาดออกจากสังคม และทำให้เสียความภาคภูมิใจ (Self Esteem) ในตัวเอง จึงควรที่จะได้รับความช่วยเหลือโดยเร็ว

ทฤษฎีเกี่ยวกับความก้าวร้าว

จากการศึกษาค้นคว้าของนักจิตวิทยาหลายท่านซึ่งมีแนวความคิดต่าง ๆ กัน ออกไป เกิดเป็นทฤษฎีเกี่ยวกับความก้าวร้าวหลายทฤษฎีด้วยกัน สามารถสรุปเป็นทฤษฎีใหญ่ ๆ ได้ดังนี้คือ

1. ทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวกับพันธุกรรม ทฤษฎีนี้เกี่ยวกับความเชื่อของฟรอยด์ ที่ว่าความก้าวร้าวของบุคคลมีมาแต่กำเนิด และเห็นว่าความก้าวร้าวเกิดจากสัญชาตญาณแห่งการดำรงพันธุ์ (Sexual Instincts) นั่นคือเมื่อไม่ได้รับการบำบัดความต้องการเกี่ยวกับเรื่องเพศแล้ว คนเราจะเกิดความก้าวร้าวได้ ก่อนสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ฟรอยด์เคยเชื่อว่าสัญชาตญาณของมนุษย์มีสองประเภทคือ สัญชาตญาณ

แห่งการดำรงพันธุ์ ดังกล่าวแล้ว กับสัญชาตญาณแห่งการดำรงตน (Ego Instincts) ต่อมาภายหลัง ความคิดของฟรอยด์เกี่ยวกับเรื่องนี้เปลี่ยนแปลงไป จึงเอาสัญชาตญาณแห่งการดำรงพันธุ์ไปรวมกับสัญชาตญาณแห่งการดำรงตน แล้วให้ชื่อเสียใหม่ว่า สัญชาตญาณแห่งการดำรงชีวิต (Life Instincts) และสัญชาตญาณแห่งการทำลายชีวิต หรือสัญชาตญาณแห่งการตาย (Death Instincts) ขึ้นมาคู่กัน นอกจากนี้ ฟรอยด์ ยังได้กล่าวถึงเรื่องมาโซคิสซึม (Masochism) ว่าเป็นแนวโน้มที่บุคคลจะเพิ่มความรู้สึกพึงพอใจจากการทำลายของตนเอง ซึ่งมีผลมาจากความต้องการทำลายหรือก้าวร้าวผู้อื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความก้าวร้าวต่อคนอื่นนั้นไม่สามารถแสดงออกมาได้ง่าย ๆ จึงหันมาทำลายตนเอง ฟรอยด์ให้ความเห็นว่าบุคคลที่มีลักษณะเช่นนี้เป็นเพราะมีความรู้สึกผิด (Guilt Feeling) ติดอยู่ในจิตไร้สำนึก (Unconscious) เป็นต้นว่า เมื่อยังเด็กเคยถูกพ่อแม่ผู้มีอำนาจเหนือตนลงโทษ เด็กต้องการจะทำร้ายพ่อแม่เป็นการตอบแทน แต่ก็แสดงออกไม่ได้ จึงต้องหันมาทำร้ายตนเอง ส่วนซาโดคิสซึม (Sadism) นั้น เป็นแนวโน้มของพวกที่มีสัญชาตญาณในการทำลายหรือก้าวร้าวที่ชอบแสดงออกต่อคนอื่น ดังนั้น ฟรอยด์ จึงมีความเห็นว่าอย่าให้บุคคลมีความกดดันและความก้าวร้าวไว้มาก ๆ ควรจะหาทางปลดปล่อยความก้าวร้าวไปในทางที่สังคมยอมรับ และไม่เป็นที่เดือดร้อนต่อผู้อื่น

2. ทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม นักจิตวิทยาที่เชื่อในทฤษฎีนี้มีความเห็นว่าสภาพแวดล้อมทำให้บุคคลเกิดความคับข้องใจ ซึ่งก่อให้เกิดความก้าวร้าว ทฤษฎีนี้แบ่งความคิดออกเป็นสองแนวทางคือ

2.1 สมมติฐานความก้าวร้าวที่มาจากความคับข้องใจ (Frustration Aggressive Hypothesis) มาจากความเชื่อของ ดอลลาร์ และมิลเลอร์ ว่าความก้าวร้าวของบุคคลมีสาเหตุมาจากความคับข้องใจ เขาได้อธิบายความหมายของความคับข้องใจว่าเป็นความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่เกิดจากบุคคลถูกขัดขวางไม่ให้บรรลุผลสำเร็จ สรุปว่าเมื่อคนเราถูกขัดใจ ซึ่งเมื่อสะสมไว้อาจเกิดเป็นความก้าวร้าวได้ในที่สุด และผู้ที่ถูกก้าวร้าวก็มักจะเป็นผู้ที่ทำให้เกิดความคับข้องใจนั่นเอง

2.2 ทฤษฎีสัญญาณความก้าวร้าว (Aggression Cue Theory) แนวความคิดนี้มาจาก เบอร์กอวิทซ์ (Berkowitz) ซึ่งมีรากฐานความเชื่อที่ว่า ความก้าวร้าวเกิดจากความคับข้องใจ แต่การแสดงออกจะมากหรือน้อยหรือไม่แสดงออกเลยนั้น ขึ้นอยู่กับสถานการณ์กระตุ้นที่ทำให้เกิดความก้าวร้าว กล่าวคือลักษณะภายในของบุคคลกับสถานการณ์กระตุ้นจะต้องสัมพันธ์กัน นั่นคือถ้าเกิดความคับข้องใจน้อย แต่มีสถานการณ์กระตุ้นมาก ก็เกิดความก้าวร้าวได้ หรือถ้าเกิดความคับข้องใจมาก แต่มีสถานการณ์กระตุ้นน้อย ก็ไม่เกิดความก้าวร้าว

3. ทฤษฎีความก้าวร้าวที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ทางสังคม ทฤษฎีนี้เน้นความสำคัญของการเรียนรู้ โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นว่า ความก้าวร้าวนั้นเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ของบุคคล ตามความเห็นของ แบนดูรา และวอลเตอร์ส (Bandura and Walters) ที่เชื่อว่า ถ้าบุคคลได้เห็นตัวอย่างความก้าวร้าวและพฤติกรรมนั้นบ้าง แล้วได้รับรางวัล บุคคลก็แสดงพฤติกรรมนั้นอีก ทฤษฎีนี้เน้นการเสริมแรง (Reinforcement) คือ ถ้าบุคคลนั้นได้รับการเสริมแรง ก็แสดงพฤติกรรมนั้นต่อไป แต่ถ้าได้รับการลงโทษ บุคคลก็เลิกแสดงพฤติกรรมนั้น

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความก้าวร้าวข้างต้น ทำให้ทราบว่าปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับความก้าวร้าว หรือเป็นแนวทางที่ทำให้เกิดความก้าวร้าวได้หลายประการ นิวแมน (Goldstein, 1975 : 103 : citing Newman, n.d.) ได้สรุปองค์ประกอบที่สำคัญเกี่ยวกับความก้าวร้าวและไม่ก้าวร้าวของบุคคลไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบที่ทำให้บุคคลมีความก้าวร้าว

1.1 อุปนิสัยของบุคคลที่มีความก้าวร้าว จะมีลักษณะขาดสติยั้งคิดที่จะควบคุมการกระทำของตนเอง หุนหันพลันแล่น มีระดับจริยธรรมต่ำ ไม่มีเป้าหมายที่แน่นอนในชีวิต ชอบอ้างเหตุผลและโทษผู้อื่นเสมอ เป็นคนที่เคยได้รับรางวัลเมื่อเคยแสดงออกซึ่งความก้าวร้าว

1.2 สิ่งแวดล้อมของบุคคลที่มีความก้าวร้าว เป็นสิ่งแวดล้อมที่อำนวยโอกาสให้กระทำความก้าวร้าวอยู่เสมอ ๆ มีพ่อแม่หรือผู้ปกครองที่เป็นแม่แบบที่ก้าวร้าว

แก่เด็ก

2. องค์ประกอบที่ทำให้บุคคลไม่มีความก้าวร้าว

2.1 ลักษณะอุปนิสัยของบุคคลที่ไม่มีความก้าวร้าว มีลักษณะเป็นคนมีความวิตกกังวลหรือความรู้สึกผิดเมื่อจะแสดงความก้าวร้าวออกมา เป็นบุคคลที่มีอารมณ์ดีงาม กลัวการลงโทษ มีความสามารถในการเรียนสูง มีความอดทน มีจริยธรรมสูง เป็นตัวของตัวเอง ยอมรับผู้อื่น และไม่ก้าวร้าว

2.2 สิ่งแวดล้อมของบุคคลที่ไม่ก้าวร้าว บุคคลจะไม่ก้าวร้าวเมื่ออยู่ต่อหน้าผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่าและยังไม่คุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อมนั้น ตลอดจนไม่อยู่ในสถานการณ์ที่ก้าวร้าว และมีความอบอุ่นทางจิตใจ

การเลี้ยงดูที่ก่อให้เกิดความก้าวร้าว

ครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่ทำให้การอบรมสั่งสอนเด็ก ถ้าหากสภาพความเป็นไปภายในครอบครัวดี เด็กจะเจริญเติบโตดี เป็นทรัพยากรที่ดีของสังคม แต่ถ้าภายในครอบครัวเต็มไปด้วยความยุ่งเหยิง ก็จะเป็นการสร้างอาชญากรให้แก่สังคม ซึ่ง โอษฐ์วารีรักษ์ (2528 : 21 - 24) ได้กล่าวว่า โดยธรรมชาติแล้วเด็กไม่สามารถจะดีหรือชั่วได้ด้วยกรรมพันธุ์ พฤติกรรมบางอย่างของเด็กเป็นผลมาจากการเรียนรู้จากการปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวันกับสิ่งแวดล้อมทั้งสิ้น

การศึกษาของ โอษฐ์วารีรักษ์ มีความสอดคล้องกับการศึกษาของ ประพันธ์ สุธาวาส (2519 : 38 - 39) ที่พบว่า การตามใจเด็กมากเกินไปและการปล่อยปละละเลย การทอดทิ้ง ก่อให้เกิดความก้าวร้าวในเด็กมากที่สุด

นอกจากนี้ โคลแมน (Coleman, 1981 : 152 - 171) ได้กล่าวว่า การที่บุคคลมีบุคลิกภาพแปรปรวนนั้นจะเกิดองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. การเป็นเด็กกำพร้าแม่ (Maternal Deprivation)
2. รูปแบบทางพยาธิสภาพของครอบครัว (Pathologic Family Patterns)
3. การได้รับความเจ็บปวดทางจิตใจในวัยเด็ก (Early Psychic Trauma)

4. การมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่มีความแปรปรวน (Disordered Interpersonal Relationship)

5. การมีความเครียดที่รุนแรงในชีวิตในปัจจุบัน (Key Stresses of Modern Life)

องค์ประกอบเหล่านี้มิได้เป็นอิสระไปจากองค์ประกอบตัวอื่น ๆ มีบ่อยครั้งที่สามารถพบได้ว่า การที่คนเรามีพัฒนาการบกพร่องนั้น เนื่องมาจากการขาดการอบรมเลี้ยงดูอย่างอบอุ่นภายในครอบครัว หรือการกำพร้ามารดา

เด็กเป็นจำนวนมากที่ขาดการเลี้ยงดูอย่างพอเพียง โดยที่ตัวเขาก็มิได้แยกไปจากมารดาแต่เขาไม่ได้รับการเลี้ยงดูอย่างอบอุ่น ขาดความเอาใจใส่ ให้เวลากับเด็กน้อยเกินไป หรือมีการเลี้ยงดูอย่างผิดปกติ ทั้งยังมีการไม่ยอมรับเด็กเหล่านั้นอีกด้วย วิธีการเช่นนี้เราอาจเรียกว่า กำพร้าเทียม (Masked Deprivation) จากการศึกษาของริบบเบิล ของเซียร์ และคนอื่น ๆ (Coleman, 1981 : 154 - 156 ; citing Ribble, 1971. Sear and others, 1955) พบว่าการไม่ยอมรับ การไม่เอาใจใส่ หรือการลงโทษของมารดา อาจเป็นที่มาของความเครียด ความไม่พอใจ และพฤติกรรมเชิงนิเสธได้

การไม่ยอมรับ คือการที่ผู้ปกครองปฏิเสธเด็ก ซึ่งมีความสัมพันธ์กับกำพร้าเทียมอย่างใกล้ชิด เช่น การปล่อยปละละเลย การปฏิเสธความรักและอารมณ์ ขาดความสนใจในกิจกรรมของเด็กและความสำเร็จของเด็ก เกรี้ยวกราดหรือมีวิธีลงโทษที่ไม่แน่นอน บกพร่องในการให้เวลาแก่เด็ก ไม่ยอมรับในสิทธิและความรู้สึกของเด็ก ในการเป็นบุคคลคนหนึ่ง บางครั้งอาจมีการกระทำที่ทารุณโหดร้าย (Battered Child) หรือมีการทารุณกรรมต่อเด็ก (Child Abuse) จากการศึกษาของโคลแมน (Coleman, 1981 : 154 - 156) พบว่าในการที่เด็กมีปัญหาในการกิน การปัสสาวะรดที่นอน การก้าวร้าว นั้น มีภูมิหลังมาจากการที่มารดาไม่ยอมรับเด็ก และการไม่ยอมรับเด็กยังมีผลให้เด็กมีความฉลาดน้อย รวมทั้งมีปัญหาทางอารมณ์

นอกจากนี้ การเลี้ยงดูที่ก่อให้เกิดความคับข้องใจสูง จะก่อให้เกิดปัญหาทางอารมณ์และความก้าวร้าวอย่างรุนแรงอีกด้วย จากการศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study) ของอัลแมน (Allman, 1978 : 159 - 162) ศึกษาเรื่องเด็กชายเบนเนต (Bennett) นักเรียนระดับ 6 อายุ 11 ขวบ ที่มีปัญหาทางอารมณ์อย่างรุนแรงและก้าวร้าวสูง ได้พบว่าบิดาได้ตั้งความหวังไว้สูงให้เบนเนตเป็นตัวแทนของเขาในสิ่งที่เขาไม่มีโอกาสที่จะทำได้ แต่บิดาไม่เคยมีเวลาใกล้ชิดลูก ตลอดจนสภาพทางโรงเรียนมีความกดดันสูง จึงทำให้เบนเนตมีอาการไฮเปอร์แอคทีฟ (Hyperactive) ไม่อยู่นิ่ง และย่ำคิดย่ำทำ ต่อมาเมื่อมีการย้ายโรงเรียน และเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ภายในบ้านในระยะเวลาไม่นาน เบนเนตได้มีอาการเปลี่ยนนิสัยในด้านทำลายไปเป็นการสร้างสรรค์ และในที่สุดก็กลายเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนดีเด่น

จากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมที่ได้กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการคือ แม่แบบและแรงเสริม กอสลิน (Goelin, 1969 : 136) กล่าวถึงการทดลองของแบนดูรา รอส และรอส (Bandura, Ross and Ross) ซึ่งในการทดลองนี้ เขาให้นักเรียนอนุบาลได้เห็นแม่แบบแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ให้เห็นตัวแปรต่าง ๆ กัน กล่าวคือ

- กลุ่มที่ 1 มีแม่แบบเป็นคนจริง ๆ
- กลุ่มที่ 2 มีแม่แบบเป็นภาพยนตร์
- กลุ่มที่ 3 มีแม่แบบการ์ตูนในหนังสือ
- กลุ่มที่ 4 ไม่มีแม่แบบ

เมื่อเด็กดูแม่แบบทั้ง 4 นี้แล้ว จะถูกขัดใจไม่ให้เล่นในสิ่งที่เด็กอยากเล่น หลังจากนั้น ปล่อยเด็กให้อยู่ตามลำพังในห้องที่มีของเล่นชนิดหนึ่งที่คล้ายกับสิ่งที่ถูกแม่แบบแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวให้เด็กเห็นมาแล้ว ผลปรากฏว่า เด็กในกลุ่มที่ 1 เล่นของเล่นชนิดนั้นอย่างก้าวร้าวมากที่สุด และเด็กในกลุ่มที่ 4 เล่นอย่างก้าวร่ววน้อยที่สุด ส่วนกลุ่มที่ 2 และที่ 3 เล่นอย่างก้าวร้าวใกล้เคียงกัน

ต่อมาเขาได้ทำการทดลองอีก โดยให้เด็กดูแม่แบบที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว แล้วถูกลงโทษกับที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวแล้วได้รับรางวัล ผลปรากฏว่า เด็กกลุ่มที่ดูแม่แบบที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวแล้วถูกลงโทษ แสดงความก้าวร้าวน้อยกว่าเด็กอีกกลุ่มหนึ่ง จากการทดลองนี้ เขาให้เด็กเล่าปรากฏการณ์ที่เด็กเห็นมา ปรากฏว่าเด็กเล่าได้ถูกต้อง เพราะจำเหตุการณ์นั้นได้ แสดงว่าความก้าวร้าวของเด็กเกิดจากการเรียนรู้จากสิ่งที่เกิดขึ้นและได้เห็นมานั่นเอง

ในทำนองเดียวกัน (พรณี ชูทัย. 2523 : 231) ได้แสดงความคิดเห็นคล้ายคลึงกันว่าพัฒนาการของความรู้สึกก้าวร้าวมีมาตั้งแต่เด็ก โดยการเลียนแบบจากพ่อแม่ บุคคลใกล้ชิด และจากเพื่อน รวมทั้งสิ่งแวดล้อม และให้ข้อเสนอแนะว่า การที่ครูอาจารย์จะช่วยเหลือเด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ควรที่จะใช้วิธีการสร้างความสัมพันธ์กับเด็กเหล่านั้น ให้เขาเกิดความรู้สึกอบอุ่นว่าครูคือผู้ที่ช่วยเหลือให้คำแนะนำมิใช่ผู้ควบคุม ควรให้เขาเรียนรู้แบบที่เหมาะสม โดยเสนอแนะและสนับสนุนการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม และเมื่อใดที่เด็กแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ควรให้คำชมเป็นการเสริมแรง แม้ว่าเด็กจะยังไม่สามารถแสดงได้ติดตามความคาดหวังของครูก็ตาม ทั้งนี้เพื่อให้เด็กเกิดกำลังใจ กำลังไปในทิศทางที่ถูก ในที่สุดเด็กจะเลิกพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมนั้น โดยหันมาแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมกว่าแทน ทั้งระบายความก้าวร้าวออกมาในทางที่เหมาะสม การแก้นิสัยก้าวร้าวของเด็กซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ให้ใช้วิธีทำเฉยเมย ไม่สนใจเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และเมื่อใดที่เด็กแสดงพฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับ ให้รับชมทันทีทันที ให้เวลาสักช่วงหนึ่ง เราจะสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ยอมรับให้เป็นพฤติกรรมที่ยอมรับได้ พฤติกรรมก้าวร้าวในที่นี้ ไม่ได้หมายถึงการก้าวร้าวที่เกินกว่าเหตุ ที่เป็นการทำอันตราย หรือทำซ้ำของเสียหาย

จากงานวิจัยดังกล่าว ความก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมที่อาจจะก่อความขัดขวางการเรียนการสอนในห้องเรียน รบกวนความสงบ ขัดต่อระเบียบวินัยของโรงเรียน และอาจก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคม การเห็นแม่แบบที่ดีนั้น เป็นวิธีหนึ่งที่ลดความก้าวร้าวของนักเรียนได้ หนังสือที่ได้รับการคัดเลือก จัดได้ว่าเป็นแม่แบบที่ดีได้ทางหนึ่ง ดังนั้น

การบำบัดด้วยหนังสือ โดยการอ่านหนังสือที่เกี่ยวข้องกับปัญหาต่าง ๆ หรือบุคคลแปลก
เปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องราวในหนังสือ อาจเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยลดความก้าวร้าว
ของนักเรียนได้

การบำบัดด้วยหนังสือ

ความหมายของการบำบัดด้วยหนังสือ

การบำบัดด้วยหนังสือ (Bibliotherapy) เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลง
ทางด้านจิตใจของผู้อ่านหลังจากที่ได้ปะทะสังสรรค์กับหนังสือทั้งหลาย ได้มีผู้ให้
ความหมายของการบำบัดด้วยหนังสือไว้หลายคนดังนี้

สมิท (Smith. 1948 : 15) ได้ให้ความหมายว่า การบำบัดด้วยหนังสือ
คือการอ่านที่เป็นประโยชน์โดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพหรือพฤติกรรม ตลอดจน
จนช่วยเสริมแต่งสุขภาพจิตของผู้อ่าน

ดาร์ลิ่ง (Darling. 1957 : 28) ได้ให้ความหมายว่า การบำบัดด้วย
หนังสือเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจอันเกิดจากการปะทะสัมพันธ์กันระหว่าง
ความรู้สึกนึกคิดของผู้อ่านกับเนื้อความในหนังสือประเภทต่าง ๆ ที่เขาอ่าน ซึ่งผล
จากการอ่านนี้จะให้ประโยชน์ในการประเมินตัวเองของผู้อ่าน ทำให้เกิดการปรับ
ตัวในการพัฒนาการด้านต่าง ๆ

ไชรเดส (Shrodes. 1960 : 30) กล่าวว่า การบำบัดด้วยหนังสือเป็น
กระบวนการของปฏิกริยาระหว่างผู้อ่านกับจินตนาการในหนังสือ ซึ่งจะนำอารมณ์ของ
ผู้อ่านให้เป็นอิสระจากความนึกคิดต่าง ๆ และคล้อยตามเนื้อหาสาระในหนังสือ

แมทเทอร์รา (Matters. 1961 : 10) กล่าวว่า การบำบัดด้วยหนังสือเป็น
กระบวนการเพื่อผ่อนคลายประสาทที่ตึงเครียด โดยการนำหนังสือมาสร้างอิทธิพลต่อ
การพัฒนาการรวมเป็นกระบวนการปะทะสังสรรค์ระหว่างผู้อ่านและวรรณกรรม เพื่อนำ
มาใช้ในการวัดบุคลิกภาพ การปรับตัว ความเจริญงอกงาม และสุขภาพจิต เป็นแนว
คิดที่เชื่อว่าผู้อ่านจะได้รับประโยชน์ในการรักษาร่างกายและจิตใจที่ป่วย โดยการ
เลือกหนังสือที่มีเนื้อเรื่องเหมาะสมมาอ่าน

ในพจนานุกรมเว็บสเตอร์ (Webster's Third New International Dictionary. 1966 : 28) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า การบำบัดด้วยหนังสือ หมายถึงการนำสิ่งพิมพ์มาใช้เป็นเครื่องช่วยทางการแพทย์และจิตเวชในการบำบัดรักษาและให้คำแนะนำแก่ผู้ที่มีปัญหาทางจิตใจ

ม.ล. จ้อย นันทวัชรินทร์ (2509 : 359) ได้กล่าวว่า การบำบัดด้วยหนังสือนอกจากจะเป็นการช่วยคนไข้ในการรักษาสุขภาพจิตโดยใช้หนังสือแล้ว ยังเป็นการอาศัยหนังสือช่วยเสริมสร้างทัศนคติและบุคลิกลักษณะของคนด้วย

ประวัติของการบำบัดด้วยหนังสือ

สโตนเบิร์ก (Stoneburg. 1980 : 666) ได้กล่าวถึงความเป็นมาของการบำบัดด้วยหนังสือไว้ว่า การบำบัดด้วยหนังสือมีมาตั้งแต่สมัยโบราณ สิ่งที่พิสูจน์ให้เห็นว่าหนังสือที่ถูกนำมาพิจารณาเพื่อใช้ในการบำบัดก็คือ คำจารึกบนกำแพงของห้องสมุดที่เมืองทีบีส (Thebes) ประเทศอียิปต์ โดยปรากฏคำจารึกว่า "สถานที่บำบัดของวิญญาณ" และคำจารึกบนกำแพงของห้องสมุดวัดเซนต์กอลล์ ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ว่า "ตุ๋ยาสำหรับวิญญาณ" ส่วนในสหรัฐอเมริกา เริ่มมีการสนใจในการใช้หนังสือกับผู้ที่สุขภาพจิตไม่ดีเมื่อกลางศตวรรษที่ 19 ซึ่งในเวลานั้นหนังสือศีลธรรมและศาสนาถูกแนะนำให้ใช้ในการรักษาผู้ป่วยทางจิตใจ และต่อมาในปี ค.ศ. 1840 ชาวอเมริกันชื่อ จอห์น บินสัน ได้พิมพ์หนังสือซึ่งแสดงให้เห็นว่าการบำบัดด้วยหนังสือควรเป็นส่วนหนึ่งของการบริการของห้องสมุดที่ให้แก่มุขที่มีความพิการทางใจและกาย จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1904 ห้องสมุดโรงพยาบาลแมคลีน (McLean Hospital) ที่เมืองเวเวอร์ลี (Waverly) มลรัฐแมสซาชูเซตส์ ได้จัดทำโครงการบำบัดด้วยหนังสือ โดยให้บรรณารักษ์และนักจิตเวชเป็นผู้ดำเนินงานร่วมกัน และต่อมาในปี ค.ศ. 1950 เมนนิงเจอร์ (Menninger) ก็ได้นำวิธีการบำบัดด้วยหนังสือไปใช้ในการรักษาจิตใจผู้ป่วยในคลินิกของเขา โดยมีบรรณารักษ์เป็นผู้ให้การบำบัด นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาจึงเป็นที่ยอมรับกันว่าการบำบัดด้วยหนังสือเป็นงานในหน้าที่ของบรรณารักษ์ (Horne. 1975 : 27

ในระยะต่อมาการบำบัดด้วยหนังสือเริ่มเข้ามามีบทบาททางการศึกษามากขึ้น ครูได้นำวิธีการดังกล่าวไปใช้ในการแก้ปัญหาทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมของนักเรียน ดังเช่นเมื่อปี ค.ศ. 1947 เบอร์ตัน (Burton, 1947 : 473) ครูสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของรัฐมิชิแกน ได้ทดลองนำหนังสือไปใช้ในการแก้ปัญหาล้วนตัวของนักเรียนชายจำนวน 35 คน และนักเรียนหญิงจำนวน 45 คน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มตามประเภทของปัญหา แล้วคัดเลือกหนังสือที่มีเนื้อเรื่องสัมพันธ์กับปัญหาให้อ่าน หลังจากนั้นจึงจัดให้มีการอภิปรายเกี่ยวกับความรู้สึกที่ได้รับจากการอ่านหนังสือ ซึ่งปรากฏว่าปัญหาด้านอารมณ์และพฤติกรรมของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างลดน้อยลงลงหลังจากการได้รับการบำบัดด้วยหนังสือ

ปัจจุบันนี้ได้มีการนำการบำบัดด้วยหนังสือไปใช้ในโรงเรียน เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียน ตลอดจนเด็กที่มีปัญหาทางด้านอารมณ์ และได้ขยายขอบเขตเข้าไปใช้ในการบำบัดจิตใจของเด็กที่พิการทางร่างกาย ทางสมอง เด็กที่มีปัญหาทางด้านสุขภาพจิต และเด็กที่อยู่ในสถานกักกันต่าง ๆ อีกด้วย

(Association of Hospital and Institution Libraries, 1971 :

3 - 6)

องค์ประกอบของการบำบัดด้วยหนังสือ

การบำบัดด้วยหนังสือมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการคือ

1. นักบำบัด ในระยะแรกผู้ที่ทำหน้าที่ในการให้การบำบัดคือ นายแพทย์ หรือจิตแพทย์ ส่วนบรรณารักษ์ทำหน้าที่คล้ายเภสัชกร คือเลือกหนังสือสำหรับให้ผู้ป่วยอ่าน และเขียนรายงานการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วยเท่านั้น ต่อมาเมื่อการบำบัดด้วยหนังสือแพร่หลายเข้าไปในวงการศึกษา จึงเป็นที่ยอมรับว่าบรรณารักษ์ควรมีหน้าที่โดยตรงในการให้การบำบัด (Hannigan, 1962 : 187 - 188)

2. หนังสือ อัลท์แมน (Altmann, 1974 : 285 - 287) ได้เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการพิจารณาคัดเลือกหนังสือเพื่อนำไปใช้ในการบำบัดไว้ดังนี้คือ

2.1 โครงเรื่อง หนังสือที่คัดเลือกจะต้องมีโครงเรื่องที่สมจริง
ลักษณะตัวละครเด่นชัด เนื้อเรื่องสนุกสนานและน่าสนใจ

2.2 การใช้ภาษาและคำศัพท์ เหมาะสมกับวัยและความรู้ของผู้รับ
การบำบัด

2.3 รูปเล่มของหนังสือ มีความสวยงาม สะดุดตา ภาพประกอบ
ชัดเจน และตรงกับเนื้อเรื่อง และมีขนาด ตลอดจนรูปเล่มที่สวยงามในการหยิบถือ

นอกจากนี้ เชฟเพิร์ด และไอลส์ (Shepherd and Iles. 1976 : 569 - 571) ได้เสนอแนะเพิ่มเติมว่า ในการคัดเลือกหนังสือควรคำนึงถึงความเหมาะสมของเนื้อเรื่องเป็นสำคัญ ทั้งนี้เนื้อเรื่องควรจะต้องตรงกับสภาพความเป็นจริง น่าเชื่อถือ ตัวละครและสภาพแวดล้อมภายในเรื่องควรคล้ายคลึงกับชีวิตจริงของผู้อ่าน สร้างสรรค์ให้ผู้อ่านเกิดกำลังใจที่จะต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ จนประสบผลสำเร็จเช่นเดียวกับตัวละครในเรื่อง

3. วิธีการ การบำบัดด้วยหนังสือมีวิธีการขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 การวางแผน ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้คือ

3.1.1 ตั้งวัตถุประสงค์ของการบำบัดด้วยหนังสือ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการ ซึ่งจะนำไปสู่เป้าหมาย ซึ่ง เชฟเพิร์ด และไอลส์ (Shepherd and Iles. 1976 : 569 - 571) ได้วางวัตถุประสงค์ของการบำบัดด้วยหนังสือไว้ดังนี้

3.1.1.1 เพื่อให้ผู้รับการบำบัดรู้จักใช้ความคิด
สร้างสรรค์และความคิดในทางบวก

3.1.1.2 เพื่อสนับสนุนและสร้างเสริมกำลังใจ
ของผู้รับการบำบัดในการพูดถึงปัญหาของเขาอย่างเสรี

3.1.1.3 เพื่อให้ผู้รับการบำบัดสามารถวิเคราะห์
ทัศนคติและพฤติกรรมของตนเองได้

3.1.1.4 เพื่อเป็นการชี้แนะให้ผู้รับการบำบัดมอง
เห็นว่าปัญหาแต่ละเรื่องย่อมมีวิธีแก้หลายทาง

3.1.1.5 เพื่อสนับสนุนให้มีการคิดค้นและหาวิธีแก้ปัญหาต่าง ๆ อันจะช่วยลดความขัดแย้งทางสังคม

3.1.1.6 เพื่อให้ผู้รับการบำบัดได้มีโอกาสเปรียบเทียบปัญหาของตนเองกับผู้อื่น

3.1.2 ศึกษาปัญหาที่เป็นสาเหตุของความขัดแย้งทางจิตใจของผู้รับการบำบัดเพื่อเป็นแนวทางในการคัดเลือกหนังสือให้เหมาะสมกับปัญหาของแต่ละบุคคล

3.1.3 สำรวจความสนใจในการอ่านของผู้รับการบำบัด ทั้งนี้เพื่อจะได้สามารถคัดเลือกหนังสือให้อ่านได้ตรงตามความสนใจ ซึ่งอาจใช้วิธีสัมภาษณ์หรือใช้แบบสอบถาม

3.1.4 ทำทะเบียนประวัติของผู้รับการบำบัดแต่ละคน โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว ตลอดจนความสนใจในการอ่าน

3.2 การดำเนินการบำบัดด้วยหนังสือ กระทำเป็นขั้นตอนดังนี้

3.2.1 การคัดเลือกหนังสือ โดยพิจารณาจากทะเบียนประวัติของผู้รับการบำบัด เพื่อให้เหมาะสมกับปัญหาและความสนใจของแต่ละคน หนังสือควรมีหลายประเภท เพื่อให้ผู้รับการบำบัดได้มีโอกาสเลือกอ่านตามความพอใจ นำหนังสือที่คัดเลือกแล้วไปทำบรรณนิทัศน์ (Annotation) หมายถึงการกล่าวถึงสาระ คุณค่า และเรื่องราวโดยย่อของหนังสือ เอกสารสิ่งพิมพ์ หรือวัสดุแต่ละชิ้น เพื่อเชิญชวนให้อ่านหนังสือเล่มที่ถูกนำมาทำบรรณนิทัศน์

3.2.2 นำหนังสือที่คัดเลือกแล้วไปให้ผู้รับการบำบัดอ่าน ทั้งนี้ผู้บำบัดจะต้องพยายามเร้าให้เขาเกิดความสนใจในการอ่านโดยไม่รู้สึกรู้ว่าถูกบังคับ ซึ่งอาจใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น จัดนิทรรศการเกี่ยวกับหนังสือ จัดให้มีการอ่านออกเสียง ตลอดจนเล่าเรื่องจากหนังสือให้ฟังบางส่วน เพื่อกระตุ้นความสนใจ หรือมีการจัดแสดงละครจากหนังสือ เป็นต้น

3.2.3 จัดให้มีการอภิปรายกลุ่ม เพื่อให้ผู้รับการบำบัดได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและระบายความรู้สึกที่ได้รับจากการอ่าน ซึ่งเป็นวิธี

การที่ให้ผลดีกว่าการบำบัดเป็นรายบุคคล เพราะการจัดอภิปรายกลุ่มช่วยประหยัดเวลา และมีบรรยากาศเป็นประชาธิปไตย ผู้รับการบำบัดทุกคนจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของแต่ละคน อันเป็นการก่อให้เกิดความเห็นอกเห็นใจและช่วยเหลือในการแก้ปัญหาซึ่งกันและกัน ทุกคนจะรู้สึกอบอุ่น และไม่คิดว่าตนเองโดดเดี่ยวต่อไป สำหรับสถานที่ในการจัดอภิปรายกลุ่มนี้ ควรจะกระทำในที่ซึ่งสมาชิกในกลุ่มสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้โดยไม่ถูกรบกวน สถานที่ซึ่งเหมาะสมที่สุดคือห้องสมุด เพราะมีบรรยากาศที่อบอุ่น ผู้รับการบำบัดจะเกิดความรู้สึกว่าเขามีความปกติเช่นเดียวกับคนธรรมดาที่ได้เข้าไปใช้ห้องสมุด (Association of Hospital and Institution Libraries. 1971 : 22 - 26)

3.3 การควบคุมและประเมินผล นักบำบัดจะต้องสังเกตกิริยาและพฤติกรรมของผู้รับการบำบัดจากการอภิปรายกลุ่มทุกครั้ง และบันทึกข้อมูลดังกล่าวไว้เพื่อนำมาประเมินผลว่าสมควรจะให้การบำบัดด้วยหนังสือต่อไป หรือควรจะเปลี่ยนวิธีการบำบัดแบบอื่น เช่น การบำบัดด้วยการฝึกอาชีพ (Occupational Therapy)

4. ผู้รับการบำบัด วิธีการบำบัดด้วยหนังสือจะใช้ได้ผลดีต่อเมื่อผู้รับการบำบัดมีความพร้อมและสนใจที่จะอ่านหนังสือ ซึ่งนักบำบัดคัดเลือกมาให้ ทั้งนี้รวมถึงความสามารถในการอ่าน การทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง และการจับใจความสำคัญ ดังนั้นการบำบัดด้วยหนังสือจึงใช้ได้เฉพาะภายในขอบเขตของผู้ที่มีความสามารถอ่านหนังสือได้เท่านั้น

การอภิปรายกลุ่ม

การอภิปรายกลุ่ม คือการสนทนาของกลุ่มบุคคลอย่างมีจุดมุ่งหมาย หรือเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาใดปัญหาหนึ่งร่วมกัน (กาญจนา เกียรติประวัติ. ม.ป.ป. : 118)

ขั้นตอนของการอภิปราย อาจแบ่งได้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การตกลงเกี่ยวกับขอบเขตของปัญหาหรือความชัดเจนของหัวข้ออภิปราย ในกรณีนี้ครูและผู้เรียนได้มีโอกาสพิจารณาปัญหาหรือหัวข้อด้วยกัน หัวข้อการอภิปรายควรมีลักษณะที่ช่วยให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทัศนคติต่อกันได้

2. การรวบรวมข้อมูลและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การอภิปรายเป็นการสนทนา มีใช้การตั้งคำถาม และทุกคนควรมีส่วนร่วม การตั้งใจฟังก็นับเป็นการร่วมมือ แต่ในขณะที่ผู้เรียนนั่งฟังเฉย ๆ นั้น ครูไม่อาจทราบได้ว่าผู้เรียนกำลังนึกถึงการเล่นฟุตบอลและรายการโทรทัศน์หรือไม่ ดังนั้นการให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นโดยทั่วถึงเป็นสิ่งที่ควรกระทำ การเตรียมตัวผู้เรียนให้มีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องที่จะอภิปรายล่วงหน้า จะทำให้ทุกคนมีโอกาสดแสดงความคิดเห็นได้ดีขึ้น

3. การหาข้อยุติ การอภิปรายที่สามารถดำเนินไปถึงขั้นสรุปผลได้ นับว่าเป็นความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย แต่ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินไปถึงขั้นนั้น ก็จำเป็นต้องมีการสรุปความอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นข้อยุติ นอกจากนี้ มาเลอร์ (Mahler, 1969 : 101) ได้กล่าวถึงการอภิปรายกลุ่มว่าเป็นกระบวนการหนึ่งในวิธีการแบบกลุ่ม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บุคคลรู้จักตนเอง เข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น ช่วยให้บุคคลพัฒนาตนเองและ โอลเซน (Ohlsen, 1970 : 31) ได้กล่าวถึงจุดหมายของการอภิปรายกลุ่มว่าจะช่วยให้บุคคลเข้าใจตนเอง รู้จักแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ที่ร้ายแรงขึ้น ประสบการณ์ที่ได้จากกลุ่ม จะทำให้เกิดการเรียนรู้ จะช่วยให้เขาพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

รูปแบบของการอภิปราย

ปกติการอภิปรายในชั้นเรียนมักแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ การอภิปรายกลุ่มใหญ่ ที่ผู้เรียนทั้งชั้นทำหน้าที่เป็นสมาชิกของการอภิปราย กับการอภิปรายกลุ่มย่อย คือจัดผู้เรียนทั้งชั้นออกเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 6 - 8 คน ในกรณีหลังนี้ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มอาจอภิปรายหัวข้อเดียวกันหรือคนละหัวข้อก็ได้ แต่กิจกรรมที่มักติดตามมาคือการรายงานผลการอภิปราย (สาโรจน์ แผงยัง, 2529 : 73)

ประโยชน์ของการอภิปราย

1. ช่วยปรับปรุงทักษะการคิดของผู้เรียน เช่น รู้จักหาเหตุผลมาประกอบหลาย ๆ ด้าน รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักเปลี่ยนแปลงปรับความคิดของตน

2. เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการปรับทัศนคติ ความซาบซึ้งของผู้เรียน เพราะกระบวนการอภิปรายทำให้ผู้เรียนพัฒนาสิ่งต่าง ๆ อย่างลึกซึ้งและมีความหมาย

3. ช่วยปรับปรุงทักษะการสื่อความหมายของผู้เรียน เช่น การเป็นผู้ฟังที่ดี มีมารยาทที่เหมาะสม

การบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่ม

การบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่ม ผู้ให้การบำบัดจะกระทำกับผู้รับการบำบัดเป็นกลุ่ม โดยกำหนดจำนวนสมาชิกในกลุ่ม พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (ม.ป.ป. : 232) กำหนดขนาดของกลุ่มไว้ว่า ขนาดของกลุ่มที่เหมาะสมควรมีสมาชิกไม่น้อยกว่า 7 คน และไม่มากกว่า 10 คน ซึ่งสอดคล้องกับ มาห์เลอร์ (Mahler, 1969 : 54) ที่เสนอแนะไว้ว่ากลุ่มควรมีขนาดไม่น้อยกว่า 7 คน และไม่เกิน 10 คน เพื่อทุกคนได้มีโอกาสสื่อความหมายซึ่งกันและกันได้เต็มที่ สำหรับวิธีการบำบัดนั้น ดำเนินการโดยการอภิปรายกลุ่ม แสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความคิดและปัญหาของกันและกัน เป็นการช่วยเหลือและสร้างความรู้สึกอบอุ่นใจ ทำให้สมาชิกไม่คิดว่าตัวเองโดดเดี่ยวอีกต่อไป ซึ่งผลของการให้คำปรึกษา หรือการบำบัดทางจิตใจโดยวิธีการแบบกลุ่ม จะก่อให้เกิดประโยชน์ นอกจากนี้ การทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม ผู้รับบริการยังได้เรียนรู้ว่าพฤติกรรมของตนไปกระทบกระเทือนผู้อื่นอย่างไร และพฤติกรรมของผู้อื่นมีผลอย่างไรต่อตน ทำให้ได้ฝึกฝนการยอมรับและเข้าใจผู้อื่น ซึ่งเป็นการฝึกมนุษยสัมพันธ์ โดยสมาชิกกลุ่มได้รับประสบการณ์ตรง นอกจากนี้ ยังได้มีการบำบัดด้วยหนังสือไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเชื้อชาติ ดังที่ แอลสเบรค (Alebrook, 1971 : 4536A) ได้ทดลองใช้วิธีการบำบัดด้วยหนังสือในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของนักศึกษาผิวขาวที่มีต่อนักศึกษาผิวดำ โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มแรกให้อ่านหนังสือเกี่ยวกับคนผิวดำ แล้วอภิปราย ส่วนกลุ่มทดลองอีกกลุ่มหนึ่ง ให้อ่านหนังสืออย่างเดียวโดยไม่ต้องมีการอภิปราย กลุ่มสุดท้ายเป็นกลุ่มควบคุม ไม่ต้องอ่านหนังสือ ผลการทดลองปรากฏว่า ค่าการเปลี่ยนแปลง

ทัศนคติของแต่ละกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ซูคาโร (Zucaro, 1972 : 1340A) ที่ได้ทดลองใช้วิธีบำบัดด้วยหนังสือในการเปลี่ยนแปลงทัศนคตินักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อชาวอเมริกันนิโกร ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองที่อ่านหนังสือเกี่ยวกับชาวนิโกร และอภิปรายถึงเรื่องราวที่อ่าน มีคะแนนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อคนผิวดำสูงขึ้น ส่วนกลุ่มทดลองที่อ่านหนังสือโดยไม่มีการอภิปรายมีคะแนนการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้น แต่ไม่เท่ากลุ่มแรก ส่วนกลุ่มควบคุมมีการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด เช่นเดียวกับ ราตรี รัตนพลภ ได้เปรียบเทียบผลการบำบัดด้วยหนังสือแบบกลุ่มที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองและความคิดสร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถีจำนวน 24 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน คือกลุ่มที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือแบบกลุ่ม กลุ่มที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือเป็นรายบุคคล และกลุ่มควบคุม ใช้เวลาทดลอง 14 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือแบบกลุ่มและรายบุคคล มีความเชื่อมั่นในตนเองและมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความก้าวร้าว

งานวิจัยในต่างประเทศ

นาร์ตัน (Nardone, 1982 : 1261A) ได้วิจัยโดยจัดโปรแกรมแบบกลุ่ม (Group therapy program) เพื่อสอนเด็กชายควบคุมอารมณ์ ความโกรธ ความปวดร้าว ใจร้อน โดยทดลองกับเด็กชายในสถานสงเคราะห์จำนวน 20 คน ในโปรแกรมมีการฝึกใช้สติควบคุมตัวเอง การฝึกแก้ปัญหา การฝึกกำหนดพฤติกรรม กลุ่มสัมพันธ์ และการฝึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อ จากการศึกษาพบว่าหลังการฝึก ความก้าวร้าวและอารมณ์โกรธของเด็กชายทั้งหมดลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเด็กเหล่านั้นสามารถแก้ปัญหาด้วยข้อใจของตนได้มากขึ้น

สก็อต และมาเรียน (Scott and Marian. 1967 : 73 - 76) ได้ศึกษาวิธีที่จะลดความก้าวร้าวของนักเรียนโดยใช้แรงเสริมทางสังคม ผู้วิจัยได้ใช้วิธีปรับพฤติกรรม เพื่อให้เด็กเรียนมีความสัมพันธ์กับเพื่อนมากขึ้น ในระยะแรกครูเพียงแต่สังเกตและบันทึกความก้าวร้าว ในระยะที่สองครูได้รับคำแนะนำให้ใช้การเสริมแรงทางสังคม คือให้คำชมเชยและให้ความสนใจ เมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม เช่น การช่วยเหลือผู้อื่น สนใจผู้อื่นอย่างเป็นมิตร ตลอดจนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ในขณะที่เด็กคนอื่นๆ ก็จะไม่ให้เสริมแรงเมื่อนักเรียนแสดงความก้าวร้าว เช่น ทำร้ายร่างกาย ข่มขู่ และเรือกว้าง ผลการวิจัยพบว่า ความถี่ของความก้าวร้าวลดลง และนักเรียนมีความสัมพันธ์กับเพื่อนมากขึ้น

บูลล็อก และบราวน์ (เบญจกุล จินาพันธุ์. 2517 : 8 อ้างอิงมาจาก Bullock and Brown. n.d.) ได้วิจัยเพื่อสำรวจความเห็นของครูที่มีต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาประเภทต่าง ๆ โดยให้ครู 112 คน ซึ่งสอนเด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์ ทำแบบสำรวจความคิดเห็นชื่อ Behavioral Dimension Rating Scale ซึ่งแบบสำรวจนี้ได้แบ่งประเภทของเด็กตามลักษณะพฤติกรรมซึ่งสังเกตได้เป็น 4 ประเภทคือ พวกชอบแสดงออกและก้าวร้าว พวกชอบเกรงอยู่ไม่สุข ประเภทที่สองได้แก่ พวกที่ชอบเก็บตัว ประเภทที่สามได้แก่ พวกที่มีความวิตกกังวล และประเภทที่สี่ได้แก่ พวกที่ชอบสนใจสั้น ขาดความรับผิดชอบ ผลปรากฏว่าร้อยละ 96 ของครูทั้งหมดลงความเห็น ว่า ความก้าวร้าว ชอบแสดงออก พฤติกรรมชกเกรงอยู่ไม่สุข เป็นปัญหาร้ายแรงอันดับแรก สำหรับประเภทที่ชอบเก็บตัวและประเภทที่มีช่วงความสนใจสั้น ขาดความรับผิดชอบ เป็นปัญหอันดับรองลงมาตามลำดับ

จากการวิจัยที่ได้กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ความก้าวร้าวของบุคคล โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยเด็กหรือในวัยเรียนนั้น เป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ซึ่งครูจะต้องหาทางแก้ไขให้เหมาะสม วิธีการลดความก้าวร้าวและแนวทางแก้ปัญหที่เกิดจากความก้าวร้าวในเด็กและวัยรุ่นนั้น มีอยู่หลายวิธี ดังเช่น การปรับพฤติกรรม การให้แรงเสริมทางสังคม การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม การฝึกผ่อนคลาย และการจัดทำโปรแกรมบำบัดแบบกลุ่ม เป็นต้น การบำบัดด้วยหนังสือเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่ใช้ลดความ

ก้าวร้าวในบุคคลได้เช่นกัน ดังที่ผู้วิจัยจะกล่าวในตอนต่อไป

งานวิจัยภายในประเทศ

ธำรง ทิศนาบุญลี และคนอื่น ๆ (2528 : 9 - 15) ได้ศึกษาความก้าวร้าวของเด็กวัยเรียนว่ามีมากน้อยเพียงใด และเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาเด็กในทางที่ถูกต้องและเหมาะสม/เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและดัดแปลงให้เข้ากับระดับของความก้าวร้าว (Violence Scale) กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนชายหญิงจำนวน 687 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนขนาดใหญ่ 3 แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร และจังหวัดนครปฐม ผลการศึกษพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ดำเนินการศึกษานั้นมีระดับความก้าวร้าวมากที่สุดร้อยละ 3.90 ขนาดมากร้อยละ 12.00 ซึ่งรวมกันแล้วเท่ากับร้อยละ 15.90 หมายความว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมแสดงออกที่รุนแรงกว่าปกติ คณะผู้ศึกษามีความเห็นว่าจะมีการดำเนินการให้บริการสุขภาพแก่เด็กวัยเรียนอย่างแท้จริง และสร้างกฎเกณฑ์ของสังคมให้ดีขึ้น เพื่อป้องกันมิให้เกิดอาชญากรรมที่รุนแรงต่อไปในอนาคต

สุภา มาลากุล ณ อยุธยา และคนอื่น ๆ (2520 : 9 - 23) ได้วิจัยเรื่องความก้าวร้าว เป็นกลุ่มของนักเรียนอาชีวศึกษา/ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนอาชีวศึกษาที่มาจากโรงเรียนที่มีประวัติในการแสดงความก้าวร้าวเป็นกลุ่มย่อยครั้ง โดยแบ่งอายุของกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ต่ำกว่า 16 ปี ระหว่าง 16 - 20 ปี และ 20 ปีขึ้นไป โดยเป็นนักศึกษาแผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างยนต์ ช่างวิทยุ-โทรทัศน์ ช่างก่อสร้าง ช่างโลหะ บริหารธุรกิจ และช่างภาพ ชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 ทั้งภาคปกติและภาคค่ำ ของโรงเรียนอาชีวศึกษา 7 แห่ง จำนวน 1,600 คน ผลการศึกษพบว่าเด็กอายุน้อยที่สุดก้าวร้าวมากที่สุด และมีความคับข้องใจสูงทุกด้าน มีความรู้สึกในความเป็นหมู่พวกสูงสุด เด็กที่ก้าวร้าวมากที่สุดเป็นเด็กที่เรียนในวิชาชีพที่ต้องใช้สมองและไม่มีโอกาสออกกำลังกายเพื่อลดความคับข้องใจ เด็กที่พ่อแม่มีฐานะดี มีความก้าวร้าวและความคับข้องใจสูงกว่าเด็กที่มีพ่อแม่ฐานะต่ำกว่า

เพชรสุตา เพชรใส (2525 : 65 - 67) ได้ศึกษาการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในการปรับความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/จำนวน 16 คน โดยเลือกนักเรียนที่มีความก้าวร้าวสูง จากแบบสอบถามวัดความก้าวร้าว ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มพบว่าสามารถลดความก้าวร้าวของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เรณู ผดุงถิ่น (2517 : 16 - 17) ได้ศึกษาการให้แรงเสริมทางสังคมเพื่อปรับความก้าวร้าว โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างเด็กที่มีความก้าวร้าวจำนวน 8 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 7 ของโรงเรียนประตูลี้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้หลักในการปรับพฤติกรรม คือการให้ความสนใจ ยกย่องชมเชยกับพฤติกรรมที่เหมาะสม ผลการวิจัยพบว่า ความสนใจและความชมเชยจากครูมีผลในการลดความก้าวร้าวในเด็กลง

งานวิจัยเกี่ยวกับการบำบัดด้วยหนังสือ

งานวิจัยในต่างประเทศ

ในต่างประเทศมีผู้นิยมนำเอาวิธีการบำบัดด้วยหนังสือไปใช้กันแพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งวงการศึกษา สำหรับการบำบัดด้วยหนังสือแบบกลุ่มนั้น ปรากฏผลงานวิจัยดังนี้

อัลส์บรุค (Alsbrook, 1971 : 4536A) ได้ทดลองใช้วิธีการบำบัดด้วยหนังสือในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของนักศึกษาผิวขาวที่มีต่อนักศึกษาผิวดำ/ โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 13 คน คือกลุ่มทดลองสองกลุ่มแรกอาสาอ่านหนังสือเพิ่มเติมเกี่ยวกับคนผิวดำแล้วอภิปราย ส่วนกลุ่มทดลองอีกกลุ่มหนึ่งให้อ่านหนังสือเพิ่มเติมแต่เพียงอย่างเดียวโดยไม่มีการอภิปราย กลุ่มสุดท้ายเป็นกลุ่มควบคุมไม่ต้องอ่านหนังสือเพิ่มเติมเลย ทั้ง 4 กลุ่ม ทดสอบถึง 3 ครั้ง ผลการทดลองปรากฏว่า กลุ่มทดลองที่อ่านหนังสือเกี่ยวกับคนผิวดำและอภิปรายเรื่องราวที่อ่าน มีคะแนนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อคนผิวดำสูงขึ้น ส่วนกลุ่มทดลองที่อ่านหนังสือโดยไม่มีการอภิปราย มีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติสูงขึ้นเป็นที่สอง ส่วนกลุ่มควบคุมมีคะแนนการ

เปลี่ยนแปลงทัศนคติน้อยที่สุด

ในปี ค.ศ. 1979 มาร์เรลลี (Marrelli, 1979 : 1965A - 1966A) ได้ทำการศึกษาความวิตกกังวลของนักเรียนวัยรุ่นโดยใช้การบำบัดด้วยหนังสือ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่หนึ่งใช้การอ่านหนังสือและการอภิปราย กลุ่มทดลองที่สองให้อ่านหนังสือแต่เพียงอย่างเดียว และกลุ่มที่สามเป็นกลุ่มควบคุมกิจกรรม ใช้กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มละ 5 - 8 คน ผลการศึกษาพบว่าภายหลังการทดลอง ทั้งสามกลุ่มมีคะแนนความวิตกกังวลลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ต่อมา แทย์เลอร์ (Taylor, 1983 : 3505A - 3506A) ได้ศึกษาผลของการบำบัดด้วยหนังสือที่มีต่อความคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self-concepts) ของนักเรียนชั้นอนุบาลที่มาจากครอบครัวที่มีพ่อเดี่ยวแม่เดี่ยว โดยการเปรียบเทียบสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือ และกลุ่มที่ไม่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือ ผลการทดลองปรากฏว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ทั้งโดยส่วนรวม บุคลิกภาพ สังคม และสติปัญญาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับ แมคคินนีย์ (McKinney, 1977 : 550 - 552) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการบำบัดด้วยหนังสือรายบุคคล ใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาชาย 3 คน และหญิง 1 คน กลุ่มตัวอย่างเลือกอ่านนวนิยายและเรื่องสั้นจากรายชื่อหนังสือที่ผู้วิจัยเลือกให้ ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาชายทั้ง 3 คน กล้าพูดถึงปัญหาของตนเองซึ่งเคยเก็บกดเอาไว้ออกมาอย่างเปิดเผย และยอมรับความเป็นจริงมากขึ้น ส่วนนักศึกษาหญิงกลับมีความวิตกกังวลสูงขึ้นหลังจากการอ่านหนังสือ

ในปี ค.ศ. 1984 ยะซิน (Yasin, 1984 : 2075A) ได้ศึกษาการใช้การบำบัดด้วยหนังสือเป็นรายบุคคล เพื่อใช้ส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียน ทำการทดลองโดยให้นักเรียนอ่านวรรณกรรมที่คัดเลือกไว้แล้ว โดยครูผู้สอนภาษาอังกฤษ แล้วให้นักเรียนอภิปรายร่วมกับครูสอนภาษาอังกฤษในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในวรรณกรรมที่อ่าน โดยใช้กระบวนการตัดสินใจที่เรียกว่า Decision tree model กลุ่มตัวอย่างได้พบบุคลิกภาพที่เป็นปัญหาหลายประการในหนังสือที่อ่านแล้วเลือกมาปัญหาหนึ่งเพื่อทดลองแก้ไข ผลการทดลองปรากฏว่า เมื่อนักเรียนสามารถ

แก้ปัญหานั้นได้แล้ว นักเรียนจะมีบุคลิกภาพและสุขภาพจิตดีขึ้น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการบำบัดด้วยหนังสือ แสดงให้เห็นว่าวิธีการบำบัดด้วยหนังสือสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาได้หลายด้าน เช่น ปัญหาทางอารมณ์ ปัญหาทางสังคม พฤติกรรม บุคลิกภาพ ทักษะความสามารถในการแก้ปัญหา และสุขภาพจิต เป็นต้น ผู้วิจัยเห็นว่าเด็กที่มีความก้าวร้าวเป็นบุคคลกลุ่มหนึ่งที่มีปัญหาทางอารมณ์และจิตใจ ซึ่งปัญหาของเด็กที่มีความก้าวร้าวนี้ นับว่าเป็นปัญหาสำคัญที่ควรได้รับการแก้ไขและบำบัดเริ่มแต่ยังเยาว์ เพื่อจะได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี และเป็นพลเมืองดีของประเทศต่อไป

งานวิจัยภายในประเทศ

สาวิกา กาญจนะ (2518 : 24) ได้นำวิธีการบำบัดด้วยหนังสือไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านการยอมรับตนเอง ความวิตกกังวล และความอึดเฟื้องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โดยใช้แบบสอบถามคุณลักษณะ 3 ประการ และทำการศึกษาระบบเป็นรายบุคคล ผลการศึกษพบว่า การใช้การบำบัดด้วยหนังสือสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งสามด้านดังกล่าวไปในทางที่ดีขึ้น

สำหรับการใช้วิธีการบำบัดด้วยหนังสือแบบกลุ่ม ปรากฏว่ามีผู้ศึกษาไว้เพียง 3 คน คือ กุลวนิดา ตุงคะเศรณี ชไมพร เจริญสิน และราตรี รัตนนัลลภ สำหรับกุลวนิดา ตุงคะเศรณี ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเด็กพิการทางร่างกายและสุขภาพ เพื่อช่วยลดปัญหาทางสุขภาพจิตและสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้แก่เด็กเหล่านั้น ผลการทดลองปรากฏว่า ภายหลังจากการทดลองเด็กพิการมีสุขภาพจิตดีขึ้น และมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้นด้วย (กุลวนิดา ตุงคะเศรณี. 2523 : 49 - 50) ต่อมา ชไมพร เจริญสิน ได้นำการบำบัดด้วยหนังสือแบบกลุ่มไปใช้กับเยาวชนที่มีประวัติเสพยาเสพติดให้โทษ โดยศึกษาถึงความวิตกกังวลและความเชื่อมั่นในตนเอง พบว่า เยาวชนที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้น แต่ความวิตกกังวลลดลงอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ชไมพร เจริญสิน. 2525 : 50 - 51) ส่วนราตรี รัตนนัลลภ ได้ทดลองกับเด็กในสถานสงเคราะห์ ซึ่งเป็นบุคคลอีกกลุ่ม

หนึ่งที่มีปัญหาทางอารมณ์และจิตใจ โดยศึกษาถึงการใช้หนังสือเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในตนเองและความคิดสร้างสรรค์ให้แก่เด็กกลุ่มดังกล่าว ผลปรากฏว่าเด็กที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือแบบกลุ่ม มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าเด็กที่ไม่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ราตรีรัตนพลลภ. 2530 : 53 - 58)

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยเชิงทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การดำเนินการทดลอง
4. การจัดกระทำข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดประหาระบือธรรม สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตดุสิต ปีการศึกษา 2535 สามห้องเรียน จำนวน 93 คน และเป็นโรงเรียนที่มีผู้บริหารและครูอาจารย์ให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการทำวิจัยครั้งนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดประหาระบือธรรม สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตดุสิต ปีการศึกษา 2535 ที่มีความก้าวร้าวสูง จำนวน 24 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 12 คน โดยดำเนินการดังนี้

1. นำแบบทดสอบวัดความก้าวร้าวที่ปรับปรุงมาจากแบบสอบถามวัดความก้าวร้าวของ สมชาย เตียวยตระกูล (2529 : 56 - 61) ไปทดสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้งหมดของโรงเรียนวัดประหาระบือธรรม สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตดุสิต ปีการศึกษา 2535 เพื่อคัดเลือกนักเรียนที่มีความก้าวร้าวสูง โดยคัดเลือก

จากนักเรียนผู้ทำคะแนนของแบบทดสอบได้สูง 24 คนแรก

2. แบ่งนักเรียนที่คัดเลือกไว้ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

2.1 กลุ่มที่ 1 ได้แก่ผู้ที่ได้คะแนนความก้าวร้าวสูงลำดับเลขคี่ทั้งหมด 12 คน

2.2 กลุ่มที่ 2 ได้แก่ผู้ที่ได้คะแนนความก้าวร้าวสูงลำดับเลขคู่ทั้งหมด 12 คน

3. จับฉลากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม เพื่อแยกเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม คือ

3.1 กลุ่มทดลองที่ 1 ได้แก่กลุ่มเลขคู่ จัดให้ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือที่ได้รับการคัดเลือกกับการอภิปรายกลุ่ม

3.2 กลุ่มทดลองที่ 2 ได้แก่กลุ่มเลขคี่ จัดให้ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือที่ได้รับการคัดเลือกเพียงอย่างเดียว

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้มีดังนี้

1. แบบทดสอบวัดความก้าวร้าว
2. หนังสือที่ใช้ในการบำบัด
3. แบบตรวจสอบการอ่านของนักเรียน

1. แบบทดสอบวัดความก้าวร้าว เพื่อใช้ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง ผู้วิจัยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามวัดความก้าวร้าวของ สมชาย เดียวตระกูล (2529 : 56 - 61) ลักษณะของแบบทดสอบเป็นแบบสถานการณ์ และมีข้อคำถามประกอบมาตราส่วนประเมินค่า 4 ระดับ คือ กระทำบ่อย กระทำค่อนข้างบ่อย นาน ๆ ครั้ง และไม่กระทำเลย โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาความหมาย ทฤษฎี บทความ และเอกสารเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกเกี่ยวกับความก้าวร้าวของ สุธา จันทน์เอม (สุธา จันทน์เอม. 2525 : 50 - 61)

1.2 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบ และตัวอย่าง
แบบทดสอบวัดความก้าวร้าวของ สมชาย เตียวตระกูล (2529 : 30)

1.3 นำแบบทดสอบวัดความก้าวร้าวที่ผู้วิจัยสร้างจำนวน 35 ข้อ
ไปให้ครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 คน ตรวจสอบความเหมาะสม
ด้านภาษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.4 นำแบบทดสอบวัดความก้าวร้าวที่ได้วิเคราะห์ด้านภาษาแล้ว
พร้อมทั้งนิยามศัพท์ไปให้ประธาน กรรมการควบคุมปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญทาง
สาขาอาชีวศึกษาและงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความ
เที่ยงตรงด้านเนื้อหา เกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกเฉพาะข้อที่ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 เห็น
พร้อมกัน

1.5 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสุโขทัย สังกัดกรุงเทพ
มหานคร จำนวน 30 คน นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน โดยใช้เกณฑ์การให้
คะแนนมีดังนี้

กระทำบ่อย	ให้	4	คะแนน
กระทำค่อนข้างบ่อย	ให้	3	คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	ให้	2	คะแนน
ไม่กระทำเลย	ให้	1	คะแนน

1.6 การหาคุณภาพแบบทดสอบ การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นราย
ข้อโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมแบบเพียร์สัน
(Pearson product moment correlation) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 :
153) ตามสูตรข้างล่างนี้ เลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก ค่า $r > .30$ ขึ้นไป ได้
จำนวน 29 ข้อ

$$r \text{ หรือ } r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy}	หมายถึง	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร x กับตัวแปร y
N	หมายถึง	จำนวนคนหรือจำนวนคู่ของข้อมูล
$\sum X$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนดิบของตัวแปร x
$\sum Y$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนดิบของตัวแปร y
$\sum XY$	หมายถึง	ผลรวมของผลคูณของคะแนนตัวแปร x กับคะแนนของตัวแปร y เป็นคู่ ๆ ในรูปคะแนนดิบ
$\sum X^2$	หมายถึง	ผลรวมของกำลังสองของคะแนนดิบตัวแปร x
$\sum Y^2$	หมายถึง	ผลรวมของกำลังสองของคะแนนดิบตัวแปร y

1.7 ผู้วิจัยนำข้อคำถามที่ได้คัดเลือกไว้ในข้อ 1.6 มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ตามสูตรข้างล่างนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 132) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ .96

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α	หมายถึง	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
n	หมายถึง	จำนวนข้อ
S_1^2	หมายถึง	คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
S_c^2	หมายถึง	คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

2. หนังสือที่ใช้ในการบำบัด มีขั้นตอนในการคัดเลือกดังนี้

- 2.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมรายชื่อหนังสือที่เหมาะสมสำหรับเด็กอายุ 10 - 12 ปี จากรายชื่อหนังสือของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ที่สนใจพิมพ์หนังสือเด็กและจากคู่มือต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. เอกสารรายชื่อหนังสือสำหรับเด็กระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สปช., 2531.
- นิสา ชูโต. หนังสือสำหรับเด็ก : รายชื่อและบรรณนิทัศน์. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2524.
- วรรณิ ศิริสุนทร. บรรณนิทัศน์สังเขปหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน เล่ม 1. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2528.
- _____. บรรณนิทัศน์สังเขปหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน เล่ม 2. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2528.
- จากการที่ผู้วิจัยอาศัยแนวคิดในการคัดเลือกหนังสือของ ปราณี เชียงทอง (2526 : 78 - 83) ศึกษาแนวคิดเรื่องลักษณะแห่งวัย ความสนใจ และความต้องการของเด็กประถมศึกษา จากหนังสือวรรณกรรมสำหรับเด็กของ บันลือ พลฤกษ์วัน (2521 : 16 - 17) และศึกษาประเภทของหนังสือที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาสนใจจาก อัลท์แมน (Altmann, 1974 : 285 - 287) นอกจากนี้ยังศึกษาเกณฑ์ในการวิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กวัย 11 - 14 ปี ของ รัชณี แพรนิมิตร (2523 : 37 - 39) ทำให้ผู้วิจัยได้เกณฑ์สำหรับการคัดเลือกหนังสือในการวิจัยครั้งนี้ได้ดังนี้
- 2.1.1 เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมความก้าวร้าว เช่น การเกเร พุดคำหยาบ เยาะเย้ย การทำร้ายร่างกาย โทก

หลอกลวง เป็นต้น

2.1.2 เป็นหนังสือที่มีเนื้อเรื่องช่วยให้เด็กเห็นวิธีแก้ปัญหาอย่างใช้เหตุผลที่ถูกต้อง

2.1.3 เป็นหนังสือที่ช่วยเสริมสร้างลักษณะนิสัย สร้างจริยธรรมและระเบียบวินัย

2.1.4 เป็นหนังสือที่ให้ความสนุกเพลิดเพลินและตื่นเต้นเร้าใจ แต่มีตัวละครที่มีความก้าวร้าว

2.1.5 การใช้ภาษาและคำศัพท์เหมาะสมกับวัยและความรู้ของผู้รับการบำบัด

2.1.6 รูปเล่มของหนังสือซึ่งมีความสวยงาม สะดุดตา ภาพประกอบชัดเจนและตรงกับเนื้อเรื่อง และมีขนาดตลอดจนรูปเล่มที่สะดวกในการหยิบถือ

2.2 ผู้วิจัยนำหนังสือที่รวบรวมได้จากแหล่งต่าง ๆ ตาม 2.1 จำนวน 149 ชื่อเรื่องมาคัดเลือกตามเกณฑ์ดังกล่าว ได้หนังสือตรงกับเกณฑ์จำนวน 65 ชื่อเรื่อง

2.3 นำหนังสือที่ผู้วิจัยได้คัดเลือกแล้วจำนวน 65 ชื่อเรื่องไปให้ประธาน กรรมการควบคุมปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญทางอาชญาวิทยาตรวจสอบพิจารณาคัดเลือกอีกครั้ง เลือกหนังสือที่กรรมการเห็นด้วย 2 ใน 3 ได้หนังสือที่คัดเลือกไว้ 40 ชื่อเรื่อง

2.4 นำหนังสือ 40 ชื่อเรื่องดังกล่าวที่คัดเลือกแล้วมาทำบรรณนิทัศน์เพื่อให้เป็นคู่มือในการแนะนำการอ่านแก่นักเรียน (ดูในภาคผนวก ง)

2.5 นำหนังสือที่ผ่านการคัดเลือกตามขั้นตอนดังกล่าวไปใช้ในการทดลองต่อไป

3. แบบตรวจสอบการอ่านของนักเรียน มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบตรวจสอบการอ่านขึ้น เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนได้อ่านหนังสือที่ผู้วิจัยนำไป

ให้อ่านจริงหรือไม่ สร้างโดยผู้วิจัยตั้งคำถามจากหนังสือ 40 ชื่อเรื่องที่น่าไปใช้ทดลอง
 1 ชื่อเรื่อง มี 3 ข้อคำถาม แบบตรวจสอบนี้เป็นแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก
 ซึ่งจะมีข้อคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาจากหนังสือที่นักเรียนได้อ่าน นำแบบทดสอบการอ่าน
 ไปให้อาจารย์บุญศรี ทรัพย์เวชการกิจ อาจารย์สอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 ตรวจสอบพิจารณาแก้ไขความถูกต้อง แล้วนำแบบทดสอบนี้ไปให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 ที่ไม่ใช่ในกลุ่มตัวอย่าง อ่านคำถามว่าเข้าใจสำนวนในแต่ละข้อคำถามหรือไม่ (ดูใน
 ภาคผนวก ข)

การดำเนินการทดลอง

การเตรียมการก่อนการทดลอง

1. ผู้วิจัยไปขอหนังสืออนุญาตทำการวิจัยจากศึกษาธิการเขตดุสิต เพื่อขอ
 ความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนวัดประชาระบือธรรมให้ทำการวิจัยครั้งนี้
2. เมื่อได้รับอนุมัติจากผู้อำนวยการโรงเรียนวัดประชาระบือธรรมแล้ว
 ก็ได้ติดต่อครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้งหมด เพื่อชี้แจงการทำวิจัย และขอความ
 ร่วมมือในการพบนักเรียนเพื่อเตรียมการวิจัย
3. ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความก้าวร้าวไปให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 ซึ่งมีจำนวน 93 คน ทำในวันที่ 9 ตุลาคม 2535 โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยเป็นผู้ให้
 คำอธิบายในการตอบแบบทดสอบ
4. นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน แล้วจัดลำดับคะแนน และดำเนินการ
 แบ่งนักเรียนจำนวน 24 คน ออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่
 2 กลุ่มละ 12 คน
5. ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลความประพฤตินักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยการ
 สัมภาษณ์ครูประจำชั้น รวมทั้งการสัมภาษณ์ตัวนักเรียนเองและเพื่อน ๆ เพื่อนำข้อมูล
 ที่ได้มาใช้ในการประกอบการวิเคราะห์พฤติกรรมของนักเรียนขณะให้การบำบัดด้วยหนังสือ
6. ผู้วิจัยจัดทำตารางการบำบัดด้วยหนังสือ 10 สัปดาห์ (ดูในภาคผนวก ค)

7. การจัดเตรียมหนังสือ ผู้วิจัยได้จัดเตรียมหนังสือไว้ให้นักเรียนที่เข้ารับการบำบัดสัปดาห์ละ 4 ชื่อเรื่อง ชื่อเรื่องละ 6 ชุด สำหรับกลุ่มทดลองที่ 1 สามชุด และกลุ่มทดลองที่ 2 สามชุด เนื่องจากนักเรียนที่เข้ารับการบำบัดมีจำนวนกลุ่มละ 12 คน จึงแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน แต่ละกลุ่มย่อยจะได้รับหนังสือกลุ่มละ 4 ชื่อเรื่อง จำนวน 1 ชุด เพื่อสะดวกในการแบ่งกันอ่านได้ทั่วถึงภายในกลุ่มย่อย และอ่านได้ครบหมดทั้ง 4 ชื่อเรื่องภายใน 1 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยขอใช้ห้องสมุดโรงเรียน วัดประชาระบือธรรมเป็นสถานที่ทำการทดลอง

8. ผู้วิจัยขอนัดพบกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ครั้งแรกในวันอังคารที่ 3 พฤศจิกายน 2535 โดยนัดกลุ่มทดลองที่ 1 เวลา 11.15 - 11.45 น. กลุ่มทดลองที่ 2 เวลา 14.30 - 15.00 น. เพื่อสร้างความคุ้นเคย และสนทนาเกี่ยวกับการอ่านหนังสือและเล่นเกมเป็นต้น จากนั้นจึงแจกหนังสือให้นักเรียน ผู้วิจัยมอบหมายนักเรียนอ่านที่โรงเรียน 1 ชื่อเรื่อง อีก 3 ชื่อเรื่องให้แลกเปลี่ยนกันอ่านระหว่างกลุ่มย่อย เพื่อจะได้อ่านให้ครบทุกเล่ม แล้วให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มมาพบกันอีกในวันพฤหัสบดีที่ 5 พฤศจิกายน 2535 เวลา 11.15 - 11.35 น. เพื่อทำแบบตรวจสอบการอ่านว่านักเรียนได้อ่านหนังสือจริงหรือไม่ แบบตรวจสอบการอ่านนี้จะมีข้อความคำถามสัปดาห์ละ 12 ข้อ 12 คะแนน (1 ชื่อเรื่อง มี 3 ข้อคำถาม) ถ้านักเรียนตอบได้ไม่ถึงครึ่งให้นักเรียนกลับไปอ่านใหม่ และให้ทำแบบตรวจสอบการอ่านอีกครั้ง (ดูในภาคผนวก ข) และในวันศุกร์นัดกลุ่มทดลองที่ 1 มาอภิปราย เวลา 11.10 - 11.50 น. รวมเวลา 40 นาที ส่วนกลุ่มทดลองที่ 2 มาสนทนาในภาคบ่าย เวลา 15.00 - 15.30 น. รวมเวลา 30 นาที

9. ทุกวันจันทร์สัปดาห์ที่ 2 - 10 ผู้วิจัยจะนำหนังสือไปให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มอ่านและปฏิบัติเช่นเดียวกับข้อ 8 ทุกประการ เปลี่ยนเฉพาะวันเป็นทุกวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์

หมายเหตุ เนื่องจากในวันศุกร์สัปดาห์ที่ 9 เป็นวันขึ้นปีใหม่ โรงเรียนปิดเรียน ดังนั้น ในวันศุกร์ของสัปดาห์ที่ 8 หลังจากร่วมอภิปรายกลุ่ม ผู้วิจัยจะแจกหนังสือให้นักเรียนนำกลับไปอ่าน กลุ่มทดลองที่ 2 ก็เช่นเดียวกัน และจะให้มีการตรวจสอบ

การอ่านในวันจันทร์สัปดาห์ที่ 9 วันพุธพบกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ตามตารางเวลาที่ปฏิบัติในวันศุกร์

10. เมื่อทำการทดลองจนครบ 10 ครั้งแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความก้าวหน้าชุดเดิมไปทำการทดลองอีกครั้งหนึ่งในวันจันทร์ที่ 11 มกราคม 2536

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ใช้แบบแผนการวิจัยที่เรียกว่า Randomized Control-Group Pretest-Posttest Design (อังคณา สายยศ. 2523 : 218) ดังปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงแบบแผนการวิจัย

กลุ่ม	ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
RE ₁	T ₁	X _a	T ₂
RE ₂	T ₁	X _b	T ₂

X _a	แทน	การบำบัดด้วยหนังสือกับการจัดอภิปรายกลุ่ม
X _b	แทน	การบำบัดด้วยหนังสือที่ได้รับการคัดเลือกเพียงอย่างเดียว
T ₁	แทน	การทดสอบก่อนกระทำการทดลอง
T ₂	แทน	การทดสอบหลังจากที่กระทำการทดลอง
E ₁	แทน	กลุ่มทดลองที่ 1
E ₂	แทน	กลุ่มทดลองที่ 2

การจัดกระทำข้อมูล

1. ตรวจสอบให้คะแนนแบบทดสอบวัดความก้าวร้าว
2. นำคะแนนที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. คำนวณค่าสถิติพื้นฐาน คือค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของคะแนนความก้าวร้าว
2. ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 และข้อที่ 2 โดยใช้สถิติค่า t (t - test) แบบ 2 กลุ่มไม่เป็นอิสระจากกัน (Dependent Group)
3. ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 โดยใช้สถิติค่า t (t - test) แบบ 2 กลุ่มที่เป็นอิสระแก่กัน (Independent Group)
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
 - 4.1 การหาค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 150)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนคน

4.2 การหาค่าความแปรปรวน โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์.

2531 : 150)

$$s^2 = \frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}$$

เมื่อ s^2	แทน	ความแปรปรวน
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง
n	แทน	จำนวนกลุ่มทดลอง

4.3 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างความก้าวร้าวก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ในแต่ละกลุ่ม โดยใช้สถิติค่า t (t - test) แบบสองกลุ่มไม่เป็นอิสระจากกัน (Dependent Group) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 87) โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{D}}{s_{\bar{D}}}$$

เมื่อ $\bar{D}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของคะแนนความแตกต่าง
$s_{\bar{D}}$	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของ D

หาได้จากสูตร $s_{\bar{D}} = \frac{s_D}{\sqrt{n}}$

D	แทน	ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
-----	-----	-----------------------------

$$s_D = \sqrt{\frac{n s_D^2 - (\sum D)^2}{n(n-1)}}$$

$$df = n - 1$$

4.4 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยระหว่างนักเรียนที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่ม และกลุ่มที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือแต่เพียงอย่างเดียว โดยใช้สถิติค่า t (t -test) แบบ 2 กลุ่มที่เป็นอิสระแก่กัน (Independent Group) โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left\{ \frac{(n_1 - 1) s_1^2 + (n_2 - 1) s_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \right\} \left\{ \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right\}}}$$

เมื่อ $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่ม
 s_1^2, s_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละกลุ่ม
 n_1, n_2 แทน จำนวนกลุ่มทดลองแต่ละกลุ่ม
 $df = n_1 + n_2 - 2$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเสนอตามลำดับดังนี้

1. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวก่อนและหลังการบำบัดด้วยหนังสือแต่เพียงอย่างเดียวของกลุ่มทดลองที่ 2
2. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวก่อนและหลังการบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่มทดลองที่ 1
3. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวหลังจากบำบัดด้วยหนังสือระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวก่อนและหลังการบำบัดด้วยหนังสือแต่เพียงอย่างเดียวของกลุ่มทดลองที่ 2 ได้ผลดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวก่อนและหลังการทดลองบำบัดด้วยหนังสือแต่เพียงอย่างเดียวของกลุ่มทดลองที่ 2

คะแนน	N	ΣX	$\bar{X}$	S	ΣD	D	S_D	$S_{\bar{D}}$	t
คะแนนก่อนการทดลอง บำบัดด้วยหนังสือแต่ เพียงอย่างเดียว	12	893	74.42	10.74	29	2.417	8.089	2.323	1.041
คะแนนหลังการทดลอง บำบัดด้วยหนังสือแต่ เพียงอย่างเดียว	12	841	70.08	10.59					

$$t_{.05 \text{ df } 11} = 1.796$$

จากตาราง 1 แสดงว่า นักเรียนที่มีความก้าวร้าวสูง ที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือแต่เพียงอย่างเดียวมีความก้าวร้าวลดลงกว่าก่อนที่จะได้รับการบำบัดด้วยหนังสือแต่เพียงอย่างเดียวอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า หลังการบำบัดด้วยหนังสือแต่เพียงอย่างเดียว นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จะมีความก้าวร่ววน้อยกว่าก่อนการทดลอง

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวก่อนและหลังการบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่มของกลุ่มทดลองที่ 1 ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวก่อนและหลังการทดลองการ
บำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่มของกลุ่มทดลองที่ 1

คะแนน	N	ΣX	$\bar{X}$	S	ΣD	$\bar{D}$	S_D	S_{-D}	t
คะแนนก่อนการทดลอง บำบัดด้วยหนังสือโดย มีการอภิปรายกลุ่ม	12	870	72.5	9.98	226	18.83	9.806	2.831	6.65
คะแนนหลังการทดลอง บำบัดด้วยหนังสือโดย มีการอภิปรายกลุ่ม	12	644	53.66	11.36					

$$t_{.05 \text{ df } 11} = 1.796$$

จากตาราง 2 แสดงว่า นักเรียนที่มีความก้าวร้าวสูง ที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่ม มีความก้าวร้าวลดลงกว่าก่อนที่จะได้รับการบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2

3. ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวหลังจากการบำบัดด้วยหนังสือ ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือแต่เพียงอย่างเดียวกับนักเรียนที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่ม ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวหลังจากการบำบัดด้วยหนังสือระหว่างนักเรียนที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือแต่เพียงอย่างเดียว กับนักเรียนที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่ม

กลุ่มตัวอย่าง	N	ΣX	$\bar{X}$	S	t
1. นักเรียนที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือแต่เพียงอย่างเดียว	12	841	70.08	10.59	12.127
2. นักเรียนที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่ม	12	644	53.66	11.36	

$$t_{.05 \text{ df } 23} = 1.714$$

จากตาราง 3 แสดงว่า หลังการทดลองนักเรียนที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่มมีความก้าวร่วมน้อยกว่านักเรียนที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือแต่เพียงอย่างเดียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายในการศึกษา คือ

1. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือเพียงอย่างเดียวก่อนและหลังการทดลอง
2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือเพียงอย่างเดียว โดยมีการอภิปรายกลุ่มและหลังการทดลอง
3. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวหลังการทดลอง ระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือเพียงอย่างเดียว กับการบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่ม

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดประจักษ์ศิลปาคม สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตดุสิต ปีการศึกษา 2535 ที่มีความก้าวร้าวสูง จำนวน 24 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 12 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
 - 2.1 แบบทดสอบวัดความก้าวร้าว ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีลักษณะเป็นข้อคำถามประกอบมาตราส่วน 4 ระดับ จำนวน 29 ข้อคำถาม เพื่อใช้ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง
 - 2.2 หนังสือที่ใช้ในการบำบัด เป็นหนังสือประเภทบันเทิงคดีที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมรายชื่อหนังสือที่เหมาะสมสำหรับเด็กอายุ 10 - 12 ปี

จำนวน 40 ชื่อเรื่อง

2.3 แบบตรวจสอบการอ่านของนักเรียน เป็นแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก ซึ่งจะมีข้อคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาจากหนังสือที่นักเรียนได้อ่าน แบบตรวจสอบการอ่านนี้จะมีคำถามสัปดาห์ละ 12 ข้อ 12 คะแนน (1 ชื่อเรื่องมี 3 ข้อคำถาม)

3. วิธีดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1 ก่อนการทดลองผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความก้าวร้าวไปให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งมีจำนวน 98 คน ทำในครั้งแรก แล้วนำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน จัดลำดับคะแนนและดำเนินการแบ่งนักเรียนจำนวน 24 คน ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 12 คน

3.2 ผู้วิจัยจัดทำตารางการบำบัดด้วยหนังสือ 10 สัปดาห์ โดยจัดเตรียมหนังสือไว้ให้นักเรียนที่เข้ารับการบำบัดสัปดาห์ละ 4 ชื่อเรื่อง ชื่อเรื่องละ 5 ชุด สำหรับกลุ่มทดลองที่ 1 สามชุด และกลุ่มทดลองที่ 2 สามชุด ภายหลังการอ่านหนังสือสัปดาห์ ผู้วิจัยจะนัดกลุ่มทดลองที่ 2 และกลุ่มทดลองที่ 1 มาพบในวันพุธเพื่อตรวจสอบการอ่าน และในวันศุกร์นัดกลุ่มทดลองที่ 1 พบเพื่ออภิปราย ครั้งละ 40 นาที และกลุ่มทดลองที่ 2 พบเพื่อสนทนา ครั้งละ 30 นาที รวม 10 ครั้ง ตามจุดมุ่งหมายและวิธีการที่กำหนดไว้

3.3 หลังจากทำการทดลองครบ 10 ครั้งแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความก้าวร้าวชุดเดิมไปทำการทดลองอีกครั้ง

3.4 นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล กระทำดังนี้

4.1 คำนวณค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของคะแนนความก้าวร้าว

4.2 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ข้อที่ 2 โดยใช้ค่าสถิติค่า t (t - test) แบบ 2 กลุ่มไม่เป็นอิสระจากกัน (Dependent Group)

4.3 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 โดยใช้สถิติค่า t (t - test) แบบ 2 กลุ่มที่เป็นอิสระแก่กัน (Independent Group)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่มีความก้าวร้าวสูงหลังการบำบัดด้วยหนังสือแต่เพียงอย่างเดียว ความก้าวร้าวไม่ลดลง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า นักเรียนที่มีความก้าวร้าวสูงหลังการทดลองบำบัดด้วยหนังสือ จะมีความก้าวร่ววน้อยกว่าก่อนการทดลอง
2. นักเรียนที่มีความก้าวร้าวสูง หลังการบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่ม มีความก้าวร่ววน้อยกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า นักเรียนที่มีความก้าวร้าวสูงหลังการทดลองบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่ม จะมีความก้าวร่ววน้อยกว่าก่อนการทดลอง
3. นักเรียนที่มีความก้าวร้าวสูงที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่ม มีความก้าวร่ววน้อยกว่านักเรียนที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือแต่เพียงอย่างเดียวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

การอภิปรายผล

1. ตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความก้าวร้าวสูงหลังการทดลองบำบัดด้วยหนังสือแต่เพียงอย่างเดียว จะมีความก้าวร่ววน้อยกว่าก่อนการทดลอง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีความก้าวร้าวสูงที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือแต่เพียงอย่างเดียวมีความก้าวร้าวไม่ลดลง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ การที่ผลการทดลองปรากฏเช่นนี้ก็เนื่องมาจากสาเหตุบางประการดังกล่าวคือ

1.1 ความก้าวร้าวเป็นพฤติกรรมที่ฝังลึก นักเรียนปฏิบัติจนเป็นนิสัย และถ้าขาดการอบรมที่ดี ก็ยากที่จะแก้ไข สอดคล้องกับทฤษฎีความเชื่อของ ฟรอยด์ (เพชรสุตา เพ็ชรใส. 2525 : 11 : อ้างอิงมาจาก Sigmund Freud) ได้กล่าวไว้ว่า ความก้าวร้าวมีอยู่ในตัวบุคคลมาตั้งแต่เกิด แต่ถ้าได้รับการอบรมเลี้ยงดูและให้เห็นแบบอย่างที่ดี ก็จะทำให้บุคคลนั้นเกิดภูมิปัญญา สามารถควบคุมตนเอง และ

แสดงพฤติกรรมที่ไม่ขัดต่อกฎเกณฑ์ของสังคม แม้ว่าการอ่านหนังสือเป็นสิ่งที่ดี ได้ข้อคิด คติสอนใจ แต่พฤติกรรมผู้อ่านไม่เปลี่ยนแปลง อันเนื่องมาจากสังคมรอบด้านของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลินด์ (Lind, 1986 : 454) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลของการอ่านและชีวิตภายในสังคม ได้สรุปไว้ว่าทัศนคติของคนนั้นเกิดขึ้นจากการอ่าน แต่ในขณะเดียวกันก็ขึ้นอยู่กับสังคมด้วย อาจสืบได้โดยดูจากพื้นฐานทางสังคม และจากสภาพการอ่านของผู้อ่านเอง

1.2 หนังสือที่นำไปให้นักเรียนอ่านนั้น แม้ว่าจะผ่านการคัดเลือกจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว แต่ประเภทของหนังสืออาจจะไม่ถูกใจนักเรียนก็ได้ ดังเช่นโลบัน (Loban, 1949 : 392) ได้ศึกษาเปรียบเทียบเด็กซึ่งมีอารมณ์อ่อนไหวง่ายและเด็กที่มีจิตใจมั่นคงว่าจะมีความสนใจในหนังสือแตกต่างกันอย่างไร เขาได้พบว่าแนวโน้มที่เห็นได้ชัดว่า เด็กที่มีอารมณ์อ่อนไหวง่ายจะมีความสนใจในหนังสือเกี่ยวกับอุดมการณ์ จริยธรรม และความเห็นอกเห็นใจ ส่วนผู้ที่จิตใจไม่อ่อนไหวง่ายจะสนใจหนังสือประเภทโหดร้าย ทารุณ เป็นต้น โลบันได้สรุปไว้อีกตอนหนึ่งว่า เด็กมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือจากครูในการอธิบายและชี้แนะถึงสาเหตุสำคัญ ๆ ที่เป็นพื้นฐานของพฤติกรรมและเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเรื่องที่เขารับอ่าน

1.3 นักเรียนบางคนขาดความพร้อมในการที่จะยอมรับความคิดเห็นใหม่ ๆ ดังเช่น รัสเซลล์ (Russell, 1958 : 405) ได้ทำการศึกษาลักษณะเฉพาะตัวผู้อ่านแต่ละคน และได้สรุปว่า ผลที่ได้รับจากการอ่าน ขึ้นอยู่กับความพร้อมของแต่ละบุคคลที่จะยอมรับหรือไม่ยอมรับความคิดเห็นใหม่ ๆ และการจับใจความสำคัญของหนังสือที่นักเรียนอ่านอาจได้ไม่ตรงกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สาวิกา กาญจนะ (2518 : 93) กล่าวไว้ว่า หนังสือที่เด็กอ่านแต่ละเล่มจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน กล่าวคือ เด็กแต่ละคนที่อ่านหนังสือเล่มเดียวกัน จะแสดงความคิดและมีทัศนคติต่อเนื้อเรื่องและตัวละครในเรื่องที่อ่านแตกต่างกันไป ซึ่งสอดคล้องกับ สมิท (Smith, 1948 : 277) ที่ว่าหนังสือให้คุณค่าต่อผู้อ่านไม่เหมือนกัน ซึ่งไม่เหมือนกับการอธิบายกลุ่ม ที่ผู้วิจัยสามารถดึงความคิดของนักเรียนให้เข้าสู่จุดหมายที่ต้องการได้ เห็นได้ว่าการบำบัดด้วยหนังสือแต่เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะแก้ไข

พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนได้ การปลูกฝังจริยธรรมจำเป็นต้องใช้หลายวิธี เพราะลำพังแต่การอ่าน การท่องจำ ไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน (กรมวิชาการ. 2523 : 3)

2. ตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่านักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวสูงหลังจากการทดลองบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่ม จะมีความก้าวร้าวต่ำกว่าก่อนการทดลอง ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีความก้าวร้าวสูงที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่ม มีความก้าวร้าวลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการอ่านหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่มช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาจากตัวละครในเรื่อง และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมของตัวละครที่อ่านพบ นอกจากนี้ ยังช่วยให้นักเรียนรู้จักหาเหตุผลมาประกอบในการวิเคราะห์วิจารณ์ รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และได้เรียนรู้ว่าความก้าวร้าวของตนไปกระทบกระเทือนผู้อื่นอย่างไร ซึ่งสอดคล้องกับ โอลเซน (Ohlsen, 1970 : 31) และ มาร์ทเลอร์ (Mahler : 1969 : 101) ที่กล่าวว่า การอภิปรายกลุ่มช่วยให้บุคคลรู้จักตนเอง รู้จักแก้ไขปัญหาก็จะเกิดขึ้น ทำให้บรรยากาศอบอุ่น ไม่รู้สึกโดดเดี่ยว ทั้งยังช่วยเปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรมให้เป็นไปในแนวทางที่ต้องการได้ รวมทั้งประสบการณ์ที่ได้จากกลุ่ม ทำให้เกิดการเรียนรู้ และจะช่วยพัฒนาตนเองทั้งทางอารมณ์ สังคม และสติปัญญา จะเห็นได้ว่าการอภิปรายกลุ่มมีอิทธิพลต่อการอ่าน ดังที่ รัสเซล (Russell, 1958 : 405) กล่าวไว้ว่า ความสัมพันธ์ของบุคคลในกลุ่มที่ผู้อ่านร่วมอยู่และการปฏิบัติของกลุ่ม หรือการวางตัวเป็นอิสระ พฤติกรรมเหล่านี้ผู้อ่านจะได้รับอิทธิพลจากเพื่อนในกลุ่ม

เช่นเดียวกับงานวิจัยของ อินคส์ และ รอลดี (Ohlsen, 1973 : 349 - 350 ; citing Hinde and Roehlke, 1970) ได้ประเมินความมีประสิทธิภาพของทฤษฎีการเรียนรู้ที่นำมาใช้ในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ที่ศึกษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 5 ที่มีนิสัยชอบทำลาย ใช้เวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์ ผลการทดลองปรากฏว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มสามารถลดพฤติกรรมชอบทำลายได้

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซูคาโร (Zucaro, 1972 : 1340A) ที่ได้ทดลองใช้วิธีการบำบัดด้วยหนังสือในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อชาวอเมริกันนิโกร ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองที่ 1 ที่อ่านหนังสือเกี่ยวกับชาวนิโกร และอภิปรายถึงเรื่องราวที่อ่าน มีคะแนนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อคนผิวดำสูงขึ้น ส่วนกลุ่มทดลองที่ 2 มีการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด สำหรับการบำบัดที่มีการอภิปรายกลุ่มจะช่วยบุคคลที่มีความต้องการตรงกันที่จะปรับปรุงตนเองในด้านใดด้านหนึ่ง หรือต้องการที่จะแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่งร่วมกัน โดยมีการปรึกษาอภิปรายกันเป็นกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มจะมีโอกาสแสดงออกเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเอง กล้าที่จะเผชิญปัญหา ได้ใช้ความคิดในทางแก้ปัญหาหรือปรับปรุงตนเอง ด้วยเหตุนี้ นักเรียนที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่มจะช่วยลดความก้าวร้าวของนักเรียนได้

3. ตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่านักเรียนที่มีความก้าวร้าวสูงที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่ม จะมีความก้าวร่ววน้อยกว่านักเรียนที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือเพียงอย่างเดียว ผลการวิจัยพบว่าสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า แม้ว่าการอ่านหนังสือเป็นสิ่งที่ดี มีคุณค่า ให้ข้อคิด คติสอนใจ และช่วยเสริมบุคลิกภาพ แต่พฤติกรรมก้าวร่ววนั้นเป็นพฤติกรรมที่มีติดตัวมาตั้งแต่เกิด และถ้าขาดการอบรมเลี้ยงดูในทางที่ดีแล้ว ความก้าวร้าวจะกลายเป็นนิสัย ยากแก่การแก้ไข หรือต้องใช้เวลานานในการแก้ไข ดังที่ ฟรอยด์ ได้กล่าวไว้ (เพชรสุตา เพ็ชรใส, 2525 : 11 อ้างอิงมาจาก Sigmund Freud) เพราะฉะนั้น การบำบัดความก้าวร้าวด้วยการอ่านหนังสือแต่เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ ต้องมีวิธีอื่นช่วย จากคำกล่าวของกรมวิชาการ (2523 : 3) ที่ว่า การปลูกฝังจริยธรรมจำเป็นต้องใช้หลายวิธี เพราะลำพังแต่การอ่านและการท่องจำไม่ก่อให้เกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน และสุลักษณ์ ศิวลักษณ์ (2522 : 90) ได้กล่าวว่า การสอนจริยธรรมให้ได้ผล ต้องให้เด็กรู้จักคิด รู้จักใช้เหตุผล และการตัดสินใจด้วยตนเอง ควรควรให้นักเรียนได้มีโอกาสร่วมอภิปราย ถกเถียง และหาข้อสรุปที่เป็นความเห็นของกลุ่ม

เมื่อนำการอภิปรายกลุ่มเข้าไปร่วมกับการบำบัดด้วยหนังสือ จะเห็นว่าสามารถลดความก้าวร้าวของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนที่มีความก้าวร้าวสูง หลังได้รับการบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่ม จะมีความก้าวร่ววน้อยกว่านักเรียนที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือแต่เพียงอย่างเดียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เป็นเพราะการอภิปรายกลุ่มเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น มีการวิเคราะห์วิจารณ์ในเรื่องที่อ่าน นักเรียนได้มีโอกาสพูดและฟังแทนที่จะอ่านหนังสือแต่เพียงอย่างเดียว ซึ่ง สมิท (Smith, 1973 : 64) ได้กล่าวว่า เด็กตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะเรียนรู้โดยตรงได้ทันทีจากการฟังได้ดีกว่าการอ่าน เพราะเด็กในระดับชั้นต้น ๆ ยังไม่มีทักษะในการอ่าน นอกจากนี้ การบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่ม ยังช่วยให้นักเรียนได้สนทนากลักษณะของตัวละครทั้งในแง่ดีและแง่ร้าย ทำให้นักเรียนยังเห็นว่าพฤติกรรมของตัวละครตัวใดควรจะยึดเป็นแบบอย่าง และยังทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ว่า พฤติกรรมของตนไปกระทบกระเทือนผู้อื่นอย่างไร พฤติกรรมของผู้อื่นมีผลอย่างไรต่อตน ทั้งการอภิปรายกลุ่มยังช่วยประหยัดเวลา และมีบรรยากาศเป็นประชาธิปไตย (ราตรี รัตนพลภ. 2530 : 53 - 58) ไลเบอร์แมน ยาลอม และไมลส์ (Olsen, 1973 : 77 ; citing Lieberman, Yalom and Miles, 1973) ได้มองภาพกลุ่มว่าเป็นแหล่งที่ผู้มีปัญหาผกผันทางใจ ได้ร่วมกันอภิปรายปัญหาและข้อสงสัยต่าง ๆ จนสามารถสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น และรู้จักที่จะมองคนด้วยสายตาของความเป็นมนุษย์มากขึ้น

กล่าวโดยสรุป การให้การบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่ม เป็นกิจกรรมที่น่าสนใจ ควรส่งเสริมให้มีกระทำกิจกรรมดังกล่าวให้กว้างขวางขึ้น ทั้งนี้ เพราะเป็นที่ยอมรับว่าการอ่านหนังสือเป็นสิ่งที่ประโยชน์ โดยเฉพาะการอ่านหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่ม เพราะเป็นการฝึกการยอมรับ และเข้าใจผู้อื่น รวมทั้งเป็นการสร้างความคุ้นเคยโดยสมาชิกจะได้รับประโยชน์โดยตรง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่อบิตามารดาและผู้ปกครอง

บิตามารดาและผู้ปกครองควรมีส่วนช่วยเลือกหนังสืออ่านให้แก่เด็ก และ สันทนา กับเด็กเกี่ยวกับหนังสือที่เด็กอ่าน โดยเฉพาะหนังสือการ์ตูน และหนังสืออ่าน เล่นต่าง ๆ ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อจิตใจของเด็ก หนังสือที่เด็กควรจะได้อ่านควรเป็น หนังสือที่ช่วยเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม มีความเมตตา กรุณา เสริมสร้าง ลักษณะนิสัย และสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เพื่อลดความแข็งแกร่งภายในจิตใจ ของเด็ก โดยให้เด็กและผู้ปกครองอภิปรายร่วมกัน

ข้อเสนอแนะต่อครู อาจารย์แนะแนว

ครู อาจารย์แนะแนว ควรศึกษาถึงวิธีการบำบัดด้วยหนังสือทั้งจากทาง เอกสาร และจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปใช้ในการบำบัดปัญหาทางจิตใจ อารมณ์ และสังคมของนักเรียน และร่วมมือกับบรรณารักษ์ในการคัดเลือกหนังสือให้เหมาะสม กับสภาพปัญหาของนักเรียน หรืออาจจะนำวิธีบำบัดด้วยหนังสือไปประยุกต์ใช้ร่วมกับ กิจกรรมอื่นตามความเหมาะสม

ข้อเสนอแนะต่อบรรณารักษ์โรงเรียน

บรรณารักษ์ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการจัดหาหนังสือเข้าห้องสมุด และนำมา ให้บริการอย่างเหมาะสม ไม่ควรทำหน้าที่ให้บริการอ่านและยืมคืนแต่เพียงอย่างเดียว ควรคิดหาวิธีการบำบัดด้วยหนังสือ โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย ซึ่งแล้ว แต่สภาพปัญหาของนักเรียนแต่ละคน อันจะเป็นการช่วยขจัดปัญหาทางจิตใจ อารมณ์ และสังคมให้เด็กได้ทางหนึ่ง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเปรียบเทียบวิธีการบำบัดด้วยหนังสือเพื่อลดความก้าวร้าวในระดับ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กาญจนา เกียรติประวัติ. วิธีสอนทั่วไปและทักษะการสอน. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ม.ป.ป.

กิติกร มีทรัพย์. พื้นฐานทฤษฎีจิตวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์, 2524.

กุลวณิช ดุจคะเสริม. การใช้การบำบัดด้วยหนังสือกับเด็กพิการทางร่างกายและ
สุขภาพ. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.

เครือวัลย์ ขจรพันธุ์. พัฒนาการเด็ก. กรุงเทพฯ : วิบูลย์กิจการพิมพ์, 2524.

จรรยา เพชรมณี. วรรณกรรมสำหรับเด็ก. นครศรีธรรมราช : ภาควิชาบรรณรักษ์
วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช, 2523.

จ้อย นันทวิชรินทร์. ม.ล. "การบำบัดด้วยหนังสือ." วารสารห้องสมุด. 10 :
359. พฤศจิกายน - ธันวาคม 2509.

ชไมพร เจริญสิน. การบำบัดด้วยหนังสือกับเยาวชนที่มีประวัติเสพยาเสพติดให้โทษ
ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.

ชีรวรรณ นิจนตร. สภาพเชิงจิต-สังคมในโรงเรียนกับสุขภาพจิตของนักเรียนวัยรุ่น
ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.

ชูศรี วงษ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :
ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

ณรงค์ ทองปาน. การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพัฒนาวรรณและ
เอกสารวิชาการ หน่วยงานพิเศษ กรมการฝึกหัดครู, 2526.

ณัฐมา อาษาวิสุ. วรรณคดีเปรียบเทียบเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สตรีเนติศึกษา,
2512.

เดโช สอนานนท์. ปทานุกรมจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2520.

ดำรง ทศนาญชลี และคนอื่น ๆ. "พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กนักเรียน." วารสาร
จิตวิทยาคลินิก. 16 (2) : 9 - 16. ธันวาคม, 2528.

- นิสา ชูโต. หนังสือสำหรับเด็ก : รายชื่อและบรรณนิทัศน์. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2524.
- บันลือ พฤกษ์วัน. วรรณกรรมกับเด็ก. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- เบญจกุล จินาพันธ์. การปรับพฤติกรรมในชั้นเรียน การศึกษาเฉพาะกรณีขึ้นอยู่กับสุขเกินปกติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517. อัดสำเนา.
- ประเทิน มหาจันทร์. การศึกษาเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายของเยาวชน. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.
- ประสาน ทิพย์ธารว. พัฒนาการและการปรับตัวของวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : แพรวพิทยา, 2521.
- ประพันธ์ สุกธาวาส. ความก้าวร้าวกับการอบรมเลี้ยงดู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.
- ประหยัด ทองมาก. "พัฒนาการของเด็กวัยประถมศึกษา." แนะแนว. 13 : 21 - 45 : สิงหาคม - กันยายน, 2527.
- ปราณี เขียงทอง. วรรณกรรมสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก, 2526.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. การแนะแนวและให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : พัทธอักษร, ม.ป.ป.
- พรรณี ชูทัย. "ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรม." จิตวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว. สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ : เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรสศึกษา การพิมพ์, 2523.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- เพชรสุดา เพชรใส. การทดลองการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- มานะ วีระไพบูลย์. เยาวชนเปิดใจ. กรุงเทพฯ : ไชยวัฒน์การพิมพ์, 2514.

- รัชนี้ แพรณมิตร. การวิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กวัย 11 - 14 ปี ที่พิมพ์ในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 - 2522. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2523. อัดสำเนา.
- ราตรี รัตนพล. การเปรียบเทียบผลของการบำบัดด้วยหนังสือแบบกลุ่มและรายบุคคลที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเอง และความคิดสร้างสรรค์ของเด็กในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2530. อัดสำเนา.
- รายงานประจำปีศาลคดีเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : ฝ่ายนโยบายและแผนสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงยุติธรรม. 2531.
- เรณู ผดุงถิ่น. การใช้การเสริมแรงทางสังคมเพื่อปรับพฤติกรรมก้าวร้าว. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2517. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ทวีกิจการพิมพ์. 2531.
- วิชาการ, กรม. แนวทางการพัฒนาจริยธรรมไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา. 2523.
- สมชาย เตียวตระกูล. การฝึกการผ่อนคลายแบบจิตกลุ่มกาย เพื่อลดความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคนาวาอุปถัมภ์ กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2529. อัดสำเนา.
- สาโรจน์ แผงยัง. เทคนิคการจัดสัมมนา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2529.
- สาวิกา กาญจนะ. การบำบัดด้วยหนังสือ - การศึกษาเด็กเป็นรายกรณีกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2518. อัดสำเนา.
- สำเริง บุญเรืองรัตน์. "การศึกษานฤมิตรกรรมการสอนของครูในห้องเรียน." ศูนย์ศึกษา. 2 : 112 - 116. ตุลาคม - ธันวาคม 2515.
- สุชา จันทรเฒ. จิตวิทยาเด็กเกร. กรุงเทพฯ : อักษรศาสตร์บัณฑิต. 2525.

สุภา มาลากุล ณ อยุธยา. พฤติกรรมก้าวร้าวเป็นกลุ่มของนักเรียนอาชีวศึกษา.

กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2520.

สุลักษณ์ ศิวรักษ์. "จริยธรรมในสังคมไทยในทศวรรษของฝ่ายศาสนา." รายงานการสัมมนาจริยธรรมในสังคมไทยในปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี, 2522.

อังคณา สายยศ. วิธีการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

โอษฐ์ วารักษ์. "เด็กลุยโรงเรียน," จุลสารศูนย์สุขวิทยาจิต. 21 - 24 : 2528.

Alberti, Robert E. and Michael L. Emmons. Your Perfect Right. California : Impact Publisher, 1978.

Allman, Lawrence R. and other. Abnormal - Psychology in the Life Eyele. New York : Harper & Row Publishers, 1978.

Alsbrook, Eleanor Young. "Changes in the Ethnocentrism of Select Group of College Students as a Fuction of Bibliotherapy," Dissertation Abstracts. 31 : 4536A ; March, 1971.

Altmann, H. and B. Nielson. "Books and Empathy Help Troubled Children," Canadian Library Journal. 32 : 284 - 287 ; August, 1974.

Association of Hospital and Institution Libraries. Bibliotherapy: Methods and Materials. Chicago : American Library Association, 1971.

Bach, George R. and Ronald M. Dentsch. Pairing. New York : The Hearst Corb, 1970.

Bandura, Albert. Social Learning Theory. New Jersey : Prentice-Hall, Inc., 1977.

- Burton, Hester. "The Writing of Historical Novels," in Children and Literature: Views and Reviews. London : The Bodley Head, 1947.
- Buss, A. H. The Psychology of Aggression. New York : John, Wiley and Sons, Inc., 1961.
- Coleman, James C. Abnormal Psychology and Modern Life. Bonbay D.B. : Taraporevala, 1981.
- Connell, H. M. "Delinquent Behavior," Essentials of Child Psychiatry. London : Blackwell Scientific Publication, 1979.
- Darling, R. L. "Mental Hygiene and Books: Bibliotherapy as Used with Children and Adolescents," Wilson Library Bulletin. 32 : 293 - 296 ; December, 1957.
- Educational Research and Social Development. "The Practice of Bibliotherapy--Program Suggestions for Specific Institutions or Types of Individuals," in Institutional Library Services--a Plan for the States of Illinois. p. 73 - 74. Illinois : American Library Association, 1973.
- Goldstein, J. H. Assression and Crime of Violence. London : Oxford University Press, 1975.
- Gorrison, Karl. "A Study of Student Disciplinarian Practices in Two Georgia High Schools," The Journal of Education Research. 53 : 153 - 156 ; December, 1959.
- Goslin, David A. Handbook of Socialization Theory and Research Chicago, Rand McNally College Publishing Company, 1969.

Grayson, C.T. "Book as a Mental Division," Bookman. 52 : 291 - 295 ; September, 1920.

Hafner, Lawrence E. Improving Reading in Secondary Schools, Selected Readings. New York : Macmillan, 1967.

Hanningan, Margart C. "The Librarian in Bibliotherapy: Pharmacist or Bibliotherapist?," Library Trends. 11 : 186 - 187 ; October, 1962.

Horne, Elica M. "A look at Bibliotherapy," Special Libraries. 1 : 27 - 31 ; January, 1975.

Hospital and Institution Libraries, Association of Bibliotherapy Methods and Materials. Chicago : American Library Association, 1971.

Lind, Katharine. "Social Psychology of Children's Reading," American Journal of Sociology, 41 : 454 - 469, January, 1952.

Loban, Walter. "Adolescents of Varying Sensitivity and Their Responses to Literature Intended to Evoke Sympathy," Unpublished Doctoral Dissertation, University of Minnesota, 1949.

Mahler, Clarence A. Group Counseling in Schools. Boston : Houghton Mifflin Company, 1969.

Mattera, Gloria. "Bibliotherapy in a Six Grade," Unpublished Doctoral Dissertation. The Pennsylvania State University, 1961.

McKinney, Fred. "Exploration in Bibliotherapy," Personnel and Guidance Journal. 55 : 50 - 552 ; May, 1977.

Merrelli, Anne Frances. "Bibliotherapy and School Anxiety in Young Children," Dissertation Abstracts. 40 : 1965A - 1966A ; October, 1979.

Nardone, M.J. "A Comprehensive group treatment Program to teach Self - control to Impulsive/Aggressive boys," Dissertation Abstracts International. 43 (4), 1261 B, October, 1982.

Ohlsen, Merle M. Group Counseling. New York. Harcourt Bace and World Inc., 1970.

Russell, David H. "Some Research on the Impact of Reading," English Journal, 47 : 398 - 413, October, 1950.

"Santa Clara Country Library Runs Bibliotherapy Program," Library Journal. 99 : 1510 ; June, 1974.

Scott, P., B. B. Roger and R. Y. Marian. "School Reinforcement Under Nature Conditions," Children Development. 38 : 53 - 63 ; July, 1967.

Shepherd, T. and L. B. Iles. "What is Bibliotherapy?," Language Arts. 53 : 567 - 571 ; May, 1976.

Shrodes, Caroline. "Bibliotherapy : An Application of Psychoanalytic theory," American Imago. 17 : 311 ; Fall, 1960.

Smith, Nila B. "Some Effects of Reading On Children," Elementary English. 25 : 271 - 278 ; May, 1948.

Stoneburg, Mary Rita. "Bibliotherapy and Its Use with Exceptional Children," Illinois Libraries. 62 : 665 - 667 ; October, 1980.

Taylor, Velma Williams. "An Investigation of the Effects of Bibliotherapy on the Self-Concepts of Kindergarten Children from One-Parent families," Dissertation Abstracts. 43 : 3505A - 3506A ; May, 1983.

Vincent, Elizabeth Lee. Human Psychological Development. New York : the Ronald Press Co., 1985.

Webster's Third New International Dictionary. Chicago : Encyclopedia Britannica Inc., 1966.

Yasin, John Abdullah. "Bibliotherapy, the Use of the Decision Tree Model and the Teacher of English," Dissertation Abstracts. 44 : 2075A ; January, 1984.

Zucaro, Blase John, "The Use of Bibliotherapy Among Sixth Graders to Affect Attitude Change toward American Negroes," Dissertation Abstracts. 33 : 1340A ; 1972.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบทดสอบวัดความก้าวร้าว
ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบทดสอบวัดความก้าวร้าว

แบบทดสอบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นสถานการณ์สั้น ๆ ที่ต้องตัดสินใจในชีวิตประจำวัน ให้
นักเรียนอ่านซ้ำ ๆ แล้วหยุดคิดว่า ถ้าสถานการณ์นั้น ๆ เกิดขึ้นกับนักเรียน นักเรียนจะ
กระทำตามข้อคำถามหรือไม่ โดยเลือกคำตอบที่ตรงกับความรู้สึก ความคิด และสิ่งที่
นักเรียนคิดจะทำจริง ๆ

หลักเกณฑ์ในการตอบแบบทดสอบมีดังนี้

ถ้าข้อความใดเกิดขึ้นตรงกับความเป็นจริง ประมาณ 6 - 8 ครั้ง ใน 10
ครั้ง หรือกล่าวได้ว่าเกิดขึ้นทุกครั้งให้นักเรียนกาเครื่องหมาย / ลงในช่อง "กระทำบ่อย"

ถ้าข้อความใดเกิดขึ้นตรงกับความเป็นจริง ประมาณ 3 - 5 ครั้ง ใน 10
ครั้ง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย / ลงในช่อง "การกระทำค่อนข้างบ่อย"

ถ้าข้อความใดเกิดขึ้นตรงกับความเป็นจริง ประมาณ 1 - 2 ครั้ง ใน 10
ครั้ง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย / ลงในช่อง "นาน ๆ ครั้ง"

ถ้าข้อความใดเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เกิดขึ้นเลย ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย /
ลงในช่อง "ไม่เคยกระทำ"

ข้อ	สถานการณ์	ปริมาณการทำพฤติกรรม			
		กระทำ บ่อย	กระทำค่อนข้าง บ่อย	นาน ๆ ครั้ง	ไม่กระทำ เลย
1	ถ้านักเรียนมีความคิดเห็นไม่ตรงกับเพื่อน นักเรียนจะพยายามทุกวิถีทางเพื่อจะเอา ชนะเพื่อนให้ได้				

ข้อ	สถานการณ์	ปริมาณการทำพฤติกรรม			
		กระทำบ่อย	กระทำค่อนข้างบ่อย	นาน ๆ ครั้ง	ไม่กระทำเลย
2	ถ้านักเรียนเล่นกีฬาแล้ว นักเรียนจะไว- วายเป็นเวลา 1 ชั่วโมง นักเรียนจะตอบ ว่าด้วยถ้อยคำรุนแรง				
3	ถ้านักเรียนมีนัดกับเพื่อน แต่เพื่อนมาช้า กว่าเป็นเวลา 1 ชั่วโมง นักเรียนจะตอบ ว่าด้วยถ้อยคำรุนแรง				
4	ขณะเรียนหนังสือ ถ้าครูไม่สนใจนักเรียน นักเรียนจะเรียกร้องความสนใจโดยการ แกล้งเพื่อน				
5	ขณะนักเรียนอยู่บ้านดูทีวีเพลิน ๆ แล้วมีพ่อ แม่ พี่น้องมาใช้นักเรียนให้ออกไปซื้อของ นักเรียนจะไม่ยอมทำตาม				
6	ถ้านักเรียนถูกบังคับให้ทำงานบ้านในวัน ปิดเทอม ทำให้ไม่ได้เที่ยวหรือเล่นกับ เพื่อน นักเรียนจะหาเรื่องทะเลาะกับคน ที่อยู่ใกล้				
7	เมื่อนักเรียนถูกพ่อแม่ดุ เพราะกลับบ้านช้า นักเรียนจะได้เถียงทันที				

ข้อ	สถานการณ์	ปริมาณการทำพฤติกรรม			
		กระทำบ่อย	กระทำค่อนข้างบ่อย	นาน ๆ ครั้ง	ไม่กระทำเลย
8	ถ้านักเรียนถูกครูทำโทษเนื่องจากมีเพื่อนไปฟ้องครูว่านักเรียนเล่นและคุยเสียงดังเวลาครูไม่อยู่ นักเรียนจะรู้สึกโกรธและหาทางต่อว่าเพื่อนคนนั้น				
9	ในช่วงโมงเรียนขณะที่ครูกำลังสอนอยู่ มีเพื่อนคนที่นักเรียนไม่ชอบมายืนบังนักเรียน นักเรียนจึงผลักเพื่อนคนที่มายืนบัง				
10	ในการทบทวนบทเรียน ถ้านักเรียนไม่ชอบผู้ที่สอน นักเรียนจะแสดงอาการเบื่อหน่ายหรือเดินไปเดินมา				
11	ขณะที่นักเรียนระบายสีภาพอยู่มีเพื่อนหันมาขอยืมของ และบังเอิญทำภาพของนักเรียนเลอะเทอะ นักเรียนโมโห จึงต่อว่าเพื่อนด้วยถ้อยคำรุนแรงและหยาบคาย พร้อมทั้งบอกว่าจะไม่ให้ยืมของอีก				
12	ในขณะที่นักเรียนเดินทางกลับบ้านพร้อมเพื่อน มีนักเรียนโรงเรียนอื่นมองมาและพูดจากระช้ำเข้าแหย่ นักเรียนไม่พอใจ จึงได้ตอบโต้และทำท่าย				

ข้อ	สถานการณ์	ปริมาณการทำงานพฤติกรรม			
		กระทำ บ่อย	กระทำค่อนข้าง บ่อย	นาน ๆ ครั้ง	ไม่กระทำ เลย
13	ถ้ามีเพื่อนมาหิบบของนักเรียนไปโดยไม่บอกกล่าว นักเรียนจะโกรธมาก ถ้าหลาย ๆ ครั้งนักเรียนจะต่อว่าอย่างรุนแรง เพื่อให้เขาว่านักเรียนไม่พอใจ				
14	ถ้านักเรียนได้ยินคนกำลังนินทาตำหนิ การกระทำของนักเรียนอยู่ นักเรียนจะตะโกนโต้ตอบด้วยถ้อยคำรุนแรง				
15	ถ้านักเรียนทำงานไม่เสร็จและมีเพื่อนมากระเช้าเข้าหาในเวลาที่นักเรียนหงุดหงิด นักเรียนจะตวาดด้วยถ้อยคำรุนแรง				
16	ถ้ามีครูสาวสวยเข้ามาสอนใหม่ นักเรียนอยากให้ครูสนใจบ้าง แต่ไม่รู้จะทำอะไร จึงส่งเสียงล้อเลียนครู				
17	ในช่วงโม่งครูสั่งให้ทำแบบฝึกหัดและส่งในช่วงโม่ง แต่ปรากฏว่านักเรียนไม่ได้เตรียมอุปกรณ์มา จึงตัดสินใจดึงอุปกรณ์ต่าง ๆ จากเพื่อนที่กำลังใช้อยู่ เพื่อทำของตนเองให้ทันเวลา				

ข้อ	สถานการณ์	ปริมาณการทำงานพฤติกรรม			
		กระทำ บ่อย	กระทำค่อนข้าง บ่อย	นาน ๆ ครั้ง	ไม่กระทำ เลย
18	ถ้ามีคนไปฟ้องครูว่านักเรียนแกล้งเขา ทำให้ครูตำหนิและลงโทษนักเรียนอย่างรุนแรง นักเรียนโกรธแค้นมากถ้ายังทำอะไรไม่ได้ก็จะกล่าวอาฆาตให้เขาได้ยิน				
19	ถ้ามีใครมาบอกนักเรียนว่ามีคนกำลังนินทานักเรียนไปในทางที่ไม่ดี นักเรียนจะตรงเข้าไปฉกและต่อยคนที่นินทานักเรียนทันที				
20	ในการเรียนวิชาหนึ่ง ครูให้นักเรียนผลัดกันออกมาหน้าชั้น นักเรียนเกิดความประหม่ากลัว นักเรียนจึงไม่ยอมออกไปพูดไม่ว่าครูจะเรียกกี่ครั้งก็ตาม				
21	สมมติว่าครูพานักเรียนไปที่คณศึกษา ชายทะเล เล่นเรือเทียวกะเยาะ นักเรียนอยากไปมากแต่พ่อ แม่ไม่อนุญาตให้ไปและไม่ชี้แจงเหตุผล นักเรียนจะรู้สึกผิดหวังมากเมื่อเห็นอะไรอยู่ใกล้มือจะขว้างทิ้ง				
22	สมมติว่านักเรียนทะเลาะกับเพื่อนในห้อง แล้วมีคนห้ามสั่งให้เลิกทะเลาะกันโดยไม่ฟังเหตุผล ทั้งตำหนินักเรียนด้วย นักเรียนโกรธมากจึงพูดด้วยคำรุนแรงออกไป				

ข้อ	สถานการณ์	ปริมาณการทำพฤติกรรม			
		กระทำ บ่อย	กระทำค่อนข้าง บ่อย	นาน ๆ ครั้ง	ไม่กระทำ เลย
23	ถ้าใครทำสิ่งต่าง ๆ เกินหน้านักเรียน นักเรียนจะพูดกระทบให้เขารู้ว่านักเรียน ไม่ชอบเขา				
24	ถ้ามีใครทำร้ายนักเรียน นักเรียนมัก กระทำตอบด้วยถ้อยคำรุนแรง				
25	ขณะนักเรียนเชียร์กีฬาอย่างสนุกสนาน บังเอิญมีเพื่อนห้องอื่นถอยมาเหยียบเท้า นักเรียนพอดี นักเรียนรู้สึกเจ็บมาก นักเรียนจึงตอยเพื่อนคนนั้นทันที				
26	นักเรียนชอบวิ่งแกล้งตัวด้วยความสนุก ...				
27	นักเรียนชอบทำลายข้าวของให้เสียหาย เช่น ขีดเขียนบนโต๊ะ				
28	นักเรียนมักจะพูดจายั่วเย้าให้เพื่อนโกรธ เพราะสนุกดี				
29	ถ้าใครหัวเราะเยาะนักเรียน นักเรียน จะขว้างของใส่คนนั้นทันที ถ้านักเรียน มีของอยู่ในมือ				

ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบทดสอบวัดความก้าวร้าว

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.8860	16	0.7193
2	0.7826	17	0.8085
3	0.5296	18	0.7772
4	0.6754	19	0.7206
5	0.6074	20	0.7866
6	0.7706	21	0.6133
7	0.7552	22	0.7073
8	0.8389	23	0.6699
9	0.8312	24	0.6398
10	0.8341	25	0.6762
11	0.5021	26	0.6817
12	0.8248	27	0.7027
13	0.3430	28	0.6484
14	0.5810	29	0.4477
15	0.6121		

ภาคผนวก ข
แบบตรวจสอบการอ่านหนังสือของนักเรียน

แบบตรวจสอบการอ่านของนักเรียน

ครั้งที่ 1

เวลา 20 นาที

คะแนนเต็ม 12 คะแนน

ชื่อ - สกุล กลุ่มที่
โรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามโดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว และ
ทำเครื่องหมายกากบาท X ทับตัวอักษรหน้าข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

เรื่อง วันเกิดคุณม้าว

1. ลักษณะตัวละครตัวใดที่นักเรียนควรเอาเป็นตัวอย่าง

ก. คุณอู๊ด	ข. คุณโต้ง
ค. คุณม้าว	ง. คุณคำรณ
2. การที่คุณอู๊ดกินไอศกรีมจนหมดไม่เหลือเพื่อเพื่อน นักเรียนถือว่าคุณอู๊ดเป็นคนอย่างไร

ก. ขาดความรับผิดชอบ	ข. เอาแต่ใจตนเป็นใหญ่
ค. ตามใจปาก	ง. เห็นแก่กิน
3. เหตุใดในวันเกิดคุณม้าวต้องเอาไอศกรีมมาเลี้ยง

ก. เพราะคุณม้าวชอบเอาใจเพื่อน	ข. เพราะคุณม้าวชอบกินไอศกรีม
ค. เพราะช่วยคุณคำรณขายไอศกรีม	ง. เพราะจะทำให้คุณอู๊ดไม่สบาย

เรื่อง ลูกรัก

4. ผู้ใดเป็นผู้แย่งว้าวและทำร้ายร่างกายปอแก้ว
 - ก. ปาน
 - ข. จินดา
 - ค. คำแก้ว
 - ง. คำสา
5. ถ้านักเรียนโดนแย่งของเล่นอย่างปอแก้ว นักเรียนจะทำอย่างไร
 - ก. ร้องไห้ไปฟ้องพ่อ
 - ข. แบ่งให้เพื่อนเล่นและอธิบายให้เพื่อนฟังว่าไม่ควรแย่งควรขอยืม
 - ค. ทะเลาะกับเพื่อนเหมือนปอแก้ว
 - ง. ทำร้ายร่างกายเพื่อนทันทีที่แย่งของเล่น
6. นักเรียนคิดว่าปอแก้วกับจินดาทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกันเขาเรียกว่าเป็นคนชนิดใด
 - ก. คนขาดสติ
 - ข. คนโมโหร้าย
 - ค. นิสัยชอบรังแกเพื่อน
 - ง. นิสัยชอบเอาเปรียบซึ่งกันและกัน

เรื่อง โคมเด็กดี

7. จากเรื่องนี้ โคมได้ชื่อว่าเป็นเด็กดีเพราะมีนิสัยอย่างไร
 - ก. เป็นเด็กโมโหร้าย ชอบทำลายสิ่งของ
 - ข. เป็นเด็กชอบแกล้งเพื่อนและรังแกสัตว์
 - ค. ขยันขันแข็ง เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่และกตัญญู
 - ง. เป็นเด็กชอบพูดจาล้อเลียน ได้เถียง
8. โคมต้องไปหาสมุนไพรซึ่งมีชื่อว่าอะไร
 - ก. ดอกบัวสีทอง
 - ข. ดอกบัวสีแดง
 - ค. ดอกบัวสีขาว
 - ง. ดอกบัวสีม่วง
9. จากผลแห่งกรรมดีที่โคมได้ทำไว้ ทำให้เขาได้เพื่อนที่ดีคอยช่วยเหลือ คือ
 - ก. ลูกหมู กระต่าย กวาง
 - ข. ลูกหมู ลูกหมา ลิง
 - ค. ลูกหมู กระต่าย ลูกหมา
 - ง. ลูกลิง ลูกแมว ลูกเสือ

เรื่อง ผู้สำนักผิด

10. ตอนแรกหนูนิตมินิเสียอย่างไร
- ก. พุดเพราะ สุกภาพ เรียบร้อย
 - ข. รู้จักแบ่งปัน โอบอ้อมอารี
 - ค. โมโหร้ายและเห็นแก่ตัว
 - ง. ขยันทำงาน ขยันเรียน
11. สัตว์ชนิดใดที่ทำให้หนูนิตสำนักผิด
- ก. หนู
 - ข. แมว
 - ค. เต่า
 - ง. กบ
12. นักเรียนคิดว่าแม่หนูนิตจะมีความรู้สึกอย่างไรต่อหนูนิตที่หนูนิตมินิเสียเปลี่ยนไปในทางที่
- ก. เสียใจ
 - ข. เศร้าใจ
 - ค. เฉย ๆ
 - ง. ดีใจ

แบบตรวจสอบการอ่านของนักเรียน

ครั้งที่ 2

เวลา 20 นาที

คะแนนเต็ม 12 คะแนน

ชื่อ - สกุล กลุ่มที่

โรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามโดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว และ
ทำเครื่องหมายกากบาท X ที่ตัวอักษรหน้าข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

เรื่อง หมูหวานกลับใจ

1. เด็กคนไหนมีจิตใจอ่อนโยน ชอบช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน

ก. หมูหวาน	ข. หมูแดง
ค. หมูขาว	ง. หมูปิ้ง
2. นักเรียนคิดว่า หมูหวานมีนิสัยอย่างไร

ก. มีความเมตตา	ข. น่ารัก
ค. ยึดเก่ง	ง. ชอบแกล้ง ขี้โอ้อวด
3. นักเรียนอยากเป็นใครมากที่สุดระหว่างหมูแดงกับหมูหวาน

ก. หมูหวาน	ข. หมูแดง
ค. ชอบทั้งสอง	ง. เฉย ๆ

เรื่อง บทเรียนของลูกหนู

4. สัตว์ชนิดใดจัดเป็นสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ

ก. หนู	ข. กบ
ค. นก	ง. ปู

5. ลูกหนูทั้งสาม ไม่ทำตามคำสั่งของแม่หนู ทำให้
- ก. ลูกหนูเล่นน้ำสนุก
 - ข. ลูกหนูตัวเล็กเกือบจะจมน้ำตาย
 - ค. ลูกหนูทั้งสามป่วยเป็นไข้หวัด
 - ง. ลูกหนูทั้งสามโดนแม่หนูตี
6. เมื่อลูกหนูกลับมาเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้แม่หนูฟัง ทำไมแม่หนูไม่ลงโทษ
- ก. แม่หนูเห็นลูก ๆ สำนึกผิดและได้รับบทเรียนแล้ว
 - ข. แม่หนูกำลังเตรียมอาหารจึงไม่มีเวลาสนใจ
 - ค. แม่หนูกำลังจะออกไปหาอาหารข้างนอก
 - ง. แม่หนูรอให้พ่อหนูเป็นผู้ลงโทษ

เรื่อง หนูเด็กดี

7. ข้อใดเป็นคำสอนของแม่เด็กหญิงหนู เพื่อให้หนูเป็นเด็กดี
- ก. ไม่ดื้อรั้น เชื่อฟังครู
 - ข. ขยันเรียน มีระเบียบวินัย
 - ค. รู้จักช่วยเหลือ
 - ง. ถูกทั้งสามข้อ
8. ข้อใดเด็กดีไม่ควรทำ
- ก. พูดคำหยาบ ฟุ้งเฟ้อ ก้าวร้าว
 - ข. ประหยัด มีน้ำใจ
 - ค. รักษาความสะอาด
 - ง. ซื่อสัตย์ พูดความจริง
9. ผลที่หนูเป็นเด็กดีทำให้
- ก. หนูได้รับรางวัล
 - ข. ใครก็รักและชื่นชม
 - ค. ไม่มีเพื่อน
 - ง. หนูไม่ได้ไปเที่ยว

แบบตรวจสอบการอ่านของนักเรียน

ครั้งที่ 3

เวลา 20 นาที

คะแนนเต็ม 12 คะแนน

ชื่อ - สกุล กลุ่มที่

โรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามโดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว และ
ทำเครื่องหมายกากบาท X กับตัวอักษรหน้าข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

เรื่อง คำสาปนางฟ้า

1. ป้อมเป็นเด็กชายที่มีนิสัย ...

ก. รักสวยรักงาม	ข. เชื้อฟุ้งพ่อกับแม่
ค. ตื้อรั้น	ง. รักสัตว์
2. ป้อมถูกนางฟ้าสาปเป็น ...

ก. แมว	ข. นกพิราบ
ค. สุนัข	ง. เด็กผู้หญิง
3. ปุ้ยยอมปล่อยนกพิราบเพราะ

ก. แม่บังคับให้ปล่อย	ข. ปุ้ยไม่มีกรงนก
ค. ปุ้ยอยากให้นกมีอิสระ	ง. แมวที่บ้านชอบรังแกนก

เรื่อง จุกกลับใจ

4. เด็กชายจุกมีนิสัยอย่างไร

ก. ชอบช่วยงานพ่อแม่	ข. ชอบสนุกสนานเที่ยวเล่น
ค. ชอบรังแกสัตว์	ง. ชอบอยู่คนเดียว

5. จุกไปพบสัตว์อะไรจึงได้สำนึกผิดกลับใจเป็นคนดี
 ก. นก ผีเสื้อ ผึ้ง ไล่เตียน ข. นก หนอน ผีเสื้อ
 ค. นก ช้าง ผีเสื้อ หนอน ง. ผึ้ง ช้าง หนอน นก
6. จุกกลับใจมาทำนิสัยอย่างไร
 ก. นิสัยเหมือนเดิม ข. ขยันทำงาน เป็นเด็กดี
 ค. ไม่ช่วยงานพ่อแม่ ง. ชอบวิ่งเล่น

เรื่อง เกาะอบายมุข

7. เกาะที่ไม่นิยมอบายมุข พลเมืองมีนิสัยขยัน ไม่ทำร้ายผู้อื่น มีชื่อว่า
 ก. เกาะอบายมุข ข. เกาะสงบสุข
 ค. เกาะคนโหด ง. เกาะहरรรษา
8. สิงหgangsมีนิสัยอย่างไร
 ก. ไม่ทำงานทำการ ข. ขยันขันแข็ง
 ค. ช่วยเหลือพ่อแม่ทำงาน ง. ไม่ตีมีสุรา
9. เกาะที่มีแต่อันตราย มีการทำร้าย รังแก แย่งชิงสิ่งของจากผู้อื่น มีชื่อว่า
 ก. เกาะอบายมุข ข. เกาะสงบสุข
 ค. เกาะคนโหด ง. เกาะहरรรษา

เรื่อง พั่งแป้น

10. ถ้านักเรียนเจอคนที่มีลักษณะผิดปกติเช่นพั่งแป้น นักเรียนจะทำอย่างไร
 ก. ทำเช่นเดียวกับช้างโขลงตัวอื่น ๆ
 ข. ทำเช่นเดียวกับเจ้าจ้อ
 ค. ทำเช่นเดียวกับเสือดาว
 ง. ทำเช่นเดียวกับฝูงวัวกระทิง

11. สัตว์ที่ไล่จับพังแบ่น ทำให้พังแบ่นบินได้คือ

ก. เจ้าจ้อ	ข. เสือดาว
ค. สิงโต	ง. จระเข้

12. นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า

- ก. คนที่ด้อยกว่าเรายังมีประโยชน์
- ข. ไม่มีใครแก่เกินเรียน
- ค. อย่ามองข้ามความปลอดภัย
- ง. ทำตนให้ดีงาม ดีกว่างามแต่เพียงรูปร่าง

แบบตรวจสอบการอ่านของนักเรียน

ครั้งที่ 4

เวลา 20 นาที

คะแนนเต็ม 12 คะแนน

ชื่อ - สกุล กลุ่มที่
โรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามโดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว และ
ทำเครื่องหมายกากบาท X กับตัวอักษรหน้าข้อที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

เรื่อง พรวนโหด

1. อนันทยะและจุลนันทียะมอบหมายให้ใครนำผลไม้ไปให้แม่ตาบอดกิน

ก. สิงบริวาร	ข. นายพรวน
ค. นกและกระต่าย	ง. ช้าง
2. พรวนโหดสำเร็จการศึกษามาจาก

ก. สำนักสงฆ์	ข. ถ้ำในป่าหิมพานต์
ค. ตักศิลา	ง. วัดพาราณสี
3. พรวนโหดได้รับผลแห่งกรรมชั่วโดย

ก. โดนธรณีสูบ	ข. บ้านพร้อมลูกเมียโดนไฟไหม้ตายหมด
ค. โดนงูกัดตาย	ง. ถูกทั้งข้อ ก และ ข

เรื่อง ลูกหงส์กตัญญู

4. สัตว์อะไรที่กตัญญู ไม่รู้คุณของพ่อแม่

ก. ปลา	ข. หงส์
ค. หมี	ง. ปลานิล

11. ไก่ตัวใดที่ร่างกายแข็งแรงแต่ร่างกายไม่อ้วน
- ก. ไก่ป่า ข. ไก่บ้าน
- ค. ไก่พื้นเมือง ง. ไก่ฟ้า
12. ผลสุดท้ายไก่ป่าและไก่อ่านทำอย่างไรกับชีวิตของตนเอง
- ก. แลกกินอยู่แล้วก็เลยตามเลย
- ข. ขอลับไปอยู่ที่เดิมของตนเอง
- ค. ไปอยู่ป่าทั้งสองตัว
- ง. ไปอยู่บ้านทั้งสองตัว

12. ผลสุดท้ายไก่ป่าและไก่บ้านทำอย่างไรกับชีวิตของตนเอง
- ก. แลกที่อยู่แล้วก็เลยตามเลย
 - ข. ขอลับไปอยู่ที่เดิมของตนเอง
 - ค. ไปอยู่ป่าทั้งสองตัว
 - ง. ไปอยู่บ้านทั้งสองตัว

แบบตรวจสอบการอ่านของนักเรียน

ครั้งที่ 5

เวลา 20 นาที

คะแนนเต็ม 12 คะแนน

ชื่อ - สกุล กลุ่มที่

โรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามโดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว และ
ทำเครื่องหมายกากบาท X ทับตัวอักษรหน้าข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

เรื่อง ปลิงกับปลา

- 1 . ทำไมปลาไม่อยากให้ปลิงอยู่ในหนองน้ำด้วย
 - ก. เพราะปลิงเป็นสัตว์ที่สวองามพวกปลาพากันอิจฉา
 - ข. เพราะปลิงชอบไล่กินปลาทำให้ปลาต่าง ๆ กลัว
 - ค. เพราะปลิงกินเลือด เป็นสัตว์น้ำที่สกปรกและน่าเกลียดที่สุด
 - ง. เพราะคนชอบจับปลิงจึงทำให้ปลาถูกจับไปด้วย
2. เมื่อปลาไล่ปลิงไม่ให้อยู่ร่วมหนองน้ำ ปลิงทำอย่างไร
 - ก. ไม่ยอมไปเพราะมีสิทธิ์อยู่ในหนองน้ำนี้เช่นกัน
 - ข. ไส้กัดปลาที่เยาะเย้ยเหยียดหยาม
 - ค. ไปฟ้องงูให้ช่วยจัดการกับปลา
 - ง. จากหนองน้ำไปแต่โดยดี
3. เมื่อหนองน้ำไม่มีปลิงเกิดอะไรขึ้นกับปลา
 - ก. ปลาอยู่กันอย่างมีความสุขตลอดไป
 - ข. พวกปลาคิดถึงปลิงที่เคยอยู่ร่วมกัน
 - ค. พวกคนเข้ามาจับปลาจนเกือบหมดหนอง
 - ง. ปลากับคนว่ายนํ้ากันอย่างสนุกสนาน

เรื่อง แจกกันดินเหนียว

4. ใครเป็นผู้ช่วยเหลื่องานส่วนรวมและนำดอกไม้ปักแจกันที่โรงเรียนทุก ๆ วัน

ก. เด็กหญิงหญิงหนึ่ง	ข. เด็กชายโหน่ง
ค. เด็กหญิงแมวเหมียว	ง. เด็กหญิงอารี
5. แมวเหมียวทำแจกันในห้องเรียนแตกเพราะเหตุใด

ก. เพราะเป็นแจกันที่ไม่สวย	ข. แมวเหมียวไม่ชอบจึงขว้างทิ้งให้แตก
ค. กลัวเพื่อนในห้องมีแจกันสวยไว้ปักดอกไม้	ง. ทำความสะอาดห้อง แล้วมือไปปิดโดนแจกันหล่นแตก
6. ใครเป็นผู้สอนแมวเหมียวทำแจกันดินเหนียวขึ้นมา

ก. แม่	ข. พ่อ
ค. ครู	ง. เพื่อน

เรื่อง ดินแดนแห่งอารมณ์

7. ดินแดนแห่งอารมณ์นี้ ผู้ใดมีนิสัยที่ชอบทำลายสิ่งของ

ก. คุณโกรธมาก	ข. คุณความเศร้า
ค. คุณโกรธนิดหน่อย	ง. คุณความรัก
8. คุณโกรธมากแสดงความเสียใจกับการทำลายสิ่งของของตนด้วยวิธีใด

ก. หัวเราะ	ข. หน้าบึ้ง
ค. ร้องไห้	ง. ยิ้ม
9. ถ้าให้นักเรียนเลือกนักเรียนอยากเป็นตัวละครตัวใด

ก. คุณความรัก	ข. คุณความเศร้า
ค. คุณขี้ใจฉ่ำ	ง. คุณความโกรธ

เรื่อง เจ้ากบปากกว้าง

10. เจ้ากบปากกว้างมีนิสัยอย่างไร

ก. ชอบคุยโว	ข. ชอบหลงตัวเอง
ค. ชอบด่าว่าสัตว์อื่น	ง. ชอบดูถูกเหยียดหยาม

11. เจ้ากบปากกว้างมันรู้ได้อย่างไรว่าปากมันกว้าง

ก. มองเห็นเงาตัวเองในน้ำ
ข. มองเห็นเงาตัวเองในกระจก
ค. สัตว์อื่นบอก
ง. คิดเอาเอง

12. ผลสุดท้ายเจ้ากบปากกว้างเป็นเช่นไร

ก. ถูกงูกิน	ข. ถูกเต่ากัด
ค. ถูกวัวเตะ	ง. ถูกไก่จิก

แบบตรวจสอบการอ่านของนักเรียน

ครั้งที่ 6

เวลา 20 นาที

คะแนนเต็ม 12 คะแนน

ชื่อ - สกุล กลุ่มที่

โรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามโดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว และ
ทำเครื่องหมายกากบาท X ทับตัวอักษรหน้าข้อที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

เรื่อง โอมกับคำใส

1. โอมและคำใสเป็นลูกของใคร

ก. ชาวนา	ข. คนงานก่อสร้าง
ค. ผู้ใหญ่บ้าน	ง. ลูกครู
2. หลังจากที่โอมและคำใสยิงแม่นกตาย เด็กทั้งสองจัดการอย่างไรกับลูกนก

ก. จับลูกนกไปเป็นอาหารด้วย	ข. ไม่สนใจกับลูกนก
ค. นำลูกนกกลับมาเลี้ยง	ง. นำลูกนกไปให้เด็กชายโต้งเลี้ยง
3. เด็กชายโอมและเด็กชายคำใสทำอย่างไรเพื่อเป็นการสัญญาว่าจะไม่ยิงนกอีก

ก. ทำลายหนังสือตึกทิ้ง	ข. ทำลายกรงนกทิ้ง
ค. นำลูกกระสุนไปทิ้ง	ง. ปล่อยลูกนกไป

เรื่อง แพะขาวแพะดำ

4. ในเรื่องนี้มีแพะกี่ฝูง

ก. ฝูงเดียว	ข. สองฝูง
ค. สามฝูง	ง. ห้าฝูง

5. ลูกแพะน้อยสีขาวอยู่ในวัยซุกซน เวลาลูกแพะน้อยคันเขาลูกแพะจะทำอย่างไร
- ก. ชอบขวิด ชอบชนทุกอย่างที่ขวางหน้า
 - ข. ไล่ขวิดผีเสื้อ แมลงปอต่าง ๆ
 - ค. โถมเข้าชนต้นไม้
 - ง. ถูกทุกข้อ
6. การที่ลูกแพะน้อยสีขาวและสีดำ ไม่เชื่อฟังคำสั่งของแม่ทำให้เป็นเช่นไร
- ก. ตกสะพานจมน้ำตาย
 - ข. ถูกเสือกัดตาย
 - ค. หลงเข้าไปในป่าลึก
 - ง. หาทางกลับบ้านไม่ถูก

เรื่อง ลูกหมีไม่มีเพื่อน

7. สัตว์ตัวไหนที่มันลี้ยงไม่ดี
- ก. ลิงขาว
 - ข. ลิงดำ
 - ค. หมี
 - ง. กระรอก
8. ลูกหมีใช้วิธีการใด ทำให้ลิงขาวกับลิงดำผัดใจกัน
- ก. ให้จับผิดซึ่งกันและกัน
 - ข. ให้ช่วยกันทำงาน
 - ค. ชวนกระรอกมาช่วยทำงานเพิ่ม
 - ง. ให้กระต่ายมาช่วยงานลิงขาวและลิงดำ
9. ผลสุดท้ายบรรดาสัตว์ทั้งหมดพร้อมใจกันลาออกไปอยู่กับใคร
- ก. ลิงดำ
 - ข. ลิงขาว
 - ค. ม้าลาย
 - ง. หมี

เรื่อง อุปายแม่ไก่เทา

10. นิสัยของเจ้ายอดเป็นอย่างไรในตอนแรก
 - ก. สุภาพ ขยันหากิน ไม่เอาเปรียบใคร
 - ข. ใจดี ชอบแบ่งปันได้เดือนที่หามาได้ให้ไก่ตัวอื่น
 - ค. เกียจคร้าน ไม่ชอบหากิน คอยแต่จะแย่งเหยื่อไปจากปากเพื่อน
 - ง. ชอบแย่งเหยื่อจากเพื่อน เอาไปให้ลูกไก่เล็ก ๆ กิน
11. แม่ไก่สีเทาทำอะไรเป็นตัวสอนให้เจ้ายอดสำนึก
 - ก. ให้สุนัขไล่กัด
 - ข. ไข่ไข่เดือนจริงล่อ
 - ค. ไข่ขาวเปลือกในโรงนามาโปรย
 - ง. ไข่เชือกขนาดเท่าไข่เดือน
12. ผู้ใดวางแผนสั่งสอนเจ้ายอดให้รู้สำนึก

ก. ลุงมัน	ข. แม่ไก่เทา
ค. สุนัข	ง. ไก่สาว

แบบตรวจสอบการอ่านของนักเรียน

ครั้งที่ 7

เวลา 20 นาที

คะแนนเต็ม 12 คะแนน

ชื่อ - สกุล กลุ่มที่

โรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามโดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว และ
ทำเครื่องหมายกากบาท X ทับตัวอักษรหน้าข้อที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

เรื่อง ช้างอวดเก่ง

1. ใครคือผู้รังแกชีวิตสัตว์ป่าและตัดไม้ทำลายป่า
 - ก. คน
 - ข. ดิน ฟ้าอากาศ
 - ค. สิ่งโต
 - ง. ช้าง
2. ในเรื่องนี้ช้างถูกจับเพราะเหตุใด
 - ก. ประมาทคิดว่าตนเองเก่ง
 - ข. ไม่เชื่อคำเตือนของเพื่อนสิงโต
 - ค. ล้มป่วยไม่มีแรงต่อสู้
 - ง. ถูกทั้งข้อ ก และ ข
3. นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า
 - ก. คนที่ฉลาดรอบคอบย่อมรู้จักเอาตัวรอด
 - ข. คนเลวที่ขอบรรณผู้อื่นนั้น จะต้องมิวันถูกตอบแทนผลชั่วเข้าสักวัน
 - ค. ความประมาทเป็นหนทางแห่งความตาย
 - ง. การทำสิ่งใดโดยไม่พิจารณาเสียก่อนย่อมนำมาซึ่งความทุกข์

เรื่อง ลูกหมูผู้ซื่อสัตย์

4. ลูกหมูมีนิสัยเป็นอย่างไร
- ก. นิสัยดี ขยัน ซื่อสัตย์ ข. นิสัยชอบรังแกเพื่อน
- ค. นิสัยพูดจาไม่สุภาพ ง. นิสัยชอบทำลายสิ่งของ
5. ลูกหมูและเพื่อน ๆ เมื่อพบเงินแล้วได้ทำอย่างไร
- ก. แบ่งเงินคนละเท่า ๆ กัน
- ค. ลูกหมูนำไปซื้อขนมรับประทานคนเดียว
- ข. นำเงินที่พบส่งครู
- ง. ลูกหมูนำเงินไปซื้อขนมแจกเพื่อน ๆ
6. ลูกหมูได้รับอะไรเป็นสิ่งที่ตอบแทนผลของความซื่อสัตย์ครั้งนี้
- ก. เงิน ข. ขนม
- ค. ไล่ ง. ของขวัญ

เรื่อง ลูกไก่แสนสวย

7. แม่ไก่มีไข่ทั้งหมดกี่ฟอง
- ก. เก้าฟอง ข. สิบฟอง
- ค. สิบเอ็ดฟอง ง. สิบสองฟอง
8. ลูกตัวสุดท้ายของแม่ไก่มีลักษณะอย่างไร
- ก. ตาเหลือ ข. ตาบอด
- ค. ปีกขาด ง. ขาเป่
9. เจี้ยบต้องตาบอดเพราะ
- ก. ลูกไก่ตัวสุดท้ายทำร้าย ข. แม่ไก่จิก
- ค. ถูกเล็บเหยี่ยวเจาะ ง. ถูกลูกไก่ตัวอื่น ๆ รุมทำร้าย

เรื่อง แม่โคกับเลื้อโครง

10. เหตุใดเลื้อโครงไม่กินแม่โคในตอนแรกที่พบ
ก. ยังอึดอยู่	ข. ยังพอมีอาหารอยู่บ้าง
ค. สงสารแม่โค	ง. อยากเล่นกับแม่โค
11. การที่ลูกวัวตามแม่มาด้วยนั้น แสดงให้เห็นว่าลูกวัวเป็นสัตว์อย่างไร
ก. มีความกตัญญูรู้คุณ	ข. มีเมตตากรุณา
ค. มีความอดทน	ง. เห็นอกเห็นใจ
12. จากนิทานเรื่องนี้สัตว์ใดถือว่าเป็นสัตว์รักษาสัจจะ
ก. แม่โค	ข. เลื้อโครง
ค. ลูกวัว	ง. ทั้ง 3 ตัว

แบบตรวจสอบการอ่านของนักเรียน

ครั้งที่ ๘

เวลา 20 นาที

คะแนนเต็ม 12 คะแนน

ชื่อ - สกุล กลุ่มที่

โรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามโดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว และ
ทำเครื่องหมายกากบาท X ทับตัวอักษรหน้าข้อที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

เรื่อง สองสหาย

1. สาเหตุที่ทั้งสองสหายถูกไล่ออกจากเมืองเพราษ
 - ก. มีนิสัยชอบรังแกเพื่อน
 - ข. มีนิสัยรักเพื่อนมากเกินไป
 - ค. มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดมากเกินไป
 - ง. มีนิสัยไม่ชอบเล่นกับใคร
2. ในเรื่องสองสหายนี้ใครเป็นจักรพรรดิครองเมืองมิลิลา

ก. สิทธิสาร	ข. บุญสาร
ค. ชาญชัย	ง. กุศลภัก
3. พระราชาและพระธิดาเมืองกุศลภักคิดร้ายต่อบุญสาร ทำยลุดถูกหลอกให้ทาน
ผลไม้จึงกลายร่างเป็น

ก. เป็นเสือ	ข. เป็นช้าง
ค. เป็นลิง	ง. เป็นหนูรูปร่างงาม

9. สาเหตุที่ลูกช้างไม่มีเพื่อนวัยเดียวกันหมดเพราะอะไร

- ก. ลูกช้างไม่ยอมไปโรงเรียน
- ข. ลูกช้างนิสัยไม่ดี
- ค. ลูกช้างรักบ้าน
- ง. ลูกช้างเบื่อโรงเรียน

เรื่อง กระรอกเก่งกระต่ายดี

10. พ่อแม่กระต่ายสอนลูกตนอย่างไร

- ก. คุณค่าของคนอยู่ที่ความเก่ง
- ข. คุณค่าของคนอยู่ที่การกระทำดี
- ค. คุณค่าของคนอยู่ที่การรู้จักเอาตัวรอด
- ง. คุณค่าของคนอยู่ที่การรู้จักคนเก่ง

11. ทั้งลูกกระต่ายและลูกกระรอกต่างก็มีความสุขเพราะ

- ก. ลูกกระต่ายกลัวสอบตก ลูกกระรอกไม่มีเพื่อน
- ข. ลูกกระต่ายและลูกกระรอกกำพร้าพ่อแม่
- ค. ทั้งสองเอาเปรียบซึ่งกันและกัน
- ง. ทั้งสองไม่ยอมไปโรงเรียน

12. ครูช้างให้คิดแก้ลูกศิษย์ของตนว่าอย่างไร

- ก. ความเป็นอย่างเดี๋ยวก็เพียงพอที่จะทำให้คนสมบูรณ์
- ข. ความเก่งอย่างเดี๋ยวก็เพียงพอที่จะทำให้คนสมบูรณ์
- ค. ความเก่งและความฉลาดเท่านั้นที่ทำให้คนสมบูรณ์
- ง. คนที่สมบูรณ์จะต้องเป็นคนดีและเรียนเก่งด้วย

แบบตรวจสอบการอ่านของนักเรียน

ครั้งที่ 9

เวลา 20 นาที

คะแนนเต็ม 12 คะแนน

ชื่อ - สกุล กลุ่มที่

โรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามโดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว และ
ทำเครื่องหมายกากบาท X ทับตัวอักษรหน้าข้อที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

เรื่อง จ้าวป่า

1. หัวหน้าของฝูงหมาป่าที่มีนิสัยดีชื่อว่าอะไร

ก. เขี้ยวขาว	ข. ขนปุย
ค. หางพวง	ง. จุดดำ
2. นิสัยของหางพวงเป็นอย่างไร

ก. ฉลาดแกมโกง รุ่มมาก รักพวกพ้อง	ข. ฉลาด กล้าหาญ แข็งแรง และยุติธรรม
ค. เอาเปรียบ เห็นแก่ตัว เย่อหยิ่ง	ง. อวดดี ชอบใช้กำลัง ไม่มีน้ำใจ
3. หางพวงพาพรรคพวกออกไปหาอาหาร วันไหนได้อาหารมาน้อยหางพวงทำอย่างไร

ก. จะรีบกินอาหารที่หามาขึ้นเสียก่อน	ข. จะเก็บอาหารไว้ก่อนเพื่อวันรุ่งขึ้น
ค. จะแบ่งกันคนละเล็กละน้อยให้ทั่ว	ง. จะสละให้หมาเฒ่า หมาท้องแก่ หมาพิการ และหมาที่เจ็บไข้ประจํา

๙. ในที่สุดลูกหมึกการได้อะไรจากเพื่อน ๆ
- ก. ได้รับความไม่พอใจจากเพื่อน ๆ
 - ข. ได้มิตรจากเพื่อน ๆ
 - ค. ได้รับการกลั่นแกล้งจากเพื่อน ๆ เหมือนเดิม
 - ง. ไม่ได้อะไรเลย แต่ลูกเสือซึ่งแข็งแรงได้รับความนิยมจากเพื่อน ๆ

เรื่อง ลิงน้อยอวดเก่ง

10. ลิงน้อยมีนิสัย ...
- ก. โปบอ้อมอารี
 - ข. ชอบทำร้ายผู้อื่น
 - ค. ชอบทำทาสสัตว์อื่น
 - ง. ขี้เล่น
11. ผู้ที่ทำทาสเจ้าลิงว่ายน้ำแข่งกันคือ ...
- ก. ปลา
 - ข. เต่า
 - ค. จระเข้
 - ง. ช้าง
12. ลิงน้อยสำนึกตัวเพราะ ...
- ก. มันตกจากถ้ำวัลย์ที่มันโหนตัว
 - ข. ช้างไล่เหยียบมัน
 - ค. จระเข้ให้บทเรียนที่มีค่าแก่มัน
 - ง. ไม่มีสัตว์ตัวใดพุดคุยกับมัน

แบบตรวจสอบการอ่านของนักเรียน

ครั้งที่ 10

เวลา 20 นาที

คะแนนเต็ม 12 คะแนน

ชื่อ - สกุล กลุ่มที่

โรงเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามโดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว และ
ทำเครื่องหมายกากบาท X ทับตัวอักษรหน้าข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

เรื่อง รถไม้ของขวัญ

1. ในตอนเช้าของทุกวันขวัญมีหน้าที่อะไร
 - ก. เดินตามหลวงตาช่วยถือของเวลาบิณฑบาตร
 - ข. ไปทำความสะอาดกุฏิให้หลวงตา
 - ค. ช่วยพ่อแม่เลี้ยงน้อง
 - ง. ออกไปส่งหนังสือพิมพ์ทุก ๆ เช้า
2. ขวัญไปยืนเกาะรั้วบ้านแก้วเพราะอะไร
 - ก. อยากให้แก้วสอนการบ้านให้
 - ข. อยากชวนแก้วไปเป็นเพื่อนขายของ
 - ค. อยากนั่งรถไฟฟ้าของแก้ว
 - ง. อยากทานขนมบ้านแก้ว
3. ขวัญมีรถไม้ขี่เล่นได้อย่างไร
 - ก. แก้วให้เป็นของขวัญวันเกิด
 - ข. ขวัญทำขึ้นเองด้วยความสามารถ
 - ค. หลวงตานำมาให้เพราะเห็นขวัญจน
 - ง. ขวัญขโมยมาจากเพื่อนบ้าน

เรื่อง มดดำสำนักผิด

10. มดดำหัวหน้ามีนิสัยอย่างไร
- ก. ขี้เกียจ ช่มเหลงลูกน้องอยู่เสมอ
 - ข. ขยันทำงาน รู้จักแบ่งปัน
 - ค. หาอาหารเก่ง เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
 - ง. ฉลาด รู้จักแหล่งอาหาร
11. ผึ้งมดดำ คิดจะกำจัดมดดำหัวหน้า แต่มีใครห้ามไว้
- ก. มดดำหนุ่ม
 - ข. มดดำเฒ่า
 - ค. มดดำหัวหน้า
 - ง. นางพญามดดำ
12. วิธีการใดที่ผึ้งมดดำใช้ เป็นการตักเตือนมดดำหัวหน้า
- ก. ไล่ออกไปจากรัง
 - ข. รุมทำร้ายจนบาดเจ็บ
 - ค. หลอกไปให้ค้างคอกกิน
 - ง. ออกไปหาอาหารแล้วไม่กลับมารัง

ภาคผนวก ค
ตารางการบำบัดด้วยหนังสือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม สัปดาห์ที่ 1 - 10

ตารางบันทึกด้วยหนังสือ กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
สัปดาห์ที่ 1 - 10

สัปดาห์ที่	วัน เดือน ปี/เวลา	กิจกรรม
1	อังคารที่ 3 พฤศจิกายน 2535 กลุ่มทดลองที่ 1 (เวลา 11.15 - 11.45 น.) กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 14.30 - 15.00 น.)	1. เริ่มต้นด้วยการสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียนโดยการแนะนำตนเองและร่วมการเล่นเกม 2. สนทนาเรื่องความสนใจในการอ่านของนักเรียนเป็นรายกลุ่มและรายบุคคล 3. ผู้วิจัยเล่าเรื่อง<u>วันเกิดคุณม้าว</u>ให้นักเรียนฟังอย่างย่อ ๆ เพื่อเป็นการเชิญชวนและกระตุ้นให้เกิดความสนใจอยากอ่าน 4. ผู้วิจัยนำหนังสือเรื่อง <u>วันเกิดคุณม้าว</u> <u>ลูกรัก โตมเต็กดี</u> และ <u>ผู้สำนักผิด</u> มาให้นักเรียนอ่าน
1	พฤหัสบดีที่ 5 พฤศจิกายน 2535 กลุ่มทดลองที่ 1 และ กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 11.15 - 11.35 น.)	1. ตรวจสอบการอ่าน โดยให้นักเรียนตอบคำถาม จากแบบฝึกหัด

ตารางบันทึกด้วยหนังสือ กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

สัปดาห์ที่ 1 - 10

สัปดาห์ที่	วัน เดือน ปี/เวลา	กิจกรรม
1	ศุกร์ที่ 6 พฤศจิกายน 2535 กลุ่มทดลองที่ 1 (เวลา 11.10 - 11.50 น.)	1. ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มย่อยส่งตัวแทน เล่าเรื่องที่ได้อ่านมาให้เพื่อน ๆ ฟัง แล้วให้นักเรียนทุกคนแสดงความคิดเห็น พร้อมร่วมกันอภิปราย
1	กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 15.00 - 15.30 น.)	1. ผู้วิจัยซักถามถึงหนังสือที่นักเรียน อ่านว่าสนุกไหม ชอบตัวละครตัวไหน นักเรียนชอบภาพวาดในหนังสือหรือไม่ เป็นต้น
2	จันทร์ที่ 9 พฤศจิกายน 2535 กลุ่มทดลองที่ 1 (เวลา 11.15 - 11.45 น.) กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 14.30 - 15.00 น.)	1. สนทนาเกี่ยวกับข่าวจากหนังสือพิมพ์ที่ มีผลออกมาในทางก้าวร้าว 2. ผู้วิจัยเล่าเรื่อง <u>สิงโตเจ้าปัญญา</u> โดยย่อ ให้นักเรียนฟัง 3. ผู้วิจัยมอบหนังสือเรื่อง <u>หมีหวานกลับใจ</u> <u>บทเรียนของลูกหนู หนูเด็กดี สิงโตเจ้า</u> <u>ปัญญา</u> ให้นักเรียนนำกลับไปอ่าน
2	พุธที่ 11 พฤศจิกายน 2535 กลุ่มทดลองที่ 1 และ กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 11.15 - 11.35 น.)	1. ตรวจสอบการอ่าน โดยให้นักเรียน ตอบคำถามจากแบบฝึกหัด

ตารางบันทึกด้วยหนังสือ กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
สัปดาห์ที่ 1 - 10

สัปดาห์ที่	วัน เดือน ปี/เวลา	กิจกรรม
2	ศุกร์ที่ 13 พฤศจิกายน 2535 กลุ่มทดลองที่ 1 (เวลา 11.10 - 11.50 น.)	1. ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มย่อยส่งตัวแทนเล่าเรื่องที่อ่านมาให้เพื่อนฟัง 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันวิจารณ์พร้อมแสดงเหตุผลในแต่ละเรื่องที่นักเรียนได้อ่าน และนักเรียนอยากเป็นตัวละครตัวไหน เพราะเหตุใด เด็กดีควรมีลักษณะอย่างไร
2	กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 15.00 - 15.30 น.)	1. สนทนาเรื่องทั่ว ๆ ไป ชอบหนังสือที่ครูนำมาให้ไหม เรื่องที่นักเรียนอ่านมาแล้ว นักเรียนชอบเรื่องไหนมากที่สุด อยากอ่านอีกไหม
3	จันทร์ที่ 16 พฤศจิกายน 2535 กลุ่มทดลองที่ 1 (เวลา 11.15 - 11.45 น.) กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 14.30 - 15.00 น.)	1. ผู้วิจัยนำเรื่อง <u>คำสาปนางฟ้า จุกกลับใจ</u> <u>เกาะอบายมุข</u> <u>ฝันเป็น</u> ให้นักเรียนอ่านที่โรงเรียน 1 ชื่อเรื่อง อีก 3 ชื่อเรื่องให้นักกลับไปอ่านที่บ้าน

ตารางบันทึกด้วยหนังสือ กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

สัปดาห์ที่ 1 - 10

สัปดาห์ที่	วัน เดือน ปี/เวลา	กิจกรรม
๑	พุธที่ 18 พฤศจิกายน 2535 กลุ่มทดลองที่ 1 และ กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 11.15 - 11.35 น.)	1. ตรวจสอบการอ่าน โดยให้นักเรียน ตอบคำถามจากแบบฝึกหัด
๑	ศุกร์ที่ 20 พฤศจิกายน 2535 กลุ่มทดลองที่ 1 (เวลา 11.10 - 11.50 น.)	1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มย่อยส่งตัวแทนเล่า เรื่องที่อ่านให้เพื่อน ๆ ฟัง พร้อมทั้งแสดง ความรู้สึกที่ได้รับจากการอ่านหนังสือ แล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนคนอื่น ๆ จินตนาการดัดแปลงเรื่อง <u>พื้งแป้น</u> ที่ นักเรียนอ่าน 2. ถ้านักเรียนเป็นพื้งแป้น นักเรียนจะ รู้สึกอย่างไรให้ร่วมกันอภิปราย
๑	กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 15.00 - 15.30 น.)	1. ให้นักเรียนวาดภาพตัวละครที่นักเรียน ชอบในเรื่อง
4	จันทร์ที่ 23 พฤศจิกายน 2535 กลุ่มทดลองที่ 1 (เวลา 11.15 - 11.45 น.) กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 14.30 - 15.00 น.)	1. ผู้วิจัยเล่าเรื่อง <u>ตุ๊กแกผู้อาภัพ</u> ให้ นักเรียนฟัง

ตารางบันทึกด้วยหนังสือ กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

สัปดาห์ที่ 1 - 10

สัปดาห์ที่	วัน เดือน ปี/เวลา	กิจกรรม
		2. สนทนากับนักเรียนถึงเรื่องที่นักเรียนได้อ่านไปแล้ว เช่นเรื่อง <u>ผู้ล่านักคิด</u> บทเรียนของลูกหนู ได้คิดสอนใจอย่างไรบ้าง 3. นำหนังสือเรื่อง <u>พรวนโหด ลูกหงส์กตัญญู</u> <u>วิยุตติ</u> <u>โกปาโกบ้าน</u> มาให้นักเรียนอ่าน
4	พุธที่ 25 พฤศจิกายน 2535 กลุ่มทดลองที่ 1 และ กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 11.15 - 11.35 น.)	1. ตรวจสอบการอ่าน โดยให้นักเรียนตอบคำถามจากแบบฝึกหัด
4	ศุกร์ที่ 27 พฤศจิกายน 2535 กลุ่มทดลองที่ 1 (เวลา 11.10 - 11.50 น.)	1. ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มย่อยส่งตัวแทนออกมาเล่าเรื่องตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันวิจารณ์ตัวละครว่าตัวละครตัวใดดี และตัวไหนไม่ดีอย่างไร 3. ทำไมลูกหงส์ตายไปถึงได้ไปอยู่บนสวรรค์สวรรค์

ตารางบันทึกด้วยหนังสือ กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

สัปดาห์ที่ 1 - 10

สัปดาห์ที่	วัน เดือน ปี/เวลา	กิจกรรม
4	กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 15.00 - 15.30 น.)	1. สนทนากับนักเรียนว่าอ่านหนังสือแล้ว ได้รับความเพลิดเพลินหรือไม่ ชอบ เรื่องอะไร และอยากอ่านเรื่องอื่น ๆ อีกหรือไม่
5	จันทร์ที่ 30 พฤศจิกายน 2535 กลุ่มทดลองที่ 1 (เวลา 11.15 - 11.45 น.) กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 14.30 - 15.00 น.)	1. ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนถึงเรื่องที่ นักเรียนอ่านไปแล้ว ชอบเรื่องไหน มากที่สุด 2. ผู้วิจัยนำหนังสือเรื่อง <u>ปลิงกับปลา</u> <u>แจกันดินเหนียว</u> <u>ดินแดนแห่งอารมณ์</u> <u>เจ้ากบปากกว้าง</u> มาให้นักเรียนอ่าน
5	พุธที่ 2 ธันวาคม 2535 กลุ่มทดลองที่ 1 และ กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 11.15 - 11.35 น.)	1. ตรวจสอบการอ่าน โดยให้นักเรียน ตอบคำถามจากแบบฝึกหัด

ตารางการบำบัดด้วยหนังสือ กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

สัปดาห์ที่ 1 - 10

สัปดาห์ที่	วัน เดือน ปี/เวลา	กิจกรรม
5	ศุกร์ที่ 4 ธันวาคม 2535 กลุ่มทดลองที่ 1 (เวลา 11.10 - 11.50 น.)	1. ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความชอบหนังสือ 4 ชื่อเรื่อง ที่นักเรียนอ่านแล้ว ให้แต่ละกลุ่มแสดงความคิดเห็น 2. ในเรื่อง <u>ดินแดนแห่งอารมณ์</u> นักเรียนอยากเป็นคุณโกรธมากหรือไม่ เพราะเหตุใด ร่วมกันอภิปราย
5	กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 15.00 - 15.30 น.)	1. ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียน ภาพประกอบในหนังสือเล่มใดนักเรียนเห็นว่าสวยที่สุด นักเรียนชอบวาดภาพไหม โตขึ้นอยากเป็นนักวาดภาพหรือไม่
6	จันทร์ที่ 7 ธันวาคม 2535 กลุ่มทดลองที่ 1 (เวลา 11.15 - 11.45 น.) กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 14.30 - 15.00 น.)	1. ผู้วิจัยเล่าเรื่อง <u>ความรักของแม่นก</u> ให้นักเรียนฟัง 2. ผู้วิจัยนำหนังสือเรื่อง <u>โอมกับคำใส</u> <u>แพะขาวแพะดำ</u> <u>ลูกหมีไม่มีเพื่อน</u> <u>อุบายแม่ไก่เทา</u> มาให้นักเรียนอ่าน
6	พุธที่ 9 ธันวาคม 2535 กลุ่มทดลองที่ 1 และ กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 11.15 - 11.35 น.)	1. ตรวจสอบการอ่าน โดยให้นักเรียนตอบคำถามจากแบบฝึกหัด

ตารางการบำบัดด้วยหนังสือ กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
 สัปดาห์ที่ 1 - 10

สัปดาห์ที่	วัน เดือน ปี/เวลา	กิจกรรม
6	ศุกร์ที่ 11 ธันวาคม 2535 กลุ่มทดลองที่ 1 (เวลา 11.10 - 11.50 น.)	1. ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านทั้ง 4 ชื่อเรื่อง พร้อมทั้งตั้งคำถามนักเรียน เช่น ทำไมโหมกับคำใส่ทำลายหนังสือดี ลูกแพะขาวลูกแพะดำตายเพราะเหตุใด ถ้านักเรียนปฏิบัติตามอย่างลูกหมี นักเรียนคิดว่าจะมีเพื่อนชอบนักเรียนไหม ถ้านักเรียนมีน้องที่ขี้เกียจเรียนหนังสือ นักเรียนจะหาวิธีการแก้ไขน้องอย่างไร
6	กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 15.00 - 15.30 น.)	1. ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยง นักเรียนคนใดเลี้ยงไก่ เลี้ยงนก ฯลฯ สัตว์เลี้ยงเหล่านั้นมีนิสัยอย่างไร หมีเป็นสัตว์ป่าและเป็นสัตว์สงวน นักเรียนคิดว่าสัตว์ควรอยู่ที่ใด
7	จันทร์ที่ 14 ธันวาคม 2535 กลุ่มทดลองที่ 1 (เวลา 11.15 - 11.45 น.) กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 14.30 - 15.00 น.)	1. ผู้วิจัยนำหนังสือเรื่อง <u>ข้างอวดเก่ง</u> <u>ลูกหมีผู้ขี้สงสัย</u> <u>ลูกไก่แสนสวย</u> <u>แม่โคกับเสือโคร่ง</u> มาให้นักเรียนอ่าน

ตารางการบำบัดด้วยหนังสือ กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

สัปดาห์ที่ 1. — 10

สัปดาห์ที่	วัน เดือน ปี/เวลา	กิจกรรม
7	พุธที่ 16 ธันวาคม 2535 กลุ่มทดลองที่ 1 และ กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 11.15 — 11.35 น.)	1. ตรวจสอบการอ่าน โดยให้นักเรียน ตอบคำถามจากแบบฝึกหัด
7	ศุกร์ที่ 18 ธันวาคม 2535 กลุ่มทดลองที่ 1 (เวลา 11.10 — 11.50 น.)	1. ผู้วิจัยให้สมาชิกแต่ละกลุ่มย่อยผลัดกัน เล่าเนื้อเรื่อง และแสดงความรู้สึก ที่ได้จากการอ่าน 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ร่วมกันในการแก้ไขนิสัยของช้างน้อย และลูกไก่ ลูกหมูทำความดีอย่างไรจึง จะได้ชื่อว่าซื่อสัตย์ ถ้านักเรียนเป็น แม่โค นักเรียนจะใช้เหตุผลใดขอชีวิต ไม่ให้เสียโครงกัน
7	กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 15.00 — 15.30 น.)	1. ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียน จากหนังสือ 4 ชื่อเรื่องที่นักเรียนอ่าน นักเรียน อยากเป็นช้างน้อย ลูกหมู ลูกไก่ หรือ ลูกโค 2. นักเรียนชอบหนังสือเล่มไหนมากที่สุด

ตารางการบำบัดด้วยหนังสือ กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
สัปดาห์ที่ 1 – 10

สัปดาห์ที่	วัน เดือน ปี/เวลา	กิจกรรม
8	จันทร์ที่ 21 ธันวาคม 2535 กลุ่มทดลองที่ 1 (เวลา 11.15 – 11.45 น.) กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 14.30 – 15.00 น.)	1. ผู้วิจัยเล่าเรื่อง <u>มดเกเร</u> ให้นักเรียนฟัง 2. ผู้วิจัยนำหนังสือเรื่อง <u>สองสหาย</u> <u>เต่า งู กา ลูกช้างเกเร</u> <u>กระรอกเก่งกระต่ายดี</u> มาให้นักเรียนอ่าน
8	พุธที่ 23 ธันวาคม 2535 กลุ่มทดลองที่ 1 และ กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 11.15 – 11.50 น.)	1. ตรวจสอบการอ่าน โดยให้นักเรียน ตอบคำถามจากแบบฝึกหัด
8	ศุกร์ที่ 25 ธันวาคม 2535 กลุ่มทดลองที่ 1 (เวลา 11.10 – 11.50 น.)	1. ผู้วิจัยให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มย่อย ออกมาเล่าเรื่องที่อ่านกลุ่มละ 1 ชื่อ เรื่องโดยไม่ซ้ำกัน เมื่อแต่ละกลุ่มย่อย เล่าจบ ให้นักเรียนทั้งหมด ร่วมแสดง ความคิดเห็น 2. ผู้วิจัยนำหนังสือ 4 ชื่อเรื่อง คือเรื่อง <u>จ้าวป่า</u> <u>นกนางแอ่น</u> <u>เพื่อนแท้</u> และ <u>ลิงน้อยอวดเก่ง</u> ให้นักเรียนกลับไปอ่าน

ตารางการบำบัดด้วยหนังสือ กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
สัปดาห์ที่ 1 - 10

สัปดาห์ที่	วัน เดือน ปี/เวลา	กิจกรรม
8	กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 15.00 - 15.30 น.)	3. ผู้วิจัยนัดนักเรียนมาทำแบบทดสอบการอ่านในวันจันทร์ที่ 28 ธันวาคม 2535 และร่วมอภิปรายในวันพุธที่ 30 ธันวาคม 2535 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงท่าทางเลียนแบบสัตว์เพื่อความสนุกสนาน 2. ผู้วิจัยนำหนังสือเรื่อง จ้าวป่า นกนางแอ่น เพื่อนแท้ และลิงน้อยอวดเก่ง มาให้นักเรียนนำกลับไปอ่าน 3. ผู้วิจัยนัดนักเรียนทำแบบตรวจสอบการอ่านในวันจันทร์ที่ 28 ธันวาคม 2535 และนัดพบเพื่อสนทนาในวันพุธที่ 30 ธันวาคม 2535 <u>หมายเหตุ</u> ผู้วิจัยไม่สามารถจะใช้วันศุกร์ที่ 1 มกราคม 2536 ในการสนทนาและอภิปรายเกี่ยวกับหนังสือได้ เนื่องจากโรงเรียนปิดวันขึ้นปีใหม่ จึงขอเลื่อนการทดลองมาเป็นวันและเวลาดังกล่าว

ตารางการบำบัดด้วยหนังสือ กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
สัปดาห์ที่ 1 – 10

สัปดาห์ที่	วัน เดือน ปี/เวลา	กิจกรรม
9	จันทร์ที่ 28 ธันวาคม 2535 กลุ่มทดลองที่ 1 และ กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 11.15 – 11.35 น.)	1. ตรวจสอบการอ่าน โดยให้นักเรียน ตอบคำถามจากแบบฝึกหัด
9	วันพุธที่ 30 ธันวาคม 2535 กลุ่มทดลองที่ 1 (เวลา 09.20 – 10.00 น.)	1. ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มย่อยเล่าเรื่องที่ อ่านให้เพื่อน ๆ ฟัง 2. ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนว่า ถ้านักเรียน เป็นลูกหมีขาวพิการ นักเรียนอยากถูก เพื่อนล้อหรือไม่ 3. ให้นักเรียนร่วมอภิปรายอีก 3 ชื่อ เรื่อง (<u>จ้าวป่า</u> <u>นกนางแอ่น</u> <u>ลิงน้อยอวดเก่ง</u>)
9	กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 12.00 – 12.30 น.)	1. ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียน นักเรียน อยากเป็นนางพวง หรือเขี้ยวขาว ภานวาดสัตว์ตัวไหนสวยงามที่สุด เล่นเกมแข่งกันเขียนชื่อตัวละคร ใครจำชื่อได้มากที่สุด

ตารางการบำบัดด้วยหนังสือ กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
สัปดาห์ที่ 1 - 10

สัปดาห์ที่	วัน เดือน ปี/เวลา	กิจกรรม
10	จันทร์ที่ 4 มกราคม 2536 กลุ่มทดลองที่ 1 (เวลา 11.15 - 11.45 น.) กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 14.30 - 15.00 น.)	1. ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับวันปี ใหม่ ใครได้ของขวัญอะไรบ้าง 2. ผู้วิจัยนำหนังสือ 4 ชื่อเรื่อง คือ <u>รถไม้ของขวัญ</u> <u>หมิน้อยกับไม้เท้าวิเศษ</u> <u>หมิกลับใจ</u> และ <u>มดดำสำนักผิ</u> ให้ นักเรียนนำกลับไปอ่าน
10	พุธที่ 6 มกราคม 2536 กลุ่มทดลองที่ 1 และ กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 11.15 - 11.35 น.)	1. ตรวจสอบการอ่าน โดยให้นักเรียน ตอบคำถามจากแบบฝึกหัด
10	ศุกร์ที่ 8 มกราคม 2536 กลุ่มทดลองที่ 1 (เวลา 11.10 - 11.50 น.)	1. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่าเรื่องที่ได้อ่านมา ให้เพื่อน ๆ ฟังเป็นแบบต่อนิทาน ให้ นักเรียนเริ่มเล่าคนหนึ่ง แล้วให้เพื่อน ๆ ช่วยเสริมจนจบ ครบทั้ง 4 ชื่อเรื่อง 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น พร้อมทั้งร่วมอภิปรายเรื่องที่ได้อ่าน

ตารางการบำบัดด้วยหนังสือ กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2
สัปดาห์ที่ 1 - 10

สัปดาห์ที่	วัน เดือน ปี/เวลา	กิจกรรม
10	กลุ่มทดลองที่ 2 (เวลา 15.00 - 15.30 น.)	1. ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการ ประดิษฐ์ของเล่นด้วยตนเอง นักเรียน เคยทำหรือไม่ ประดิษฐ์อะไร แล้ว นักเรียนมีความภูมิใจหรือไม่

หมายเหตุ เฉพาะกลุ่มทดลองที่ 1 ซึ่งต้องมีการอภิปรายกลุ่มเกี่ยวกับหนังสือที่นักเรียนได้อ่าน เนื่องจากนักเรียนทุกคนต้องอ่านให้ครบทั้ง 4 ชื่อเรื่องในแต่ละสัปดาห์ (40 ชื่อเรื่องในการทดลอง 10 สัปดาห์) เพื่อให้การทดลองเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสะดวกในการเล่าเรื่อง ผู้วิจัยจะให้นักเรียนแต่ละกลุ่มย่อยรับผิดชอบจัดตัวแทน (ซึ่งจะหมุนเวียนกันภายในกลุ่ม) มาเล่าเรื่องเกี่ยวกับหนังสือในแต่ละสัปดาห์ โดยแต่ละกลุ่มย่อยรับผิดชอบชื่อเรื่องดังต่อไปนี้ (แต่อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม)

กลุ่มย่อยที่ 1 วันเกิดคุณม้าว หมูหวานกลับใจ คำสาปนางฟ้า พรานโหด ปลิงกับปลา โอมกับคำใส ช้างอวดเก่ง สองสหาย จ้าวป่า รถม้าของขวัญ ผู้สำนักผิด ไก่ป่าไก่อ้วน แม่โคกับเสือโคร่ง มดคำสำนักผิด

กลุ่มย่อยที่ 2 ลูกรัก บทเรียนของลูกหนู จุกกลับใจ ลูกหงส์กตัญญู แจกันดินเหนียว แปะขาวแปะดำ ลูกหมูผู้ซื่อสัตย์ เต่า งู กา นกนางแอ่น หมิน้อยกับไม้เท้าวิเศษ สิงโตเจ้าปัญญา เจ้ากบปากกว้าง กระรอกเก่งกระต่ายดี

กลุ่มย่อยที่ 3 โคมเด็กดี หนูเด็กดี เกาะอบายมุข วัชรุณี ดินแดนแห่งอารมณ์ ลูกหมูไม่มีเพื่อน ลูกไก่แสนสวย ลูกช้างเกเร เพื่อนแท้ หมักกลับใจ ฟังแป้น อบายแม่ไก่เทา สิงน้อยอวดเก่ง

ภาคผนวก ง
บรรณทัศน์หนังสือที่ใช้ในการทดลอง

กลุ่มศิลปินคันทนา (นามแฝง). วันเกิดคุณม้าว. ภาพโดย กลุ่มศิลปินคันทนา (นามแฝง)

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2532.

คุณอู๊ด เป็นหนูที่ชอบขี้อยู่ตลอดเวลา บุคลิกกระโดดกระเดกทำหน้าที่เป็นพ่อครัว คุณโต้งเป็นไก่ที่มีนิสัยชอบดุกีวี่มาก และชอบสั่งงาน บุคลิกเป็นคนโหวกเหวก และชอบโอ้อวด คุณม้าวเป็นกระต่าย ชอบกินไอศกรีมในขณะที่ทำงาน คุณคำรณเป็นสิ่งโต เป็นเจ้าของร้านขายไอศกรีม พอถึงวันเกิดคุณม้าว คุณอู๊ดซึ่งเป็นพ่อครัวยกไข่ออกมาแต่ที่พื้นสั่นจึงทำให้ไข่อะล้นแตกหมด ส่วนคุณคำรณเอาไอศกรีมมาเลี้ยง ทุกคนสนุกสนานรื่นเริง ร้องเพลง เต้นรำ ถึงเวลาที่ต้องเอาไอศกรีมมากิน แต่ทุกคนก็ต้องผิดหวัง เพราะไอศกรีมหายหมด ต่างคนต่างโทษกันเอง ปัดความรับผิดชอบกัน ในที่สุดก็รู้ว่าคุณอู๊ดเป็นผู้กินไอศกรีมทั้งหมด เพราะคุณอู๊ดนอนตื่น และปวดท้องต้องเหิดอร่อนถึงหมอมารักษา

กิ่งแก้ว รัชมิบุญ. ลูกรัก. ภาพโดย จารุงษ์ จันทรเพชร. กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ,

2530.

เรื่องนี้กล่าวถึงครอบครัวที่อบอุ่น จนคนในหมู่บ้านยกย่องให้เป็นครอบครัวตัวอย่าง ครอบครัวนี้มีลูกชายชื่อปานและลูกสาวชื่อปอ ปานและปอเป็นเด็กดีทั้งคู่ เชื่อฟังพ่อแม่ มีสัมมาคารวะ ว่านอนสอนง่าย รักสัตว์ ซึ่งตรงข้ามกับสมพงษ์เพื่อนของปาน ที่ชอบรังแกสัตว์ วันหนึ่งสมพงษ์ไปยิงนกที่ท้ายทุ่ง กระสุนดินพลาตไปโดนรังผึ้ง ผึ้งผึ้งจึงรุมต่อยเอา เป็นผลกรรมที่ได้รังแกสัตว์ ส่วนปอแก้วมีเพื่อนชื่อจินดา วันหนึ่งขณะเล่นว่าวด้วยกัน จินดาแย่งว่าวจากปอแก้ว ปอแก้วจึงเข้าทำร้ายจินดาทันที พ่อเห็นดังนั้นจึงสอนปอแก้วว่าไม่สมควรที่จะไปต่อสู้อัน ถ้าเราปล่อยให้อารมณ์โมโหเข้าครอบงำจิตใจบ่อย ๆ มักทำอะไรรู้อวามไม่ยั้งคิด เรียกว่าเป็นคนขาดสติ ไม่มีความอดทนอดกลั้น มีแต่เรื่องตามมา

กุลวรา ชุพงษ์ไพโรจน์. ความรักของแม่นก. ภาพโดย บ้านเด็ก (นามแฝง).

กรุงเทพฯ : ต้นอ่อน, 2532.

นุ่นเป็นเด็กหญิงที่น่ารัก บ้านของนุ่นอยู่นอกเมือง บริเวณบ้านของนุ่นมีต้นไม้ร่มรื่นที่ชายคาใกล้หน้าต่างของนุ่นมีนกกระจอกคู่หนึ่งมาทำรัง ทุก ๆ วันในตอนเช้า นุ่นจะนำเอาเศษข้าวไปโปรยให้แก่บรรดานกทั้งหลาย นุ่นมีความสุขมากที่ได้ให้อาหารแก่บรรดานกทั้งหลาย มีอยู่วันหนึ่งนุ่นได้ยินเสียงร้องของนกดังมากและร้องไม่ยอมหยุด นุ่นจึงออกมาดูที่หน้าต่างจึงได้พบว่า นกเอี้ยงจะมาทำร้ายนกกระจอก นุ่นจึงได้ไล่ นกเอี้ยงไป แม่นกกระจอกหยุดเสียงร้องและรีบไปที่รังของตนเอง และได้หันมามอง นุ่นด้วยสายตาแสดงความขอบคุณ

กุลวรา ชุพงษ์ไพโรจน์. โตมเด็กดี. ภาพโดย บ้านเด็ก (นามแฝง). กรุงเทพฯ

: ต้นอ่อน, 2535.

เรื่องนี้ได้กล่าวถึงเด็กชายโตม ซึ่งเป็นเด็กดี ขยันขันแข็ง เชื่อฟังคำสั่งสอนของแม่ และช่วยแม่ทำงานบ้านเสมอ อยู่มาวันหนึ่งแม่ป่วย จะต้องหาสมุนไพรที่อยู่ในป่าลึกหลังภูเขาด้านทิศตะวันตก คือ เกสรดอกบัวสีแดง จะต้องนำมาให้ก่อนตะวันตกดิน โตมจึงรีบออกเดินทางทันที เขาต้องผจญกับสัตว์ร้ายต่าง ๆ แต่จากผลแห่งความกตัญญู ทำให้เขานำดอกบัวกลับมารักษาแม่ให้หายป่วย และได้เพื่อน ๆ ช่วยในยามทุกข์ยากอีก คือ ลูกหมู ลูกห่าน และลูกหมา ทั้งหมดก็อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

จี๊เอ๋ (นามแฝง). ผู้สืบทอด. ภาพโดย พล (นามแฝง). กรุงเทพฯ :

ธีรสาสน์. ม.ป.ป.

หนูนิด ซึ่งเป็นเด็กหญิงที่มีนิสัยเห็นแก่ตัว โมโหง่าย ทำอะไรเอาแต่ใจตนเอง โดยไม่ยอมฟังเสียงผู้อื่น หนูนิดไม่เคยที่จะเป็นมิตรกับใคร แม้ว่าแม่ของหนูนิดจะพรีสอนสั่งเท่าใดก็ไม่สำเร็จ แม่ของหนูนิดก็ได้แต่วิตกกังวลถึงอนาคตของหนูนิดว่าจะเป็นอย่างไร ต่อมาวันหนึ่งหนูนิดได้เห็นความกตัญญูของลูกหนูที่มีต่อแม่หนูที่ตาบอด คอยระมัดระวังภัยที่จะเกิดกับแม่หนู ทำให้หนูนิดเกิดความละอายใจ ตั้งแต่นั้นมาหนูนิดก็เปลี่ยน เป็นหนูนิดที่มีนิสัยดีและเพื่อน ๆ ก็รักหนูนิดทุกคน

จินตนา ไบกาซุย์. หมุหวานกลับใจ. ภาพโดย ปรีดา ปัญญาจันทร์. กรุงเทพฯ : ตันอ้อ, 2533.

หมุหวานเป็นน้องสาวของหมุแดง อายุห่างกัน 2 ปี หมุแดงเป็นเด็กน่ารัก มีจิตใจอ่อนโยน ชอบช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน ส่วนหมุหวานมีแต่เล่นซุกซน ชอบทำให้บ้านสกปรก พ่อแม่จึงเอ็นดูและให้รางวัลหมุแดงบ่อยๆ หมุหวานจึงมีความรู้สึกที่พ่อแม่รักหมุแดงมากกว่าตนเสมอ หมุหวานจึงน้อยใจและพาลโกรธหมุแดง เมื่อวันเกิดหมุแดง หมุแดงได้ตุ๊กตาเป็นของขวัญ หมุแดงรักมาก หมุหวานอิจฉาคิดจะเอาตุ๊กตาไปทิ้งริมคลอง หมุหวานสะดุ้งก่อนเห็นล้มลงสลบ หมุแดงและพ่อแม่วิ่งไปกอดและพยาบาลหมุหวาน หมุหวานสำนึกได้ถึงการกระทำของตนเองและรู้ว่าทุกคนยังรักหมุหวานเหมือนเดิม

ชำนานู ศรีหน้า. บทเรียนของลูกหนู. ภาพโดย จันท์เจ้าขา (นามแฝง). กรุงเทพฯ : ตันอ้อ, 2534.

ที่ชายป่าแห่งหนึ่ง มีสระน้ำกว้าง เป็นที่อาศัยของสัตว์หลายชนิด บริเวณขอบสระมีหนูครอบครัวหนึ่งอาศัยอยู่กับลูกเล็ก ๆ สามตัว ลูกหนูทั้งสามชอบซุกซนหนีไปเที่ยววันหนึ่งฝนตกหนัก ลูกหนูทั้งสามต้องตามพ่อแม่หลบภัยไปอยู่ในรู เมื่อฝนหยุดตก ลูกหนูทั้งสามก็โผล่ออกจากรู มองเห็นฝูงกบเล่นน้ำในสระอยู่อย่างสนุกสนาน ลูกหนูจึงคิดอยากจะลงไปเล่นน้ำบ้าง แต่พ่อแม่หนูห้ามเอาไว้ในขณะที่พ่อแม่เผลอ ลูกหนูทั้งสามก็แอบไปเล่นน้ำ ลูกหนูตัวเล็กเกือบจมน้ำตายเพราะความไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่

ชื่นใจ พลายเวช. หนูเด็กดี. ภาพโดย บ้านเด็ก (นามแฝง). กรุงเทพฯ : ตันอ้อ, 2533.

เด็กหญิงหนู เป็นเด็กดี เด็กดีต้องไปโรงเรียนทุกวัน ตั้งใจเรียน ไม่ดื้อรั้น รู้จักช่วยเหลือมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ไม่หวังของเอาไว้คนเดียว มีหน้าตายิ้มแย้ม ใครเห็นก็อยากเข้าไปคุยด้วย มีมานะอดทน ไม่ขี้บ่น เคารพในกฎเกณฑ์ มีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ ไม่พูดปด ใช้วาจาสุภาพไม่พูดคำหยาบ ไม่ก้าวร้าว รู้จักประหยัด ละครักษาความสะอาดแห่งตน เรื่องนี้เป็นตัวอย่างให้เด็กได้รู้ว่าเด็กดีนั้นควรเป็นอย่างไร

ถวัลย์ มาศจรัส. สิงโตเจ้าปัญญา. ภาพโดย วราพงษ์ พงศ์เจตน์พงศ์.

กรุงเทพฯ : ตันอ้อ, 2534.

ณ ที่แห่งหนึ่ง มีฝูงสิงโตกลุ่มหนึ่งอาศัยอยู่ มีสิงโตแก่และสิงโตหนุ่ม สิงโตแก่มีหน้าที่คอยดูแลและสั่งสอนสิงโตหนุ่ม ต่อมาเกิดการเลือกหัวหน้าฝูง สิงโตหนุ่มได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้าฝูง สิงโตหนุ่มขับไล่สิงโตแก่ออกไปจากที่แห่งหนึ่ง เพื่อสิงโตหนุ่มจะได้อยู่ตามลำพังไม่มีใครคอยสั่งสอน อยู่ต่อมาฝูงจึงจอกมาปิดล้อมและบอกให้ออกไปจากที่แห่งหนึ่ง ทั้งสองจึงต่อสู้กันด้วยปัญญา สุนัขจึงจอกจึงให้สิงโตแก่ปัญหา ถ้าแก้ได้พวกสุนัขจึงจอกจะยอมออกไปจากที่แห่งหนึ่งเอง ปัญหาคือ ทำอย่างไรจึงจะเอาชนะถ้ามาขึ้นเป็นเชือกได้ สิงโตหนุ่มคิดอยู่นานแต่ไม่สำเร็จ สิงโตหนุ่มตัวหนึ่งแนะนำให้ไปถามสิงโตแก่ สิงโตแก่ก็บอกให้เอาเชือกมาขม้มตรวมกันแล้วจุดไฟเผา เอาผ้าคลุมไว้อย่าให้โดนลม มันจะปลิว ด้วยปัญหาดังกล่าวจึงทำให้สุนัขจอกยอมแพ้ไป สิงโตหนุ่มจึงยอมให้สิงโตแก่กลับมาอยู่ด้วยกัน และยอมรับคำสั่งสอนของสิงโตแก่เช่นเดิม

นพดล จันเพ็ญ. คำสาปนางฟ้า. ภาพโดย จันท์เจ้าขา (นามแฝง). กรุงเทพฯ

: ตันอ้อ, 2534.

ป้อมเป็นเด็กชายแสนซน ชอบรังแกสัตว์ วันหนึ่งจึงถูกนางฟ้าสาปให้เป็นนกพิราบสีขาว ในขณะที่ป้อมเป็นนกพิราบ ป้อมก็ถูกรังแกมาตลอด ไม่ว่าโดยคนหรือสัตว์ต่าง ๆ จนกระทั่งได้รับบาดเจ็บตกลงไปในบ้านของเด็กหญิงป้อม ผู้มีจิตใจโอบอ้อมอารี เธอรักษาจนป้อมหายดีแล้วก็ปล่อยป้อมไป เพราะเห็นว่าการกักขังนกไว้เป็นการกระทำให้นกไม่มีความสุข ที่แย่ที่สุดป้อมก็รู้สึกตัว กลับตัวเป็นคนดี นางฟ้าจึงมาปรากฏตัวอีกครั้ง และสาปให้ป้อมกลับกลายเป็นเด็กชายอีกครั้ง

นพดล จันทรเพ็ญ. จุกกลับใจ. ภาพโดย นพดล อิทธิพงศ์สกุล กรุงเทพฯ :
ต้นอ้อ, 2531

เด็กชายจุกเป็นลูกชาวสวน มีนิสัยรักสนุก แก่น ไม่ชอบช่วยงานพ่อแม่ ชอบเที่ยวในป่า ในขณะที่เด็กชายจุกหนีไปเที่ยวในป่านั้นก็ได้พบบรรดาสัตว์ต่าง ๆ มากมาย เช่น นก ผีเสื้อ ผึ้ง ไล่เตียน ล้วนแล้วแต่ทำประโยชน์มากมายมีหน้าที่ที่ต้องช่วยเหลือพ่อแม่กันทั้งนั้น ส่วนตัวจุกกลับทำตัวไม่มีประโยชน์ จุกได้สำนึกถึงความถูกต้องจึงเดินทางกลับบ้านและได้ช่วยเหลือพ่อแม่ทุกอย่างทำให้พ่อแม่ภูมิใจในตัวจุกมาก

น้ำพรม พินิจวรรณศิลป์. เกาะอบายมุข. ภาพโดย บ้านเด็ก (นามแฝง).
กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ, 2533.

ณ เกาะ ๆ แห่งหนึ่งมีชื่อว่าเกาะสงบสุข มีหาดทรายที่สวยงาม มีน้ำทะเลสะอาดใส บนเกาะอุดมด้วยพืชผลไม้และเป็นที่อยู่อาศัยของพลเมืองลิงฝูงหนึ่ง ลิงทุกตัวเคารพกฎหมาย ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรม ไม่นิยมอบายมุข ต่อมาไม่นานก็มีลิงหูขวางตัวหนึ่งเกเรประชนกติชั่ว และได้เที่ยวยุยงลิงตัวอื่นให้ทำชั่วตาม พลเมืองลิงพากันดูไม่ได้ จึงลงโทษด้วยการจับลิงนิสัยไม่ดีลอยแพไปติดที่เกาะอบายมุข ซึ่งมีแต่สิ่งชั่วร้ายทุกอย่าง ลิงหูขวางถูกรังแกจากพวกชั่วร้าย ถูกขโมย จนลิงหูขวางไม่เหลืออะไรติดตัวเลย ลิงหูขวางเริ่มคิดถึงความหลังครั้งในอดีตที่มีความสุขบนเกาะสงบสุข จึงพาตัวเองกลับมาที่เกาะ และสารภาพในความผิดของตน พร้อมทั้งสัญญาว่าจะปฏิบัติเป็นคนดี ซึ่งผลสุดท้ายลิงหูขวางก็กลับมามีความสุขอีกครั้งหนึ่ง

บุตร (นามแฝง). พั่งแป้น. ภาพโดย รงค์ (นามแฝง). กรุงเทพฯ :

ไทยวัฒนาพานิช. 2528.

พั่งแป้นเป็นลูกช้างที่มีลักษณะพิเศษคือหูใหญ่ผิดปกติ จึงถูกล้อและกลั่นแกล้งจากช้างในโขลงเดียวกัน วันหนึ่งเสียงปืนดังขึ้นคล้ายกับมีคนมาล่าสัตว์ บรรดาช้างทั้งหลายต่างก็วิ่งหนีกัน จึงทำให้พั่งแป้นพลัดพรากจากแม่ของมัน ต่อมาฤดูแล้งมาถึงพืชก็ตายกันหมด ทำให้ไม่มีอาหารกิน บรรดาช้างโขลงทั้งหลายจึงขับไล่พั่งแป้นออกจากโขลง เพราะถือว่าพั่งแป้นเป็นตัวอับโชค พั่งแป้นต้องเร่ร่อนจนกระทั่งเจอเสือดำที่กำลังจะไล่จับพั่งแป้น ทำให้พั่งแป้นตกหน้าผาลงมา แต่เพราะใบหูอันกว้างใหญ่ของพั่งแป้นนี้เองพั่งแป้นจึงรอดตาย ขณะที่พั่งแป้นตกลงมาจากหน้าผา เจ้าจิ้งจอกคิดว่าพั่งแป้นต้องบินได้แน่ ๆ ทั้งสองจึงเป็นเพื่อนต่อกันและฝึกสอนให้พั่งแป้นบินได้ ขณะที่พั่งแป้นกำลังบินอยู่นั้น ไฟป่ากำลังไหม้อยู่ พั่งแป้นเห็นบรรดาช้างโขลงที่วิ่งหนีไฟอยู่นั้นเป็นช้างโขลงที่พั่งแป้นเคยอยู่ และได้เห็นแม่ของพั่งแป้น จึงช่วยชี้บอกทางให้วิ่งไปในทางที่หนีไฟ ช้างโขลงทุกตัวรอดตายเพราะพั่งแป้น และยอมรับพั่งแป้นมาอยู่รวมด้วย ทำให้พั่งแป้นมีความสุขและได้เจอกับแม่ของมัน

พรจันทร์ จันทวิมล. พรวานโหด. ภาพโดย อัศวิน อรุณแสง. กรุงเทพฯ :

อาเชียนโปรโมชั่น. 2531.

อนันตภัย และ จุลนันทภัย เป็นลิงที่มีความกตัญญู ได้ดูแลปรนนิบัติแม่ที่ตาบอดมาโดยตลอด วันหนึ่ง มีชายผู้หนึ่งสำเร็จการศึกษาจากตักศิลา ก่อนจะจากสำนักตักศิลา มา อาจารย์ของชายผู้นี้ได้สั่งสอนว่า ผู้มีการศึกษาไม่ควรเบียดเบียนผู้อื่นให้เดือดร้อน การเบียดเบียนผู้อื่นฟ้าดินจะลงโทษ แต่ชายผู้นี้ไม่เชื่อฟังคำสอนของอาจารย์ ยึดอาชีพเป็นพรวานล่าสัตว์ จนกระทั่งมาเจอแม่ลิง ก็หมายจะยิงลูกลิงทั้งสองเห็นดังนั้นก็ขอเอาชีวิตตนเองเข้าแลก ขอให้แม่ปลอดภัย แต่พรวานโหดกลับยิงลิงทั้งสามตัวนั้นเสีย เมื่อพรวานโหดเดินกลับไปถึงบ้าน ก็เห็นไฟลุกไหม้บ้านภรรยาและลูกตายในกองไฟ ส่วนตัวพรวานโหดเองก็โดนธรณีสูบสิ้นชีวิต

พรจันทร์ จันทวิมล. ลูกหงส์กตัญญู. ภาพโดย จารุพงษ์ จันทรเพชร.

กรุงเทพฯ : ตันอ้อ, 2535.

พ่อแม่หงส์เลี้ยงดูลูกหงส์อย่างยากลำบากกว่าจะเติบโตใหญ่ได้ เมื่อลูกโตพอ ก็ต้องปล่อยให้ลูก ๆ ออกไปหากินแต่ลำพัง ลูกหงส์อยู่รวมกัน พ่อแม่หงส์ย้ายไปทำกิน ที่อื่น เวลาผ่านไปหลายปี ลูกหงส์อยู่กันด้วยความสุขและคิดจะกลับไปปรนนิบัติรับใช้พ่อแม่ เพื่อเป็นการตอบแทนพระคุณ กว่าลูกหงส์จะเดินทางมาพบพ่อแม่หงส์ได้ ก็ต้องเจออุปสรรคมากมาย แต่ในที่สุดผลแห่งกรรมดี ทำให้ลูกหงส์กลับมาปรนนิบัติเลี้ยงดูพ่อแม่ของตนได้สำเร็จ

พรจันทร์ จันทวิมล. วิญญู. ภาพโดย อัครวิน อรุณแสง. กรุงเทพฯ :

อาเชียนโปรโมชั่น, 2531.

ณ ต้นไทรใหญ่ในป่าหิมพานต์ เป็นที่อาศัยของสัตว์สามชนิด คือ ช้าง ลิง และนกกระโทก สัตว์ทั้งสามตัวไม่ค่อยชอบกันมากนัก ลิงถือว่าตนฉลาด ช้างถือว่าตนแข็งแรง นกกระโทกถือว่าบินเก่ง สัตว์ทั้งสามพยายามกลั่นแกล้งกันอยู่เสมอ จนไม่เป็นอันทำมาหากิน ทั้งสามจึงหันหน้าเข้าปรึกษากันเลือกนกกระโทกเป็นหัวหน้า เพราะมีวิญญูสูงสุด และแบ่งหน้าที่รับผิดชอบกันดังนี้ นกกระโทกมีหน้าที่บินไปหาแหล่งอาหาร ที่อุดมสมบูรณ์ ช้างมีหน้าที่พาไป ส่วนลิงมีหน้าที่เก็บผลไม้ ทั้งสามทำหน้าที่กันอย่างดี ต่างพึ่งพาอาศัยกัน หลังจากนั้นมาทั้งสามก็เป็นเพื่อนที่ดีต่อกัน

พรทิพย์ รามสูตร. ไก่ป่า ไก่บ้าน. ภาพโดย บ้านเด็ก (นามแฝง). กรุงเทพฯ :

ตันอ้อ, 2535.

ไก่ป่าและไก่บ้านไม่พอใจในสิ่งที่เป็นอย่างอยู่ อยากจะแลกเปลี่ยนที่อยู่กัน คือไก่ป่าเห็นว่าไก่บ้านสบายกว่า และไก่บ้านเห็นว่าไก่ป่าอยู่ในป่าคงจะดีกว่า ทั้งสองจึงตกลงเปลี่ยนกัน แต่เมื่อไก่ทั้งสองแลกเปลี่ยนกันแล้ว ไก่ทั้งสองก็ไม่สามารถที่จะอยู่อย่างมีความสุขเหมือนที่คิดไว้ ทั้งสองกลับมาพบกันที่ชายป่าอีกครั้ง และตกลงกันว่าต่างจะกลับไปอยู่ในที่เดิมของตน ไก่บ้านเดินกลับบ้าน ไก่ป่าเดินเข้าป่า ทั้งคู่คิดว่าไม่ว่าจะเป็นอย่างไร อยู่ที่ไหน ก็ย่อมมีสิ่งดีและไม่ดีเสมอ

พรทิพย์ รามสูตร. แจกันดินเหนียว. ภาพโดย สุธรรม กังวาลไกร.

กรุงเทพฯ : ต้นอ่อน, 2534.

เด็กหญิงแมวเหมียวเป็นเด็กยากจน แต่มีจิตใจโอบอ้อมอารี รักเพื่อน ๆ ทุกคน และชอบช่วยเหลืองานของส่วนรวมเสมอ เด็กหญิงแมวเหมียวจึงเป็นที่รักของครูและเพื่อน ๆ ทุกคน แมวเหมียวรักดอกไม้มาก ทุก ๆ เช้าแมวเหมียวจะต้องเอาดอกไม้ที่บ้านมาปักแจกันที่โรงเรียนเสมอ ๆ ก่อนปิดภาคเรียนภาคแรกแมวเหมียวตั้งใจจะทำความสะอาดห้องเรียนก่อนที่จะกลับบ้าน ขณะที่ทำความสะอาดอยู่นั้นแจกันได้ตกลงแตก แมวเหมียวเสียใจกับการกระทำของตนเองเป็นอย่างมาก จึงได้ไปบอกบิดา บิดาของแมวเหมียวได้สอนการทำแจกันจากดินเหนียวให้ เมื่อเปิดเทอมแมวเหมียวจึงเอาแจกันดินเหนียวไปแทนแจกันอันเก่าที่แตกไป และได้สารภาพกับคุณครูว่าเธอเป็นผู้ทำแจกันแตก คุณครูของแมวเหมียวไม่โกรธและยังชมแมวเหมียว ขอให้แมวเหมียวรักษาความดีเอาไว้ เพราะความดีนั้นไม่มีวันแตกสลายไปและจะอยู่คู่กับเราตลอดไป แมวเหมียวมีความสุขมาก และตั้งใจว่าจะทำแจกันจากดินเหนียวแจกแก่เพื่อน ๆ ที่ไม่มีแจกัน

พรทิพย์ รามสูตร. ปลิงกับปลา. ภาพโดย เบญจรงค์ ทิพย์สกุล. กรุงเทพฯ : ต้นอ่อน, 2534.

ในหนองน้ำแห่งหนึ่งปลิงถูกเหยียดหยามจากฝูงปลา ว่าเป็นสัตว์น้ำที่สกปรกและน่าเกลียดที่สุด เป็นสัตว์กินเลือด เพราะฉะนั้นไม่ควรจะอยู่ในหนองน้ำร่วมกับพวกเรา พวกปลิงแย้งว่าธรรมชาติสร้างพวกเรามาอย่างนี้ ธรรมชาติย่อมสร้างทุกอย่างให้อยู่ในสภาพสมดุลย์ ยุงถูกกล่าวหาว่าไม่ดี เพราะกินเลือด แต่ยุงก็ทำประโยชน์วางไข่ออกเป็นลูกน้ำให้ปลาดตัวเล็กกิน ปลาดตัวเล็กมีชีวิตให้ปลาดตัวใหญ่กิน ปลาดตัวใหญ่เป็นอาหารของคน คนถูกยุงกินเลือดไม่มีสัตว์ชนิดไหนได้เปรียบเสียเปรียบ สัตว์ทุกตัวมีประโยชน์และโทษทั้งนั้น พวกปลิงก็มีประโยชน์ คนกลัวปลิงจึงไม่กล้ามาจับปลา พวกปลิงจึงอยู่อย่างปลอดภัย และเป็นการรักษาอาหารของคนเอาไว้ให้เหลือในอนาคต แต่ในเมื่อปลาไม่ยากให้ปลิงอยู่ร่วมหนองน้ำ พวกปลิงจึงจากหนองน้ำไป ในไม่ช้าคนก็เข้ามาจับปลาเกือบหมด ปลาทั้งหลายเพิ่งสำนึกได้แต่ก็สายไปแล้ว

พรรรัตน์ ดำรง. ดินแดนแห่งอารมณ์. ภาพโดย ชีระพันธ์ ลอไพบูลย์. กรุงเทพฯ :
ปลาตะเพียน. 2534.

ในดินแดนเล็กๆแห่งหนึ่งที่เรียกว่า ดินแดนแห่งอารมณ์นี้เป็นที่อยู่ของ คุณ
ความรัก คุณความเหงาม คุณซื่อจก คุณความเศร้า คุณความโกรธ คุณความโกรธ
มีพี่น้อง 3 คน คือ คุณโกรธมาก คุณโกรธน้อย คุณโกรธนิดหน่อย ดินแดนแห่งนี้มีความ
สุขพอสมควร จนกระทั่งวันหนึ่งสามพี่น้องได้มีเรื่องทะเลาะกันเนื่องจากคุณโกรธนิดหน่อย
มีความเห็นว่าความโกรธไม่เห็นจะดีอย่างไร การมีเพื่อนและการยิ้มแย้มเข้าหากัน
ต่างหากเป็นสิ่งที่น่าทำ คุณโกรธมากไม่พอใจน้อง ๆ มาก จึงทำลายขว้างปาสิ่งของ
และทำลายต้นไม้ตายเป็นจำนวนมาก เมื่อคุณโกรธมากเริ่มหายโกรธ จึงได้รู้ว่าได้ทำ
ความเสียหายให้ผู้อื่นมากมาย คุณโกรธมากเสียใจและร้องไห้กับการกระทำที่ไม่ดีของ
ตนเอง เมื่อน้ำตาของคุณโกรธมากตกลงสู่พื้นดินทำให้ต้นไม้กลับมีชีวิตขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง
พร้อมกันนั้นเพื่อน ๆ ทุก ๆ คนก็พร้อมที่จะให้อภัยคุณโกรธมาก และคุณโกรธมากได้ยิ้ม
ให้ทุก ๆ คนเห็นเป็นครั้งแรก

มานพ ถนอมศรี. เจ้ากบปากกว้าง. ภาพโดย ศักดิ์ชัย เกียรติธนาสินทร์.
กรุงเทพฯ : ต้นอ่อน. 2535.

เรื่องเจ้ากบปากกว้างนี้เป็นเรื่องของกบตัวหนึ่งที่หลงเงาตัวเอง ว่ามีปาก
สวยงามและใช้ประโยชน์ได้ดี และได้เที่ยวคุ้ยปากของสัตว์อื่น ผลสุดท้ายมาเจอ
ได้คุ้ยงู งูเลยกินกบตัวนั้นเสีย เจ้ากบปากกว้างกว่าจะรู้ว่าปากของใครยอมดีและ
เหมาะสมกับตัวเอง ทุกอย่างก็สายเกินไปเสียแล้ว เพราะความหลงตัวเองของเจ้า
กบปากกว้างแท้ ๆ

มานพ ถนนศรี. โอมกับคำใส. ภาพโดย บ้านเด็ก (นามแฝง). กรุงเทพฯ

: ต้นอ้อ. 2533.

โอมกับคำใสชอบยิ่งนัก วันหนึ่งโอมยิ่งถูกแม่นกกระจับตาย ลูกนกน้อยก็บินลงมาอยู่ข้าง ๆ ศพแม่ โอมกับคำใสเฝ้าลูกนกกลับมาเลี้ยง โดยนำเชือกมาผูกข้อเท้านกไว้ เด็กทั้งสองต่อกรงให้นกอยู่ และหาอาหารมาให้กินแต่ลูกนกไม่กิน คำใสจึงเอาลูกมะพร้าวมาทำรังแขวนไว้ และปลดเชือกที่ผูกเท้านกออก ลูกนกดีใจบินไปอย่างสดชื่น แล้วกลับมาเกาะที่รังมะพร้าวอีก ทำให้เด็กทั้งสองดีใจ รู้สึกว่าตนสามารถเลี้ยงนกได้สำเร็จ ทั้งสองสำนึกได้ว่า การทำลายชีวิตของผู้อื่นนั้นไม่ดีและไม่ถูกต้อง จึงเอาหนังสือที่ของตนมาสับจนละเอียด แล้วสัญญากันว่าจะไม่ยิงนกหรือรังแกสัตว์อื่นอีกเลย

มาลา คำจันทร์. แพะขาวแพะดำ. ภาพโดย วราพงษ์ พงษ์เจตน์พงษ์.

กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ. 2533.

ณ ป่าใหญ่แห่งหนึ่งอันอุดมสมบูรณ์ไปด้วยพืชพันธุ์ต่าง ๆ สองฝั่งลำธารมีสะพานไม้ล้มอยู่แห่งหนึ่ง สัตว์ป่าสองฟากลำธารใช้เป็นที่พักผ่อนไปมาหากินกัน ข้างล่างสะพานคือสายน้ำเชี่ยวลึกมาก หากสัตว์ตัวใดพลัดตกลงไปยากที่จะรอดชีวิต มีแพะป่าอยู่ฝูงใหญ่ฝูงหนึ่งหากินอยู่ฝั่งซ้ายของลำธาร อีกฝูงหนึ่งหากินอยู่ฝั่งขวาของลำธาร วันหนึ่งฝูงแพะน้อยสีขาวอยากไปเที่ยวฝั่งขวาของลำธาร ส่วนลูกแพะน้อยสีดำก็อยากไปเที่ยวฝั่งซ้าย สัตว์น้อยทั้งคู่ไปขออนุญาตแม่ แม่ของแพะน้อยทั้งคู่อนุญาต และได้เตือนลูกว่าอย่าอวดเก่ง ตอนข้ามสะพานถ้ามีสัตว์อื่นอยู่บนสะพานให้เขาข้ามมาก่อน เมื่อลูกแพะทั้งคู่มาถึงสะพาน แพะดำอยู่สะพานฝั่งขวา แพะขาวอยู่ฝั่งซ้าย ต่างฝ่ายต่างไม่ยอมถอยให้อีกฝ่ายหนึ่งไป เนื่องจากสะพานแคบ ทั้งคู่สวนกันไม่ได้ จึงตกจากสะพานจมหายไป

ระวี นิยมมานะเกียรติ. ลูกหมี่ไม่มีเพื่อน. ภาพโดย สมชาย เวชวิทย์. กรุงเทพฯ :
สุวีริยาสาส์น. 2530.

เนื้อหากล่าวถึงลูกหมี่ซึ่งร่ำรวยเงินทองและที่ดินมากมาย แต่นิสัยของลูกหมี่ไม่ดี ชอบเอาเปรียบเพื่อน ๆ แม้แต่ลิงดำซึ่งลูกหมี่รักมาก ลูกหมี่ยังใช้งานหนักและเอาเปรียบอยู่เสมอ วันหนึ่งมีลายพาลิงขาวมาสัมผัสงานกับลูกหมี่ ลูกหมี่เริ่มแผนการจะให้ลิงขาวกับลิงดำจับผิดซึ่งกันและกัน ให้กระรอก กระแต และกระต่ายผิดใจกัน เพื่อตนเองจะได้ประโยชน์เต็มที่ เมื่อลิงดำและลิงขาวรู้เรื่องเข้าใจซึ่งกันและกัน และคอยดูการกระทำของลูกหมี่ ในที่สุดลิงดำ ลิงขาว กระรอก กระแต และกระต่ายพร้อมใจกันลาออกไม่ทำงานให้กับลูกหมี่อีกต่อไป

วรรณพร (นามแฝง). อุบายแม่ไก่เทา. ภาพโดย มนตรี (นามแฝง). พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 2534.

ณ ลานบ้านชายทุ่ง ลุงมื่นเลี้ยงไก่ไว้มากมาย ในบรรดาไก่เหล่านี้ เจ้ายอดมีนิสัยเกียจคร้าน ชอบแย่งของกินจากตัวอื่น เป็นไก่หัวดี เอาแต่ใจตนเอง และเห็นแก่ตัวเป็นที่สุด แม่ไก่สีเทาจึงวางแผนที่จะสอนเจ้ายอดให้รู้สำนึก โดยแกล้งเอาเชือกเส้นที่ยาวพอ ๆ กับไส้เดือนไปฝังไว้ พอเจ้ายอดมาไถ่ ๆ แม่ไก่สีเทาจะไปจิกเชือกขึ้นมา เพราะเชื่อว่าเจ้ายอดจะต้องกระโจนเข้าแย่งทันที เพราะคิดว่าเป็นไส้เดือน เหตุการณ์เป็นไปตามแผน เจ้ายอดกระโดดเข้าแย่งไส้เดือนเชือกอย่างรวดเร็วและรีบกลืนลงคอ เส้นเชือกจึงอุดล้าคอจนมันหายใจแทบไม่ออก เจ้ายอดทุรนทุรายกระโดดไปมาอย่างน่าเวทนา ไก่ต่าง ๆ พอเห็นเจ้ายอดอาการหนักก็เข้าช่วยเหลือ จนเจ้ายอดหายเป็นปกติ นับแต่นั้นมาเจ้ายอดก็เปลี่ยนนิสัยหากินได้เอง กลายเป็นไก่ที่สุภาพ ไม่เอาเปรียบใครอีกต่อไป

วิภาพันธุ์ สุขวรรณ และยงยุทธ โรจนวเรเกียรติ. เต่า งาม. ภาพโดย อนุวัฒน์ ชัยเมือง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : คึกษาพร, 2530.

ณ ที่แห่งหนึ่งมีความอุดมสมบูรณ์มาก เป็นที่อยู่ของสัตว์นานาชนิด ซึ่งรวมทั้ง เต่า งาม เต่าเป็นสัตว์ที่อาศัยอยู่ในที่แห่งนั้นมาเป็นเวลานาน ไม่เคยรบกรวนหรือเบียดเบียนสัตว์อื่นๆให้ได้รับความเดือดร้อน งามเป็นสัตว์ที่ใจร้อน โกรธง่าย อัจฉริยะ เห็นใครดีกว่าตนไม่ได้ ดังนั้นพวกสัตว์ต่าง ๆ จึงพากันได้รับความเดือดร้อนจากพวก เกเรของงามเป็นประจำ กาได้รับรู้การกระทำของงามแต่ก็ไม่รู้จะทำอย่างไร วันหนึ่งเต่าก็ออกหากิน เผอิญไปเหยียบเอาหางงามเข้า เต่าตกใจมากจึงรีบขอโทษ งามโกรธมากตรงเข้าฉกเต่าทันที แต่เต่าก็หลบด้วยความไว หดตัวนอนนิ่งอยู่ในกระดอง งามยิ่งโกรธแค้นหนักขึ้น กาซึ่งเกาเขาคูเหตุการณ์เห็นโอกาสเหมาะ จึงโฉบบินลงมาจากต้นไม้ กาจึงแหยงูให้ไปเรียนวิชาปราบเต่ากับพระอาจารย์เต่า โดยการอาสาจะพาไป กาทิ้งหลายจึงช่วยกันคาบงามไป เมื่อถึงลานหินกว้าง กาก็ปล่อยงามหล่นลงมาถึงแก่ความตาย

วิรัช ลิขลิ้งห์. ลูกช้างเกเร. ภาพโดย ธีระพันธ์ ลอไพบูลย์. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก, 2530.

เมื่อกล่าวถึงช้างชื่อพลายไม่ยอมไปโรงเรียน เป็นช้างเกเร ชอบแกล้งและทำร้ายเพื่อน ๆ เสมอ สัตว์ทุกตัวจึงไม่ยอมเล่นด้วย จึงได้รุมกันกลั่นแกล้ง ช้างพลายวิ่งตามจึงไปชนต้นไม้ พลายกลัวตาบอดจึงไปหาลูกหมอบให้ตรวจสายตา ลูกหมอบให้ตัดแวนขนาด 1,000 เท่า พลายใส่ก็เห็นอะไรตัวใหญ่ไปหมด แม่ช้างจึงอธิบายให้ฟังว่า ลูกหมอบเข้าใจผิดคิดว่าลูกช้างสายตาสั้นมาก แต่จริง ๆ แล้วพลายอ่านหนังสือไม่ออก เพราะไม่ยอมไปโรงเรียน ตั้งแต่นั้นมาพลายไปโรงเรียนและไม่เหงาอีกต่อไป

สนธิ บุญฤทธิ. ข้างอวดเก่ง. ภาพโดย สมชาย เวชวิทย์. กรุงเทพฯ :
ชมรมเด็ก. ม.ป.ป.

เนื้อหากล่าวถึง สิงโตกับช้างเป็นเพื่อนรักกัน ต่างท่องเที่ยวทำมาหากิน สิงโตเกิดคิดถึงเพื่อนก็ไปเยี่ยมเยียนถามทุกข์สุขกัน สิงโตเล่าให้เพื่อนฟังว่าตอนนี้มีพวกใจร้ายตัดไม้ทำลายป่า แล้วก็ฆ่าพวกสัตว์ตายบางทีก็จับไปใช้งาน ให้รับหนี้ไปอยู่ในป่าลึก แต่ช้างกลับหัวเราะและประมาทว่า ไม่มีใครมาสามารถทำร้ายตนได้ ต่อมาไม่นานชาวบ้านก็เข้ามาบุกรุก ฆ่าช้างตัดงาไปขาย บ้างถูกจับไว้ลากไม้ในป่า รวมทั้งข้างอวดเก่งก็ถูกจับไว้ใช้งาน ช้างจึงได้คิดว่าตัวเราไม่ควรประมาทเลย

สมถวิล คัมภลกิจ. มดดำสำนึกผิด. ภาพโดย กวี ธนรัช. กรุงเทพฯ :
ต้นอ้อ. 2535.

มดดำฝูงหนึ่งทำรังอยู่บนต้นไม้ที่ชายฝั่งแห่งหนึ่ง หัวหน้ามดดำชอบวางท่าหยิ่ง โอ้อวด ชอบชมเชยลูกน้องและเป็นมดจอมขี้เกียจ ไม่ยอมออกไปหาอาหาร ให้ลูกน้องหาอาหารมาให้ จนลูกน้องเอือมระอาคิดจะกำจัด แต่มดเผ่าห้ามไว้ ฝูงมดจึงปรึกษากันว่าจะทำอย่างไรกับหัวหน้า เมื่อปรึกษากันเสร็จ วันรุ่งขึ้นมดทั้งหมดก็ออกไปหาอาหารและก็ไม่กลับมาที่รังเก่า ปลอ่ยให้หัวหน้ามดนอนรอด้วยความหิวอยู่หลายวัน มดดำทั้งหลายจึงกลับมา และบังคับให้หัวหน้ามดดำจอมขี้เกียจลาออกจากความเป็นหัวหน้า และตั้งมดดำเผ่าเป็นหัวหน้าแทน ตั้งแต่นั้นมามดดำก็อยู่กันอย่างมีความสุข

สุชาติ อัจฉรา ชิวพันธ์. ลูกหนูผู้ซื่อสัตย์. ภาพโดย ไชยพันธ์ จันทนา.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 2534.

เนื้อหากล่าวถึงลูกหนูมินิสัตย์ ซื่อสัตย์ มินิสัตย์รอบคอบ ขยันขันแข็ง ขยันดูหนังสือ การเรียนของลูกหนูจึงดี วันหนึ่งขณะที่ลูกหนูและเพื่อน ๆ กลับบ้าน ในระหว่างทางลูกหนูได้พบเงินจำนวนหนึ่ง บรรดาเพื่อน ๆ บอกให้ลูกหนูนำเงินจำนวนนั้นแบ่งกัน แต่ลูกหนูได้เตือนเพื่อนๆ และเสนอแก่เพื่อน ๆ ให้นำเงินส่งครูเพื่อหาเจ้าของ เพื่อน ๆ ก็ยอมทำตาม ด้วยผลกรรมแห่งความดี ลูกหนูจึงได้รับโล่ทองจากโรงเรียนเป็นผลตอบแทนความซื่อสัตย์

สุภา สิริสิงห์. ลูกไก่แสนสวย. ภาพโดย นิลป จัง. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ
: สิริยบรรณ. 2523.

แม่ไก่ตัวหนึ่งมีลูก 10 ตัว ตัวสุดท้ายเกิดมาพิการ ขาเป๋ จึงถูกพี่ ๆ
หัวเราะเยาะอยู่เสมอ โดยเฉพาะเจี๊ยบที่เกิดมาสวยงามมาก วันหนึ่งเหยี่ยวได้
โฉบเจี๊ยบไป แต่ถูกเหยี่ยวอีกตัวหนึ่งแย่ง ในขณะที่เหยี่ยวตีกัน ลูกเจี๊ยบก็หลุดจาก
กรงเล็บ ตกลงมาขาหักและตาบอด เพราะถูกเล็บเหยี่ยวเจาะ ลูกไก่ตัวอื่น ๆ พากัน
ล้อเลียน ยกเว้นเจ้าเป๋ที่ห้ามลูกไก่ตัวอื่น ๆ ไม่ให้ล้อเลียน เจี๊ยบรู้สึกสำนึกตัว จึง
กลับตัวเป็นลูกไก่ที่ดี และอยู่กันอย่างมีความสุข

สุวรรณา เกรียงไกรเพ็ชร. สองสหาย. ภาพโดย เกรียง สไตส์.
กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย. 2533.

เนื้อหากล่าวถึงสิทธิสารกุมารและบุญसारซึ่งเป็นเพื่อนรักกัน มีสติปัญญา
เฉลียวฉลาด มีความกล้าหาญไม่เกรงกลัวผู้ใด สิทธิสารเป็นราชบุตรของพระราชา
และบุญसारเป็นบุตรคนเดียวของเศรษฐี ทั้งสองจึงมีนิสัยชอบวิ่งแกลเพื่อน เอาเปรียบ
เด็ก ๆ จึงไม่มีใครยอมเล่นด้วย บิดามารดาของเด็กเหล่านั้นจึงทรงกราบทูลให้
พระราชาทรงทราบ เมื่อพระราชาทราบเรื่องจึงได้เนรเทศทั้งสองออกจากเมือง
ทั้งสองได้รับความลำบากมากจึงได้สำนึกผิด รุกขเทวดาในป่าใหญ่เห็นว่าทั้งสองกลับ
ตัวเป็นคนดีแล้ว จึงได้แนะนำในการเดินทางให้ ทั้งสองได้ผจญภัยกับสิ่งชั่วร้ายต่าง ๆ
ด้วยผลดีที่ทำไว้จึงทำให้สิทธิสารได้ครองเมืองมิลลา และบุญสารก็อยู่รับใช้สิทธิสาร
สืบไป

แสตมป์ สไตล์. หมึกลับใจ. ภาพโดย แสตมป์ สไตล์. กรุงเทพฯ :

บุ๊กเอเชนส์. ม.ป.ป.

เนื้อหากล่าวถึงลูกหมึกตัวหนึ่งออกมาเดินเล่นโดยไม่ทันระวังตัว จึงเดินชนลูกกระต่าย ทำให้สิ่งของในตะกร้าของกระต่ายหล่นกระจาย และตะกร้าของลูกหมึกก็หล่นเช่นกัน ทั้งคู่กล่าวขอโทษ แล้วเก็บของใส่ตะกร้าของตน แล้วแยกย้ายกันไป เมื่อลูกหมึกกลับมาถึงบ้านก็พบสร้อยทำด้วยเปลือกหอยอยู่ในตะกร้าของตน ลูกหมึกเกิดความอยากได้ แต่ในที่สุดลูกหมึกก็นำสร้อยไปคืนให้กระต่าย เพราะลูกหมึกสำนึกได้ และไม่สบายใจที่จะเอาของของคนอื่นมาใช้โดยที่เจ้าของไม่ได้อนุญาต

อำนาจ เย็นสบาย. กระรอกเก่งกระต่ายดี. ภาพโดย พิลิท์ ทับทอง.

กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ. 2532.

มีครอบครัวกระต่ายครอบครัวหนึ่งอาศัยอยู่ในโพรงไม้ พ่อแม่กระต่ายจะสอนลูกอยู่เสมอว่าให้เป็นเด็กดี กระต่ายปฏิบัติตามคำสอนของพ่อแม่ ทำให้มีเพื่อนมาก แต่การเรียนของกระต่ายไม่ค่อยดี อีกครอบครัวหนึ่งเป็นกระรอก ครอบครัวนี้จะสอนลูกให้ใช้ความฉลาดของตน คอยเอาวัดเอาเปรียบผู้อื่นตลอดเวลา ลูกกระรอกนั้นเรียนเก่ง ทั้งสองไปโรงเรียนด้วยกันเสมอ ลูกกระรอกสอบได้ที่หนึ่ง ส่วนลูกกระต่ายสอบได้ที่สุดท้าย แต่ทั้งสองก็มีความสุขเพราะ ลูกกระรอกขาดเพื่อน ลูกกระต่ายกลัวสอบตก ทั้งคู่จึงหันหน้าเข้าปรึกษากัน ลูกกระรอกขอให้ลูกกระต่ายสอนวิธีทำความดี ส่วนลูกกระต่ายให้ลูกกระรอกสอนหนังสือให้ ในไม่ช้าทั้งคู่ก็ประสบผลสำเร็จ นิทานเรื่องนี้สอนให้เห็นว่า การเรียนเก่งอย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอ จะต้องเป็นคนดีด้วย จึงเป็นคนที่สมบูรณ์ และเช่นกัน การมีแต่ความดีโดยขาดความเก่ง ก็จะทำให้หนทางที่จะประสบกับความสำเร็จในอาชีพน้อยลงด้วย

อำนาจ เย็นสบาย. จ้าวปา. ภาพโดย พิลิธีร์ ทับทอง. กรุงเทพฯ : ดันอ้อ, 2524.

ท่ามกลางปาใหญ่ มีหมาปาฝูงหนึ่งอาศัยอยู่ในถ้ำหลังชะง่อนผา โดยมีหางพวงเป็นหัวหน้า ทุก ๆ วัน หางพวงจะพาสมัครพรรคพวกไปหาอาหารมาแบ่งกันกิน ถ้าวันไหนได้อาหารมาน้อย หางพวงก็เลียสละอาหารให้แก่หมาที่อ่อนแอ วันหนึ่งมีฝูงหมาปาอีกฝูงหนึ่งมีเขี้ยวขาวเป็นหัวหน้าบุกเข้ามาเพื่อแย่งที่ทำกินของหางพวง บรรดาของหางพวงไม่ยอมจะใช้กำลังเข้าต่อสู้ แต่หางพวงห้ามไว้ว่า การใช้กำลังไม่ใช่วิธีแก้ปัญหา เขี้ยวขาวนึกว่าหางพวงไม่กล้าสู้ จึงกระโจนเข้าทำร้ายหางพวงต่อสู้อันได้ระยะหนึ่ง เขี้ยวขาวก็พ่ายแพ้ได้รับบาดเจ็บ หางพวงและพรรคพวกดูแลรักษาเขี้ยวขาวจนหาย เขี้ยวขาวกลับไปอยู่ที่เดิม หางพวงและพวกก็อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข เมื่อทุกชีวิตมีแต่ความรัก รู้จักการให้อภัย ชีวิตในปาใหญ่ก็กลับคืนสู่สันติสุข และนำวันรมย์อีกครั้งหนึ่ง

อำนาจ เย็นสบาย. นกนางแอ่น. ภาพโดย พิลิธีร์ ทับทอง. กรุงเทพฯ : ดันอ้อ, 2525.

เด็กชายอาเบถูกแม่ตีจึงหนีออกจากบ้านมาอยู่กับปู่ ที่บ้านปู่มีนกนางแอ่นคู่หนึ่งมาทำรัง นกคู่นี้ออกลูกมาสี่ตัว ระหว่างที่ลูกนกเติบโต อาเบชอบปีนเสาและแอบดูลูกนกกับแม่นกด้วยความสนใจ เห็นแม่นกเอาปีกโอบลูกคอยช่วยป้อนอาหาร ร้องเพลงเห่กล่อม แต่ก็มีเหมือนกันที่แม่นกเอาปีกตบกันลงโทษลูกในยามซุกซน บ่ายวันหนึ่งมีงูเขี้ยวมารบกวนหมายจะกินลูกนก พ่อนกและแม่นกต่อสู้กับงูเพื่อป้องกันลูก อาเบจึงช่วยเอาไม้กระทุ้งงูตกจากต้นไม้เลื้อยหนีไป อาเบเข้าไปตามปูถึงการกระทำของนกที่ปกป้องลูกของมัน โดยไม่คำนึงถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับตน ปู่อธิบายทำให้อาเบเข้าใจและสำนึกผิดที่หนีออกจากบ้านมา

อำนาจ เย็นสบาย. เพื่อนแท้. ภาพโดย วิน (นามแฝง). กรุงเทพฯ : พ.พ.,
2528.

ลูกหมิชอบการกำพรว้าตัวหนึ่งอาศัยอยู่กับยายหมิในป่าใหญ่ ลูกหมิจะถูกล้อ
เลียนและข่มเหงรังแกจากสัตว์ในป่าอยู่เสมอ ลูกหมิรู้สึกน้อยใจ แต่ลูกหมิเป็นผู้มีน้ำ
ใจเอื้อเฟื้อต่อเพื่อน ได้ช่วยเหลือเพื่อน ๆ เช่น หมู ลิง กระต่าย ให้รอดพ้นจากไฟ
ไหม้ป่า ผลการกระทำความดีด้วยการช่วยเหลือผู้อื่นที่ประสบทุกข์ภัย เป็นหนทางที่ให้
ลูกหมิได้รับความรักและการมีมิตรแท้

อำนาจ เย็นสบาย. ลิงน้อยอวดเก่ง. ภาพโดย วิน (นามแฝง). กรุงเทพฯ
: ตันอ้อ, 2528.

กล่าวถึงลิงน้อยอวดเก่งเที่ยวทำทาสสัตว์ต่าง ๆ ในป่าว่า ใครมีความ
สามารถหรือเก่งกว่ากัน สัตว์ทั้งหลายต่างเอือมระอาและไม่มีใครสนใจเจ้าลิงน้อย
วันหนึ่งลิงน้อยได้ไปอวดกับจระเข้ว่าในป่านี้ไม่มีใครเก่งเกินมัน จระเข้ทำให้ลิงมา
แข่งว่ายน้ำกับตน ลิงตอบตกลงทั้ง ๆ ที่ลิงว่ายน้ำไม่เป็น เมื่อวันแข่งขันสัตว์ต่าง ๆ
ก็พากันไปดูการแข่งขัน พอลิงลงน้ำไปได้ก็ร้องโวยวายขอความช่วยเหลือ จระเข้
สงสารจึงว่ายน้ำเข้าไปช่วยชีวิตไว้ และสอนว่าสัตว์ทุกตัวย่อมมีความสามารถไม่เหมือน
กัน สิ่งที่ลิงทำได้ สัตว์อื่นอาจทำไม่ได้ และสิ่งที่ลิงทำไม่ได้สัตว์อื่นอาจทำได้ดีกว่า
ลิงรู้สำนึกผิด จึงเลิกนิสัยอวดเก่ง สัตว์ต่าง ๆ ก็เลิกล้อมาเป็นเพื่อนกับลิงมากขึ้น
และลิงกลายเป็นที่รักของสัตว์ทั้งหมด

อิทธิพล วาทยัฒนา. รถไม้ของขวัญ. ภาพโดย อิทธิพล วาทยัฒนา. กรุงเทพฯ
: ตันอ้อ. ม.ป.ป.

ขวัญเป็นเด็กยากจน ในตอนเช้าของทุกวันจะช่วยหลวงตาถือของ เวลา
บิดบาตรตอนเช้าหลังจากนั้นหลวงตาจะแบ่งอาหารให้ขวัญนำกลับมาทานที่บ้าน เป็น
การช่วยเหลือจนครบถ้วน ตอนบ่ายหลังเลิกเรียนแล้ว ขวัญเดินผ่านบ้านแก้วลูกคนรวย
เป็นประจำ ขณะที่ขวัญยืนเกาะรั้วบ้านครูที่แก้วซึ่งเล่นอยู่ แก้วหันมาเจอจึงทวาดไล่
ขวัญให้ไปเสียเพราะเป็นคนจน ขวัญไม่โกรธที่เพื่อนหมั่น แต่โกรธตัวเองที่ไม่เจียมตัว
ขวัญคิดที่ารถขี่เล่นจากเศษไม้ที่ลอยตามน้ำเข้ามา ขวัญสร้างรถสำเร็จดังความตั้งใจ
ผู้ใหญ่ต่างชมเชยในความสามารถของขวัญ ขวัญนั้นเป็นเด็กดีไม่หวังของเล่นของตน
เอื้อเพื่อให้เพื่อน ๆ ได้เล่นด้วย

อัมบุณ สิงห์อัศวิน. หมิน้อยกับไม้เท้าวิเศษ. ภาพโดย ประกายเดือน บวรวิญญานันต์.
กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ, 2532.

หนังสือเล่มนี้เนื้อหากล่าวถึงหมิน้อยมีนิสัยค่อนข้างเกียจคร้าน ชอบอิสระ ไม่
ชอบไปโรงเรียน ไม่ชอบให้ใครบังคับดูว่า และคิดว่าการอยู่คนเดียวเป็นสิ่งที่มีความสุข
ที่สุด จึงได้ใช้ไม้เท้าวิเศษที่ขโมยจากแม่มด สืบทุกสิ่งทุกอย่างให้เป็นต้นไม้ เมื่อหมิ
น้อยอยู่ตามลำพัง จึงเกิดความรู้สึกว่าตนเองลำบาก และไม่สามารถทำทุกอย่างด้วย
ตนเองได้ ฝ่ายแม่มดโกรธแค้นมากที่หมิน้อยขโมยไม้เท้าวิเศษไป แม่มดได้ออกติดตาม
หาหมิน้อย เมื่อมาพบหมิน้อย จึงใช้ไม้เท้าวิเศษสืบหมิน้อยให้เป็นต้นไม้ แต่นางฟ้ามา
ช่วยให้ทุกสิ่งทุกอย่างเหมือนเดิม หมิน้อยจึงสำนึกได้ว่าคนเราจะอยู่คนเดียวนั้นไม่ได้

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวสุรชนี ชื่อสกุล เปี่ยมญาติ

เกิดวันที่ 28 เดือนสิงหาคม พุทธศักราช 2499

สถานที่เกิด อำเภอพญาไท จังหวัดกรุงเทพมหานคร

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 67/104 ซอยชวนชื่น 4

ถนนวิภาวดี แสงวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง

เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร 10210

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 5

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนวัดน้อยนพคุณ เขตดุสิต

กรุงเทพมหานคร 10300

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2515 มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนศรีอยุธยา

พ.ศ. 2520 ค.บ. (วิชาเอกภาษาอังกฤษ) จากวิทยาลัยครูสวนสุนันทา

พ.ศ. 2535 กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร

การใช้หนังสือบันทึกความก้าวหน้าของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนวัดประชาราษฎร์บิธธรรม ลังกัตกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
สุวัชนี เปี่ยมญาติ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์
มีนาคม 2536

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 3 ประการคือ 1. ความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือเพียงอย่างเดียวก่อนและหลังการทดลอง 2. ความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่มก่อนและหลังการทดลอง 3. ความแตกต่างของความก้าวร้าวหลังการทดลองระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือเพียงอย่างเดียวกับการบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่ม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดประชาราษฎร์บวรธรรม เขตดุสิต ปีการศึกษา 2536 ที่มีความก้าวร้าวสูงจำนวน 24 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 12 คน กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือโดยมีการอภิปรายกลุ่ม กลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการบำบัดด้วยหนังสือแต่เพียงอย่างเดียว เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองได้แก่ แบบทดสอบวัดความก้าวร้าว หนังสือที่ได้รับการคัดเลือกจำนวน 40 ชื่อเรื่อง และแบบตรวจสอบการอ่าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ t - test

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 มีความก้าวร้าวลดลงกว่าก่อนกระทำการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 มีความก้าวร้าวก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 มีความก้าวร้าวลดลงมากกว่ากลุ่มทดลองที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

AN APPLICATION OF BIBLIOTHERAPY TO RELIEVE AGGRESSIVENESS OF
PRATOM SUKSA 5 STUDENTS OF
WAT PRACHARABUEDHAM SCHOOL, BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
SURACHANEE PIEMYATI

Presented in partial fulfillment of requirements for
the Master of Education degree in Library Science
at Srinakharinwirot University

March 1993

The purposes of this research were to compare the followings:

1. Aggressiveness of Pratom Suksa 5 students who received bibliotherapy only, before and after the experiment.

2. Aggressiveness of Pratom Suksa 5 students who received bibliotherapy with group discussion, before and after the experiment.

3. The difference between Pratom Suksa 5 students who received bibliotherapy only and Pratom Suksa 5 students who received bibliotherapy with group discussion.

The subjects were composed of 24 Pratom Suksa 5 students of Wat Pracharbuedham School in Bangkok in the academic year 1992 whose behaviors were aggressive. The subjects were divided into the experimental group 1 and the experimental group 2, each group consisted of 12 students. The experimental group 1 was received the bibliotherapy with group discussion while the experimental group 2 was received bibliotherapy only. The instruments used were an aggressiveness test, forty selected reading books and the reading exercises. Statistical method for data analysis was the t - test.

The results were as follow:

1. The aggressive behavior of the experimental group 1 was significantly lower than before the experiment at .05 level.

2. The aggressive behavior of the experimental group 2 was non sinificantly decreased.

3. After the experiment, the aggressive behavior of the experimental group 1 was significantly lower than the experimental group 2 at .05 level.